

**ΚΡΙΤΗΡΙΑ, ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**

**του
Κυργυρίδη Παύλου**

**Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται στο καθηγητικό σώμα για την μερική
εκπλήρωση των υποχρεώσεων απόκτησης του μεταπτυχιακού τίτλου του
Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Άσκηση και ποιότητα Ζωής» των
Τμημάτων Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Δημοκρίτειου Παν/μίου
Θράκης και του Παν/μίου Θεσσαλίας στην κατεύθυνση «Παιδαγωγική και
Δημιουργική Μάθηση».**

Κομοτηνή

2006

Εγκεκριμένο από το καθηγητικό σώμα:

1^{ος} Επιβλέπων: Δέρρη Βασιλική, Επικ. Καθηγήτρια

2^{ος} Επιβλέπων: Κιουμουρτζόγλου Ευθύμιος, Καθηγητής

3^{ος} Επιβλέπων: Κουρτέσης Θωμάς, Επικ. Καθηγητής

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»

Αριθ. Εισ.: 5440/1

Ημερ. Εισ.: 06-09-2007

Δωρεά:

Ταξιθετικός Κωδικός: Δ

796.088

ΚΥΡ

© 2006
Παύλου Κυργυρίδη
ALL RIGHTS RESERVED

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κυργυρίδης Παύλος: Κριτήρια, δείκτες και επίπεδα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού της Φυσικής Αγωγής.

(Υπό την επίβλεψη της Επίκουρου Καθηγήτριας κ. Δέρρη Βασιλικής

Η έρευνα για την αποτελεσματική διδασκαλία τα τελευταία χρόνια γίνεται για να συνδράμει σε μια υψηλής ποιότητας εκπαίδευση των καθηγητών φυσικής αγωγής η οποία κρίνεται απαραίτητη για τη βελτίωση της διδασκαλίας στη σχολική τάξη και την προετοιμασία των μαθητών για τη ζωή στον εικοστό πρώτο αιώνα. Αναμφισβήτητα, ο προσδιορισμός των χαρακτηριστικών που καθιστούν μία διδασκαλία αποτελεσματική είναι απαραίτητος για την επιτυχία στην εκπαίδευση. Σκοπός λοιπόν της παρούσας έρευνας ήταν η καταγραφή των ερευνητικών δεδομένων για τα στοιχεία που οδηγούν σε μια αποτελεσματική διδασκαλία έτσι ώστε να δημιουργηθούν κριτήρια, δείκτες και επίπεδα αξιολόγησης του έργου του εκπαιδευτικού της Φυσικής Αγωγής στην Ελλάδα. Από την ανασκόπηση των ερευνών διακρίθηκαν δέκα κύριοι παράγοντες. Οι τέσσερις πιο σημαντικοί παράγοντες που συγκέντρωσαν το υψηλότερο ποσοστό εμφάνισης αφορούν την οργάνωση και διοίκηση (21,37%), τις στρατηγικές διδασκαλίας (20,51%), την ανατροφοδότηση (10,25%) και το θετικό υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης (9,41%). Απαραίτητοι επίσης παράγοντες κρίθηκαν ο σχεδιασμός της διδασκαλίας (8,55%), η προσαρμοστικότητα (7,69 %), η αξιολόγηση (6,83%), ο έλεγχος και η πειθαρχία της τάξης (6,83%), η προετοιμασία του διδάσκοντα (5,12%) και οι δεξιότητες επικοινωνίας (3,41%). Η ανάλυση, μεταφορά και ενσωμάτωση της γνώσης των προσδιορισμένων από τις έρευνες αποτελεσματικών συμπεριφορών διδασκαλίας στην καθημερινή πρακτική των μαθημάτων της φυσικής αγωγής οδήγησε στη δημιουργία κριτηρίων γνώσης και εφαρμογής με απώτερο στόχο και σκοπό να αποτελέσουν ένα χρήσιμο οδηγό για τον διδάσκοντα έτσι ώστε να σχεδιάσει, να οργανώσει και να υλοποιήσει με επιτυχία το έργο του.

Λέξεις Κλειδιά: *αποτελεσματική διδασκαλία, φυσική αγωγή, καθηγητής φυσικής αγωγής.*

ABSTRACT

Pavlos Kyrgyridis: Standards, indicators and levels of evaluation for the Physical Educator

(Under supervision of Assistant Professor Derri Vasiliki)

Abstract

The last few years much research has been carried out on effective teaching in order to contribute to high quality education of teachers of physical education, which is considered essential for the improvement of teaching and for the preparation of students for life in the twenty first century. Undeniably, the definition of characteristics which render an instruction effective are essential for the field of education. The purpose of the present research was to record inquiring data on the elements that lead to effective teaching so as to create criteria, indicators and levels of evaluation of the physical educators in Greece. Ten factors proved to be of great importance. The four more important ones that are most commonly met involve: organisation and administration (21,36%), teaching strategies (20,51%), feedback (10,25%), and the positive- supporting environment of learning (9,40%). Factors as the planning of teaching (8,54%), flexibility (7,69 %), evaluation (6,83%), class control and discipline (6,83%), preparation of teaching (5,12%) and communication skills (3,41%) were also found of essential importance. The analysis, transport and incorporation of knowledge determined from the researches of effective behaviours of teaching in the daily practice of courses of Physical education led to the creation of criteria of knowledge and application with final objective and aim to constitute a useful guide for every teacher so as to help in planning, organizing, and implementing his work in a successful way.

Key words: effective teaching, physical education, teacher of physical education

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	i
ABSTRACT.....	ii
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	iii
I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
Εννοιολογική προσέγγιση.....	3
Η πρόοδος ως προς την μεθοδολογία.....	4
II. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ.....	12
III. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ, ΔΕΙΚΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	46
IV. ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	51
V. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ.....	59
VI. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	61
VII. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	65

ΚΡΙΤΗΡΙΑ, ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Αν και η διδασκαλία έχει μονοπωλήσει το ενδιαφέρον για πολλά χρόνια, η αποτελεσματική διδασκαλία αποτελεί έναν σχετικά νέο τομέα. Έτσι, τα τελευταία χρόνια έχει υπάρξει έντονο ενδιαφέρον για τα στοιχεία, τα χαρακτηριστικά και τα κριτήρια που μπορούν να χαρακτηρίσουν μια διδασκαλία αποτελεσματική. Μολονότι ο όρος αποτελεσματική διδασκαλία είναι πολύ δύσκολο να καθοριστεί κατά τρόπο σαφή, θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι οι διδάσκοντες χαρακτηρίζονται αποτελεσματικοί στην διδασκαλία τους, όταν οι μαθητές επιτυγχάνουν τους μαθησιακούς στόχους (Brophy, 1979).

Αρχικά οι ερευνητές, προσπαθώντας να προσδιορίσουν τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες των αποτελεσματικών διδασκόντων έστρεψαν το ενδιαφέρον τους στον ίδιο τον διδάσκοντα και όχι στο μαθησιακό περιβάλλον. Για παράδειγμα, ο ορισμός του αποτελεσματικού διδάσκοντα στις αρχές του 20^{ου} αιώνα βασιζόταν πρώτιστα στην “καλοσύνη” του. Έτσι, η τιμιότητα, η γενναιοδωρία, η φιλική διάθεση, η αφοσίωσή του στο εκπαιδευτικό έργο θεωρήθηκαν ζωτικής σημασίας. Δυστυχώς, όμως, αυτός ο ορισμός στερήθηκε οποιαδήποτε αντικειμενικά κριτήρια που θα έκριναν την απόδοσή του διδάσκοντα. Περίπου το 1960 παρουσιάστηκε μία μετατόπιση στην εστίαση από τα προσωπικά χαρακτηριστικά των δασκάλων στις συμπεριφορές των ιδίων και των μαθητών τους και έτσι διεξήχθησαν ανάλογες έρευνες με σκοπό την κατανόηση της αποτελεσματικής διδασκαλίας. Παράγοντας μια πλειάδα από εννοιολογικά και μεθοδολογικά στοιχεία και γενικεύοντας τα αποτελέσματα αυτά κατέστη δυνατή μία, με φιλοσοφική διάθεση, κατανόηση της αποτελεσματικής διδασκαλίας. Αποκαλύφθηκε λοιπόν, ένα σύνολο από διδακτικές ικανότητες, οι οποίες μπορούσαν να διδαχθούν και να βελτιωθούν μέσα από την πράξη. Οι ερευνητές υποστήριξαν με σθένος, ότι όταν αυτές οι ικανότητες διδασκαλίας προσαρμοστούν, με την ανάλογη ευαισθησία, στο γενικό πλαίσιο του μαθήματος, βελτιώνεται η απόδοση και η ικανότητα των μαθητών (Ediger, 1975).

Η έρευνα για την διδασκαλία ήταν ένας ενεργός τομέας πολύ πριν αρχίσει η εποχή της έρευνας για την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα. Ενώ πολλές μελέτες

διεξήχθησαν, ο αντίκτυπός τους στον τομέα της διδασκαλίας και της εκπαίδευσης διδασκόντων ήταν αμελητέος, κατά κύριο λόγο επειδή λίγοι ερευνητές παρατήρησαν τα πραγματικά γεγονότα της τάξης και τα αποτελέσματα των μετρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν ως κριτήρια για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας (π.χ. οι κλίμακες αξιολόγησης, οι συστάσεις των προϊσταμένων, τα σχεδιαγράμματα προσωπικότητας) ήταν κατά ένα μεγάλο μέρος ανεξάρτητα από την απόδοση των μαθητών. Όταν οι ερευνητές άρχισαν να παρατηρούν τη διδασκαλία και τη διαδικασία μάθησης κατά τη διάρκεια εκτεταμένων χρονικών περιόδων και να χρησιμοποιούν επιστημονικές μεθόδους για την εκτίμηση των αποτελεσμάτων, η ιστορική αδυναμία αυτού του τομέα άλλαξε εντυπωσιακά. Πριν απ' αυτήν την αλλαγή στη μεθοδολογία, η έρευνα διδασκαλίας στη φυσική αγωγή είχε πάρει τη σκυτάλη από την κινητική μάθηση, εστιάζοντας κυρίως στην απόκτηση των κινητικών δεξιοτήτων (Lee, 1996). Αυτή η πρόωρη εποχή στην έρευνα της αθλητικής παιδαγωγικής ήταν παραγωγική, θεωρητικά και μεθοδολογικά. Τα αποτελέσματα όμως δεν παρείχαν πληροφορίες για τη βελτίωση της διδασκαλίας στη φυσική αγωγή και οι μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν ήταν ανεπαρκείς για την περιγραφή, την ανάλυση και τη σύνδεση της διδασκαλίας με την απόδοση των μαθητών (Nixon & Locke, 1973).

Η συστηματική παρατήρηση ικανοποίησε την ανάγκη για μια αξιόπιστη παρατήρηση του μαθήματος. Αποτέλεσε μια μόνιμη και ακριβή καταγραφή και περιγραφή των γεγονότων που λαμβάνουν χώρα στην τάξη βοηθώντας τους ερευνητές να εξάγουν χρήσιμα συμπεράσματα για τους μαθητές, τους διδάσκοντες και γενικότερα να αποκτήσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα για την διδασκαλία στην σχολική τάξη. Τρία από τα πιο γνωστά εργαλεία συστηματικής παρατήρησης είναι α) το CAFIAS (Cheffers Adaption of the Flanders Interaction System) των Cheffers, Mancini και Martinek (1980), το οποίο προσπαθεί να κωδικοποιήσει την συμπεριφορά των διδασκόντων και την ταυτόχρονη αντίδραση των μαθητών, ώστε να καταλήξει σε συμπεράσματα για το ποιες αντιδράσεις των μαθητών παρατηρούνται στην κάθε συμπεριφορά του διδάσκοντα β) το ALT-PE (Parker, 1989), το οποίο καταγράφει το πλαίσιο του μαθήματος και τη μορφή ένταξης του μαθητή στο μάθημα και γ) το QMTPS (Qualitative Measures of Teaching Performance Scale) των Rink και Werner (1989), το οποίο μπορεί να αποδώσει με ακρίβεια ποιοτικά χαρακτηριστικά της διδασκαλίας, η ανάλυση των οποίων μπορεί να οδηγήσει σε χρήσιμα συμπεράσματα για τη διδασκαλία, τις αποτελεσματικές πρακτικές, τη συμπεριφορά των μαθητών και τέλος να παράσχει μια ολοκληρωμένη εικόνα για την επίτευξη ή όχι των εκάστοτε στόχων του μαθήματος.

Με τη συστηματική παρατήρηση, λοιπόν, άρχισε να γίνεται κατανοητή η δυναμική της σχολικής τάξης όχι πια μόνο σε θεωρητικό επίπεδο αλλά και στην πράξη μέσω των ενεργειών των διδασκόντων και των μαθητών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Σε αυτή τη λογική έγινε αντιληπτό ότι η αποτελεσματική διδασκαλία πηγάζει από το τι διδάσκουν οι καθηγητές και τι διδάσκονται οι μαθητές μέσα από τις δικές τους παρατηρήσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος της φυσικής αγωγής, παρατηρήσεις οι οποίες έγιναν για μεγάλες χρονικές περιόδους μέσα στα σχολεία. Όσον αφορά για παράδειγμα στο QMTPS (Qualitative Measures of Teaching Performance Scale), οι Gusthart και Ivan (1997) κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι το συνολικό σκορ αρκετών μαθημάτων του είναι ένα μέτρο επιτυχίας και ότι οι πλέον αποτελεσματικοί καθηγητές φυσικής αγωγής έχουν υψηλότερο συνολικό σκορ σε σχέση με τους λιγότερο αποτελεσματικούς.

Εννοιολογική προσέγγιση

Η ερευνητική παραγωγικότητα που επιτεύχθηκε στο τελευταίο τέταρτο του εικοστού αιώνα ήταν αποτέλεσμα της εξέλιξης των ιδεολογικών μοντέλων, τα οποία καθοδήγησαν την έρευνα. Ο πρώτος στόχος ήταν να καθοριστεί η διαδικασία παρατήρησης των διδασκόντων και των μαθητών, για να παραχθεί μία αρκετά πλούσια βάση δεδομένων, προκειμένου να κατανοηθούν οι ευρείες διαστάσεις των ενεργειών των δασκάλων και των μαθητών, και να ταξινομηθούν αυτές τις ενέργειες μέσα σε ένα ιδεολογικό πλαίσιο. Είναι πολύ σημαντικό ότι οι ερευνητές φυσικής αγωγής παράγγαγαν μία πλούσια περιγραφική βάση δεδομένων, πιθανόν πλουσιότερη απ' αυτήν που ήταν διαθέσιμη για τα θέματα τάξεων και αυτό το οφείλουν κατά ένα μεγάλο μέρος στην πρωτοβουλία του Bill Anderson και των μαθητών του (Anderson & Barrette, 1978). Καθώς οι μέθοδοι παρατήρησης βελτιώνονταν, οι ερευνητές άρχισαν να συσχετίζουν τις ενέργειες των διδασκόντων με τα οφέλη των μαθητών και αυτή η προσέγγιση ονομάστηκε μελέτη διαδικασίας-αποτελέσματος (process-product). Οι ερευνητές της αποτελεσματικής διδασκαλίας διαμόρφωσαν μία ενεργή κριτική κοινότητα μέσα στην οποία γρήγορα υποστηρίχτηκε ότι οι διδάσκοντες δεν επηρέαζαν άμεσα τα οφέλη των μαθητών τους, όπως οι μελέτες διαδικασίας-αποτελέσματος υπαινίσσονταν, αλλά μάλλον επηρέαζαν την εργασία των μαθητών, η ποσότητα και η ποιότητα της οποίας ονομάστηκε απόδοση στο γνωστικό αντικείμενο (subject-matter performance). Αυτή η κατανόηση προκάλεσε την εποχή της μεσολαβητικής/παρεμβατικής διαδικασίας (mediating-process paradigm). Όταν οι ερευνητές άρχισαν να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο οι διδάσκοντες επηρεάζουν την εργασία των μαθητών τους, έγινε προφανές ότι και οι μαθητές από την πλευρά τους

άσκησαν ισχυρή επιρροή σε αυτά που οι δάσκαλοι έκαναν ή δεν έκαναν καθώς τα μαθήματα προχωρούσαν.

Έγιναν επίσης προσπάθειες για να κινηθεί η έρευνα παραγωγικά από τις ψυχολογικές και κοινωνιολογικές θεωρίες σε πιο σχετικά θέματα διδασκαλίας αλλά αυτός ο δρόμος δεν αποδείχτηκε χρήσιμος. Τα εννοιολογικά μοντέλα που αναπτύχθηκαν στην αποτελεσματικότητα διδασκόντων ήταν στη αρχή απλά περιγραφικά της ζωής των τάξεων. Πολύ νωρίς σε αυτήν την περίοδο μερικά ερευνητικά προγράμματα και ειδικότερα το φλαμανδικό πρότυπο ανάλυσης αλληλεπίδρασης (CAFIAS) των Cheffers, Mancini και Martinek (1980) άρχισαν τις έρευνές τους με θεωρητικές υποθέσεις σχετικά με τα στοιχεία που συνθέτουν την αποτελεσματική διδασκαλία και επιδίωξαν να τις επιβεβαιώσουν μέσω της περιγραφικής/αναλυτικής έρευνας. Πολύ λίγες τέτοιες προσπάθειες όμως αποδείχθηκαν επιτυχείς (Siedentop, 2002).

Οι μελέτες διαδικασίας-αποτελέσματος συνέβαλαν ώστε να αναπτυχθεί ένα αρχικό σχεδιάγραμμα της αποτελεσματικής διδασκαλίας. Σύμφωνα με τον Tomic (1994), οι ερευνητές με τις μελέτες αυτές προσπαθούσαν να διερευνήσουν τη σχέση μεταξύ της συμπεριφοράς του διδάσκοντα κατά την διδασκαλία (διαδικασία) και των οφελών ως προς τη μάθηση των μαθητών (αποτέλεσμα). Τα μαθησιακά οφέλη που αποκόμιζαν οι μαθητές από αυτήν την διαδικασία τα εξέλαβαν οι ερευνητές ως κριτήρια αποτελεσματικότητας.

Όταν δε οι ερευνητές εστίασαν πιο συγκεκριμένα στις μεταβλητές που αφορούν τη διαδικασία μάθησης των μαθητών - διαδικασία μεσολάβησης (mediating-process), το περίγραμμα (προφίλ) της αποτελεσματικής διδασκαλίας έγινε πιο συγκεκριμένο και σύνθετο. Καθώς το προφίλ του αποτελεσματικού διδάσκοντα έγινε σαφέστερο άρχισαν να πραγματοποιούνται σε μεγάλη κλίμακα έρευνες, με πεδίο δράσης τώρα πια μέσα στις τάξεις. Σε αυτές τις έρευνες οι δεξιότητες και οι στρατηγικές διδασκαλίας που καθόρισαν αυτό το προφίλ διδάχτηκαν στους εν ενεργεία δασκάλους, μέσω προγραμμάτων ανάπτυξης προσωπικού, και έπειτα οι τάξεις τους κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους συγκρίθηκαν με τις τάξεις στις οποίες δίδαξαν δάσκαλοι της ομάδας ελέγχου, οι οποίοι δεν είχαν εκπαιδευτεί από το πρόγραμμα ανάπτυξης προσωπικού. Τα αποτελέσματα αυτών των ερευνών επιβεβαίωσαν τη σπουδαιότητα του προφίλ της αποτελεσματικότητας (Siedentop, 2002).

Η πρόοδος ως προς την μεθοδολογία

Η εξέλιξη ως προς την μέθοδο για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας του διδάσκοντα ξεκίνησε με την ανάπτυξη πρωτοκόλλων παρατήρησης μέσω των οποίων

έγιναν κατανοητά τα διάφορα στοιχεία της σχολικής ζωής. Έπειτα από συνεχείς βελτιώσεις, σήμερα υπάρχει ένας σημαντικός κατάλογος καλά δοκιμασμένων πρωτοκόλλων από τα οποία μπορεί κανείς να επιλέξει (Darst, Zakrajsek, & Mancini, 1989). Η επιλογή των μεταβλητών είχε επίσης βελτιωθεί. Οι αδύνατες μεταβλητές, όπως ο χρόνος στο στόχο, έδωσαν τόπο γρήγορα σε μετρήσεις για τη συμμετοχή των μαθητών περιλαμβάνοντας εκτιμήσεις ως προς την τεχνική και την τακτική της κίνησης και ως προς την επιτυχία των απαντήσεων που καθορίστηκαν μέσα στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού στόχου. Οι παρατηρήσεις ήταν πάντα δείγματα της συμπεριφοράς των διδασκόντων και των μαθητών και οι ερευνητές χρησιμοποίησαν τις καλύτερες κατά το δυνατό διαδικασίες δειγματοληψίας. Από τότε που συμφωνήθηκε, ότι η απόδοση στους στόχους του μαθήματος πρέπει να είναι το εμφανές κριτήριο μέτρησης της αποτελεσματικότητας, ήταν σαφές, ότι οι μετρήσεις που θα προέκυπταν θα έπρεπε να έχουν και είχαν υψηλή εγκυρότητα.

Ο ακαδημαϊκός χρόνος μάθησης, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ένας μαθητής συμμετέχει επιτυχώς στη σχετική με τους στόχους του μαθήματος δραστηριότητα, ήταν μια άλλη πολύ συχνά χρησιμοποιούμενη μεταβλητή για τις έρευνες. Ενώ η έννοια του ALT δανείστηκε στοιχεία αρχικά από την έρευνα των τάξεων, το πρωτόκολλο ALT-PE που αναπτύχθηκε στο ερευνητικό πρόγραμμα ήταν μεθοδολογικά πιο βάσιμο απ' ότι στα ερευνητικά πρωτόκολλα τάξεων. Καταγράφοντας δείγματα παρατήρησης δέκα δευτερολέπτων τα οποία εξασφάλιζαν 360 δείγματα συμπεριφοράς για κάθε διδακτική των σχολικών τάξεων, το ALT-PE αποδείχτηκε ένα αξιόπιστο εργαλείο εκτίμησης της μάθησης των εκπαιδευομένων.

Αναπτύχθηκαν επίσης πρωτόκολλα βασισμένα στις απαντήσεις των μαθητών για να μπορούν να παρατηρηθούν και να αξιολογηθούν, όπως αυτές παρουσιάζονταν και καταγράφονταν. Επίσης υιοθετήθηκε η έννοια της ευκαιρίας για απάντηση, από τον χώρο της ανάλυσης συμπεριφοράς, και δημιουργήθηκαν συστήματα παρατήρησης γύρω απ' αυτό το στοιχείο. Πρώτα παρατηρήθηκε αν ο μαθητής εκμεταλλεύεται την ευκαιρία για απάντηση, όταν αυτή παρουσιάζεται, και μετά αξιολογήθηκε η τεχνική καταλληλότητα της απάντησης και η επιτυχία της μέσα από το περιεχόμενο της δραστηριότητας. Ο αριθμός και η αναλογία των κατάλληλων - επιτυχημένων απαντήσεων έγιναν μεταβλητή κριτηρίου για την τήρηση της σχετικής αποτελεσματικότητας των διδασκόντων. Νωρίς την δεκαετία του '80 λοιπόν έγινε σαφές ότι ο πιο ισχυρός προάγγελος της μάθησης των διδασκομένων ήταν το ποσό της επιτυχημένης πρακτικής στους σχετικούς με το αντικείμενο στόχους. Εάν τα οφέλη από την εκμάθηση είναι μεταβλητές απόδοσης τότε

σαφώς το ποσοστό της επιτυχημένης πρακτικής στους στόχους απόδοσης που σχετίζεται άμεσα με τα οφέλη είναι ένας άλλος τρόπος για να εκτιμηθούν τα οφέλη της απόδοσης.

Το κλίμα των ερευνών αυτής της εποχής αποτυπώνεται στην ανασκόπηση των Graham και Heimerer (1981). Στην προσπάθειά τους να απαντήσουν στο ερώτημα: τι κάνει κάποιους καθηγητές φυσικής αγωγής περισσότερο αποτελεσματικούς από κάποιους άλλους προσδιόρισαν τρεις κατηγορίες ερευνών μέσω των οποίων επιχείρησαν να δώσουν απάντηση στο ερώτημα. Η πρώτη ομάδα ερευνών επιχείρησε να αναγνωρίσει, χωρίς επιτυχία, κοινά χαρακτηριστικά των αποτελεσματικών διδασκόντων. Η δεύτερη ομάδα προσπάθησε να αναγνωρίσει κάποια κοινά σημεία ως προς την μέθοδο διδασκαλίας μεταξύ των αποτελεσματικών διδασκόντων αλλά και αυτή η προσπάθεια έπεσε στο κενό. Η τρίτη ομάδα τέλος εστίασε την προσοχή της στην αλληλεπίδραση διδάσκοντα-μαθητή και πώς αυτή μεταβάλλεται μέσα στο περιβάλλον της τάξης. Ως αποτέλεσμα αυτής της πρόωρης διερεύνησης, οι μελετητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η συμπεριφορά των αποτελεσματικών διδασκόντων κατά την διδασκαλία καθορίζεται και εξαρτάται από το αντικείμενο του μαθήματος, τους μαθητές και το μαθησιακό περιβάλλον στο οποίο συντελείται η διδασκαλία.

Από το 1990 και μετά άρχισαν να αναπτύσσονται λίστες με κριτήρια και χαρακτηριστικά που προσδιόριζαν την αποτελεσματικότητα ενός διδάσκοντα καθώς και την ικανότητά του κατά την διδασκαλία. Έτσι, ο Silverman (1991) ανέπτυξε μία περιεκτική λίστα από χαρακτηριστικά αποτελεσματικής διδασκαλίας έμπειρων στην διδασκαλία κινητικών δεξιοτήτων καθηγητών τα οποία είναι τα εξής:

- 1) Σχεδιασμός διδασκαλίας για τη διαχείριση της τάξης και τη μάθηση
- 2) Λήψη μέτρων αντιμετώπισης με στόχο την πρόληψη κάθε κατάστασης και σχεδιασμός πλάνων για κάθε ενδεχόμενο.
- 3) Αντίληψη των διαφορών ως προς την ικανότητα των μαθητών και χρήση αυτής της πληροφορίας στο σχεδιασμό και την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων.
- 4) Αναζήτηση περισσότερων πηγών για τον σχεδιασμό της διδασκαλίας.
- 5) Γνώση πολλών στυλ διδασκαλίας και πότε χρησιμοποιείται το καθένα απ' αυτά.
- 6) Παροχή εξηγήσεων και επιδείξεων οι οποίες θα είναι ακριβείς και συγκεκριμένες.
- 7) Παροχή επαρκούς χρόνου εξάσκησης σε κάθε μαθητή.
- 8) Μεγιστοποίηση του χρόνου συμμετοχής κάθε μαθητή.
- 9) Ελαχιστοποίηση του χρόνου εκτός εξάσκησης.
- 10) Ελαχιστοποίηση του χρόνου αναμονής για κάθε άσκηση.

Ο Schon (1987) πάλι υποστήριξε ότι δεν υπάρχει ένα μόνο σετ από κριτήρια

αποτελεσματικότητας από τα οποία να μπορούμε να εκτιμήσουμε ικανότητες αλλά μία συνεχώς εναλλασσόμενη εικόνα της τάξης την οποία οι καθηγητές αποκρυσταλλώνουν στην προσπάθειά τους να την ελέγξουν και να την επηρεάσουν. Η αποτελεσματικότητα εξαρτάται τόσο από τις ανεξάρτητες δράσεις και ευθύνες του μαθητή όσο και από τη συμπεριφορά του δασκάλου. Η διδασκαλία εμπεριέχει ένα μεγάλο αριθμό από ποικίλες, απροσδόκητες κοινωνικές συμπεριφορές τις οποίες ο διδάσκων πρέπει να διαχειριστεί με επιτυχία αν οι μαθητές του θέλει να εξασφαλίζουν με σταθερότητα ευκαιρίες μάθησης.

Οι Dunne και Wragg (2003) παραθέτουν το δικό τους τρόπο θεώρησης μιας αποτελεσματικής διδασκαλίας. Η προετοιμασία και ο σχεδιασμός του μαθήματος λοιπόν, η οργάνωση και διαχείριση της τάξης, η εξασφάλιση και διατήρηση της πειθαρχίας, το ήθος του διδάσκοντα ο οποίος δείχνει ενδιαφέρον, διατηρεί ζεστές σχέσεις, βοηθά, ενθαρρύνει και συνεργάζεται με τα παιδιά, η άμεση διδασκαλία με συνεχείς επιδείξεις, περιγραφές και σαφείς εξηγήσεις, η παρατήρηση-παρακολούθηση της προόδου των μαθητών και η διορθωτική παρέμβαση όπου και όταν χρειάζεται και τέλος η αξιολόγηση η οποία θα περιγράψει την απόδοση και τις αντιδράσεις των παιδιών στη μάθηση αποτελούν τις 9 διαστάσεις της διδασκαλίας, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν τόσο τους μαθητές όσο και τους διδάσκοντες στην επιτυχία.

Ο Borich (2003), επίσης, σε μια ανασκόπηση των ερευνητικών μελετών συνόψισε τις αποτελεσματικές μεθόδους διδασκαλίας και περιέγραψε πέντε βασικές συμπεριφορές διδασκαλίας, που υποστηρίχθηκαν από την έρευνα: α) σαφήνεια μαθήματος, β) εκπαιδευτική ποικιλία, γ) προσανατολισμός στόχου διδασκόντων, δ) δέσμευση στη διαδικασία μάθησης, ε) ποσοστό επιτυχίας μαθητών. Διαπίστωσε επίσης ότι πέντε άλλες συμπεριφορές φαίνονται να αφορούν την αποτελεσματική διδασκαλία και τις προσδιόρισε ως βοηθητικές συμπεριφορές. Εντούτοις, η έρευνα που προσδιορίζει αυτές τις βοηθητικές συμπεριφορές δεν είναι τόσο εκτενής όσο η ερευνητική υποστήριξη για τις αρχικές πέντε βασικές συμπεριφορές, και έτσι τα συμπεράσματα δεν αποδείχθηκαν τόσο πειστικά. Εντούτοις, η χρησιμοποίηση των ιδεών και των συνεισφορών των μαθητών για την οργάνωση και την εξέταση του μαθήματος, σε συνδυασμό με την επιρροή του διδάσκοντα, έχουν προσδιοριστεί ως πρόσθετες συμπεριφορές που ενεργούν ως καταλύτης, για να ενισχύσουν και να εμπλουτίσουν τις πέντε παραπάνω βασικών συμπεριφορών. Για να καταλάβει κανείς τη διδασκαλία πρέπει να την αντιληφθεί ως εργασία. Ενώ υπάρχουν σαφείς μορφές απόδοσης στη διδασκαλία καθώς και δεξιότητες και στρατηγικές που μαθαίνονται και τελειοποιούνται, είναι λάθος να αντιμετωπίζεται η διδασκαλία ως μια διαδικασία με μόνη προοπτική την απόδοση.

Ο Behets (1997) στην έρευνά του εξετάζει τη συμπεριφορά καθηγητή και μαθητή και συγκρίνει περισσότερο και λιγότερο αποτελεσματικούς καθηγητές σε μια άσκηση γυμναστικής. Το δείγμα αποτέλεσαν εννιά καθηγητές φυσικής αγωγής και οι τάξεις τους. Κατά την διάρκεια τεσσάρων συνεχόμενων 25λεπτων μαθημάτων μία καινούργια δεξιότητα έπρεπε να διδαχτεί. Τα μαθήματα βιντεοσκοπήθηκαν και αναλύθηκαν για μαθητές και καθηγητές ως προς α) τον ενεργό χρόνο μάθησης (μέγιστος χρόνος συμμετοχής), β) τη διδασκαλία (οδηγίες, υποδείξεις, επεξηγήσεις) και γ) τη διαχείριση της τάξης (οργάνωση και διαχείριση του περιβάλλοντος μάθησης). Η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας μετρήθηκε με πριν και μετά τεστ σε περιόδους κατά τις οποίες οι μαθητές έδειχναν ότι μαθαίνουν. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι πιο αποτελεσματικοί καθηγητές πέτυχαν σημαντικά υψηλότερα σκορ στον ενεργό χρόνο συμμετοχής και χαμηλότερα για το χρόνο κατά τον οποίο έπρεπε να δώσουν οδηγίες και συμβουλές. Κατά την διάρκεια δε της άσκησης, οι πιο αποτελεσματικοί διδάσκοντες ξόδεψαν περισσότερο χρόνο στη παρατήρηση. Πιο αποτελεσματικοί επίσης αποδείχθηκαν εκείνοι που έχασαν λιγότερο χρόνο δίνοντας πληροφορίες και οδηγίες στους μαθητές. Αυτή λοιπόν η μελέτη επιβεβαιώνει ότι η αποτελεσματική διδασκαλία διακρίνεται από πολύ χρόνο πρακτικής εξάσκησης και λιγότερο χρόνο διαχείρισης και παροχής επεξηγήσεων για την άσκηση.

Ο Parker (1995) προσπάθησε να προσδιορίσει την άποψη των καθηγητών φυσικής αγωγής για την αποτελεσματική διδασκαλία και να εξετάσει την γύρω από αυτό το θέμα φιλολογία ως προς τους ορισμούς. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η πλειοψηφία των καθηγητών όρισαν την αποτελεσματική διδασκαλία ως μία ιεραρχημένη κλίμακα από παιδαγωγικές πρακτικές στην οποία η οργάνωση, η διαχείριση, η πειθαρχία και ο βασικός έλεγχος σε συνεργασία με την επιτυχία των μαθητών αποτελεί τον βασικότερο τελικό στόχο. Τέσσερα θέματα κρίθηκαν επικρατέστερα από τις περιγραφές των καθηγητών που οδηγούν στην αποτελεσματική διδασκαλία: α) η επιτυχία των μαθητών, β) οι στρατηγικές διδασκαλίας, γ) η αλληλεπίδραση καθηγητή – μαθητή και δ) η αξιολόγηση. Οι καθηγητές επίσης σε αυτή την έρευνα φαίνεται να συμφωνούν με τους ερευνητές οι οποίοι δίνουν έμφαση στη σπουδαιότητα της επιτυχίας των μαθητών σαν τον πρωταρχικό δείκτη αποτελεσματικής διδασκαλίας. Πολλά άλλα επίσης θέματα αναγνωρίστηκαν από τους καθηγητές και από τους ερευνητές ως ενδεικτικά αποτελεσματικής διδασκαλίας. Αυτά περιλαμβάνουν: στρατηγικές διδασκαλίας, επεξηγήσεις, προσδοκίες καθηγητών, καθορισμό στόχων, υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης, οργάνωση, διαχείριση, πειθαρχία και έλεγχο της τάξης.

Οι Good και Brophy (1991) περιγράφουν με πιο αναλυτικό τρόπο τα

χαρακτηριστικά των αποτελεσματικών διδασκόντων ως εξής :

- ✚ Ενεργή διδασκαλία. Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες ασκούν ενεργητική διδασκαλία επιδεικνύοντας τις δεξιότητες, εξηγώντας τις κινήσεις και το περιεχόμενο κάθε άσκησης και την ξαναδείχνουν όποτε χρειαστεί. Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες διδάσκουν τους μαθητές περισσότερο απ' όσο περιμένουν να μάθουν από μία περιορισμένη ενασχόληση με τα προβλεπόμενα του αναλυτικού προγράμματος. Δεν πιέζουν τις καταστάσεις και τις δεξιότητες αλλά δίνουν έμφαση στη γενική ιδέα και την κατανόησή τους, στοχεύοντας όχι στην τελειοποίηση αλλά στην απόκτηση μιας σωστής γενικής εικόνας για κάθε δεξιότητα.
- ✚ Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες προσφέρουν ενεργή διδασκαλία σε κάθε νέο υλικό που διδάσκουν και προωθούν ευκαιρίες εξάσκησης για τους μαθητές για να εφαρμόζουν ό,τι έχουν μάθει. Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες παρακολουθούν την πρόοδο των μαθητών και παρέχουν ανατροφοδότηση και συμπληρωματική βοήθεια όταν χρειάζεται έτσι ώστε οι μαθητές τελικά να πετυχαίνουν τα μέγιστα.
- ✚ Δυνατότητες στους μαθητές να μάθουν. Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες έχουν την τάση να κατανέμουν περισσότερο διαθέσιμο χρόνο μάθησης στους μαθητές και χρόνο για διδασκαλία, και οι μαθητές τους καταναλώνουν περισσότερο απ' αυτόν τον καταναμεμημένο χρόνο στη μάθηση των αντικειμένων που σχετίζονται με τους στόχους του μαθήματος, σε σύγκριση με τους μαθητές οι διδάσκοντες των οποίων δίνουν λιγότερη σημασία στους εκπαιδευτικούς στόχους.
- ✚ Οργάνωση και διοίκηση της τάξης. Οργανώνουν και διαχειρίζονται πιο αποτελεσματικά την τάξη με το να διασφαλίζουν περισσότερο χρόνο και περισσότερες ευκαιρίες για μάθηση. Γρήγορα καθιερώνουν ρουτίνες με τις οποίες οι μαθητές μαθαίνουν και καθώς εξοικειώνονται με αυτές αρχίζουν να τις συνηθίζουν.
- ✚ Ακολουθούν το αναλυτικό πρόγραμμα. Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες προχωρούν γρήγορα τη δουλειά που είναι να γίνει με τα απαραίτητα μικρά βήματα ελαχιστοποιώντας έτσι την απογοήτευση (ματαιώση, εγκατάλειψη) και την αποτυχία και εξασφαλίζουν μεγαλύτερη συνεχόμενη πρόοδο.
- ✚ Προσδοκίες διδάσκοντα, αίσθηση αποτελεσματικότητας. Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες δίνουν έμφαση στις θετικές προσδοκίες των μαθητών ενώ την ίδια στιγμή είναι ρεαλιστές και θέτουν εφικτούς στόχους. Παρακολουθούν επίσης την πρόοδο των μαθητών για να διασφαλίσουν ότι οι μαθητές εργάζονται στο αντικείμενο που πρέπει να μαθευτεί. Χρησιμοποιούν δε προσωπική διδασκαλία και ανατροφοδότηση, σχετική για τον κάθε μαθητή προσωπικά και δεν συγκρίνουν τους μαθητές μεταξύ τους.

Χρησιμοποιούν ανατροφοδότηση και πρόσθετη διδασκαλία η οποία αναφέρεται στα αντικείμενα του μαθήματος περισσότερο από την ελλιπώς αξιολογημένη επιτυχία ή αποτυχία. Κάνουν διάγνωση για τις μαθησιακές δυσκολίες που συναντούν οι μαθητές όταν αυτοί δεν καταλαβαίνουν μια εξήγηση, η μία επίδειξη, συνεχίζουν με διαλείμματα το περιεχόμενο και το επαναλαμβάνουν με διαφορετικό τρόπο ή δοκιμάζουν νέο υλικό από το αναλυτικό πρόγραμμα. Ενθαρρύνουν τους μαθητές να πετύχουν όσα περισσότερα μπορούν και δεν τους προφυλάσσουν από την αποτυχία.

- ✚ Υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης. Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες δείχνουν ενθουσιασμό, συμπάρασταση και διατηρούν ένα ζεστό, ευχάριστο και διασκεδαστικό περιβάλλον μάθησης.
- ✚ Παρουσίαση των πληροφοριών. Επικοινωνούν μέσω των αντικειμένων των μαθημάτων, της παρουσίασης των μαθημάτων και των ξεκάθαρων οδηγιών με ενθουσιασμό και περιεκτικότητα.
- ✚ Υπευθυνότητα μαθητών. Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες όχι μόνο παρακολουθούν την πρόοδο των μαθητών αλλά επίσης καθιστούν τους μαθητές υπεύθυνους για την μάθησή τους, ολοκληρώνουν το πρόγραμμά τους και εξασφαλίζουν ευκαιρίες για την αυτοαξιολόγηση των μαθητών.
- ✚ Κατάλληλες ασκήσεις. Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες διδάσκουν ποικίλες και ενδιαφέρουσες ασκήσεις για να παρακινήσουν τη βελτίωση των μαθητών τους, επιλέγουν νέες και προκλητικές ασκήσεις για να προάγουν σημαντικές εμπειρίες μάθησης αλλά και αρκετά εύκολες που να επιτρέπουν τους μαθητές να επιτυγχάνουν μετά από κάποια προσπάθεια. Εξηγούν ξεκάθαρα τη δουλειά και δείχνουν παραδείγματα της άσκησης με τους μαθητές πριν τους καταστήσουν ικανούς να γυμνάζονται μόνοι τους.

Η έρευνα για την αποτελεσματική διδασκαλία τα τελευταία χρόνια εστιάζει περισσότερο την προσοχή της στις στρατηγικές διδασκαλίας και στην αποτελεσματικότερη οργάνωση του μαθησιακού περιβάλλοντος και αναζητά τρόπους μέσω των οποίων αυτά τα στοιχεία θα μπορούσαν να ασκήσουν θετικότερη επίδραση στην μάθηση και την ικανότητα των παιδιών. Συμβάλει επίσης σε μια υψηλής ποιότητας εκπαίδευση των καθηγητών φυσικής αγωγής, η οποία κρίνεται απαραίτητη για την βελτίωση της διδασκαλίας στη σχολική τάξη και την προετοιμασία των μαθητών για τη ζωή στον εικοστό πρώτο αιώνα (Dunne & Wragg, 2003). Ελάχιστοι λοιπόν θα αμφισβητούσαν το γεγονός ότι η αποτελεσματική διδασκαλία είναι απαραίτητη για την επιτυχία της εκπαίδευσης και ότι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των χαρακτηριστικών

της αποτελεί γενικά μια σοφή επένδυση.

Ο δρόμος λοιπόν για την αποκωδικοποίηση του ορισμού της αποτελεσματικής διδασκαλίας αποδείχτηκε μακρύς και δύσβατος και σ' αυτό συνετέλεσε το γεγονός ότι μέχρι τότε η πλειοψηφία της έρευνας είχε συγκεντρωθεί στις παραδοσιακές, ακαδημαϊκές θεματικές περιοχές, όπως αυτές των μαθηματικών και της γλώσσας. Ως εκ τούτου, έναντι των περισσότερων σχολικών μαθημάτων, ελάχιστες έρευνες ασχολήθηκαν με την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα της φυσικής αγωγής (Mawer, 1995).

Συνεπώς, η γνώση για την αποτελεσματική διδασκαλία στη φυσική αγωγή και για τον τρόπο που αυτή προάγει την μάθηση των μαθητών είναι σχετικά μικρή και ελλιπής καθώς βασίζεται σ' ένα πολύ μικρό αριθμό ερευνών σχετικών με το θέμα. Παρατηρείται λοιπόν ένα ερευνητικό κενό στο οποίο η παρούσα έρευνα καλείται να προσθέσει λύσεις και απαντήσεις για να μπορούν οι διδάσκοντες αληθινά να κατανοήσουν τα μέσα για την επιτυχή μετάδοση της γνώσης στους μαθητές.

Η έρευνα αυτή εξασφαλίζει μια ολοκληρωμένη εικόνα από το πεδίο της αποτελεσματικής διδασκαλίας και επίσης πιο συγκεκριμένα περιγράφει τις προσεγγίσεις τόσο των μαθητών όσο και των καθηγητών στην έρευνα για την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα. Αναδεικνύει επίσης στοιχεία που θα βοηθούσαν τόσο τους αρχάριους όσο και τους έμπειρους καθηγητές φυσικής αγωγής να αξιολογήσουν το έργο τους και να αποκτήσουν βαθύτερη γνώση για την διδασκαλία της φυσικής αγωγής με στόχο της βελτίωσης της στη σχολική τάξη. Επιπρόσθετα μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για όσους θα ασχοληθούν με την αξιολόγηση του συνολικού διδακτικού έργου των εκπαιδευτικών.

Ο σκοπός λοιπόν αυτής της έρευνας ήταν η συλλογή και καταγραφή των ερευνητικών δεδομένων της τελευταίας τετρακοταετίας που αφορούν στην αποτελεσματική διδασκαλία του μαθήματος της φυσικής αγωγής, προκειμένου να εντοπιστούν τα στοιχεία που καταδεικνύονται ως σημαντικά για το σχεδιασμό, την οργάνωση και την υλοποίηση μαθημάτων που οδηγούν στη μάθηση των μαθητών και κατ' επέκταση να δημιουργηθούν ανάλογα κριτήρια, δείκτες και επίπεδα αξιολόγησης του έργου του εκπαιδευτικού φυσικής αγωγής στην Ελλάδα.

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Η Ο' Roark (1975) αναδεικνύει μέσα από ανασκόπηση άρθρων ως κύρια χαρακτηριστικά μιας επιτυχημένης διδασκαλίας τον ενθουσιασμό και την ευελιξία. Ο ενθουσιασμός και η ευελιξία, μία ποικιλία από τεχνικές και μεθόδους διδασκαλίας, ένα ρεπερτόριο που θα προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε κατάσταση και επίσης θα συμφωνεί με τη φύση του κάθε διδάσκοντα αποτελούν στοιχεία της επιτυχημένης διδασκαλίας κάτω όμως από συγκεκριμένες συνθήκες που έχουν να κάνουν με τη συνθετότητα του περιεχομένου και τα χαρακτηριστικά των μαθητών. Παρόμοια, οι Heitzmann και Starpoli (1975) μετά από μια λεπτομερή ανασκόπηση της βιβλιογραφίας εντοπίζουν δύο προσωπικά χαρακτηριστικά που αφορούν την αποτελεσματική διδασκαλία: τη θέρμη (οικείο και ασφαλές περιβάλλον) και την προσαρμοστικότητα (ευπροσάρμοστο περιβάλλον με δυνατότητα εναλλακτικών λύσεων). Η ικανότητα του διδάσκοντα να προσαρμόζεται εύκολα και να ελίσσεται υποδυόμενος διάφορους ρόλους, ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν κάθε φορά οδηγεί σε μία καλή διδασκαλία, που έχει ως φυσικό επακόλουθο την επιτυχία του μαθητών. Οι διδάσκοντες οι οποίοι αποπνέουν μια αίσθηση ζεστασιάς και καλοσύνης κατά τη διδασκαλία τους προκαλούν σε μεγαλύτερο βαθμό το ενδιαφέρον των μαθητών τους για το αντικείμενο που διδάσκουν, επίσης αυξάνουν την παρακίνησή τους να εργαστούν σκληρότερα και ως εκ τούτου να παρουσιάσουν καλύτερα αποτελέσματα. «Ευχάριστος», «φιλικός», «ανθρώπινος», «με διάθεση να προσφέρει απλόχερα τις γνώσεις» ήταν επίσης προσωπικά χαρακτηριστικά που εντοπίστηκαν από την έρευνά τους ως δείκτες ενός αποτελεσματικού διδάσκοντα.

Οι Moore και Schaut (1976) προσπάθησαν να προσθέσουν χρήσιμες πληροφορίες για την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα μελετώντας την σχέση της σταθερότητάς του κατά την διδασκαλία και επίσης αν η γενικότερη επιμόρφωση των διδασκόντων επιδρά θετικά προς την κατεύθυνση αυτή. Έκαναν λοιπόν μετρήσεις για να διαπιστώσουν αν η σταθερότητα κατά την διδασκαλία επιδρά θετικά στην προσοχή των μαθητών ελαττώνοντας φαινόμενα απροσεξίας και αφηρημάδας. Προσπάθησαν επίσης να καθορίσουν εάν υπάρχουν διαφορές στη σταθερότητα κατά τη διδασκαλία

σε σχέση με το φύλο του διδάσκοντα, τα χρόνια υπηρεσίας και τη βαθμίδα εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια). Εξήντα επτά διδάσκοντες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από 13 σχολεία και χωρίστηκαν σε 2 ομάδες. Την ομάδα ελέγχου αποτέλεσαν 37 διδάσκοντες και την πειραματική ομάδα 30. Οι διδάσκοντες της πειραματικής ομάδας εκπαιδεύτηκαν για μια περίοδο έξι εβδομάδων που είχε αντικείμενο να αυξήσει την ικανότητα των διδασκόντων σε τεχνικές μείωσης φαινομένων απροσεξίας και αφηρημάδας των μαθητών. Από τα αποτελέσματα φάνηκε ότι α) σταθερές και ασταθείς συμπεριφορές κατά την διδασκαλία επηρεάζονται το ίδιο (είναι το ίδιο ευαίσθητες στην εκπαίδευση) από την εκπαίδευση, β) η σταθερότητα κατά την διδασκαλία δεν έχει ή δεν φαίνεται να έχει σχέση με το φύλο, τα χρόνια υπηρεσίας ή την βαθμίδα εκπαίδευσης του διδάσκοντα και γ) η σταθερότητα κατά την διδασκαλία φάνηκε να σχετίζεται αρνητικά με το συνολικό ποσοστό της έλλειψης προσοχής που παρατηρείται στην τάξη, δηλαδή όσο πιο σταθερή ήταν η διδασκαλία τόσο μικρότερο ποσοστό αφηρημάδας παρατηρούνταν στην τάξη. Οι διδάσκοντες τελικά με περισσότερη σταθερότητα κατά την διδασκαλία τους είχαν λιγότερα φαινόμενα απροσεξίας, αφηρημάδας από τους μαθητές τους (δηλαδή τους πρόσεχαν περισσότερο και συμμετείχαν στο μάθημα ως ενεργοί ακροατές σε μεγαλύτερο ποσοστό) πράγμα το οποίο θεωρήθηκε βασικό συστατικό της αποτελεσματικότητας του διδάσκοντα. Επίσης η εκπαίδευση-επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ενίσχυσε την αποτελεσματικότητά τους προσθέτοντας ένα επιπλέον εφόδιο στην διάθεσή τους.

Ο Saunders (1978) από την άλλη μεριά δίνει μια διαφορετική προσέγγιση ως προς την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας συμπεραίνοντας από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας ότι όχι μόνο δεν υπάρχει σχέση μεταξύ της τεχνικής της διδασκαλίας και των οφελών από τη μάθηση αλλά όλες οι μεταβλητές που συμβάλουν στην επιτυχία των μαθητών εξηγούνται από άλλους παράγοντες όπως η κοινωνική - οικονομική και εθνική κατάσταση των μαθητών, η ευφυΐα - εξυπνάδα και η έμφυτη ικανότητά τους. Οι διαφορές των μαθητών (ως προς την ευφυΐα και το ταλέντο που έχουν) και όχι οι διαφορές των διδασκόντων παράγουν διαφορετικές εκπαιδευτικές επιτυχίες και διαφοροποιημένα εκπαιδευτικά επιτεύγματα. Κάθε μαθητής δηλαδή ανάλογα με το ταλέντο του πετυχαίνει εκπαιδευτικούς στόχους ανεξάρτητα από τον διδάσκοντα που έχει.

Ο Guskey (1985) εξέτασε, εάν οι καθηγητές που εκπαιδεύονται, εφαρμόζουν πιο αποτελεσματικές πρακτικές κατά την διδασκαλία τους. Το δείγμα αποτέλεσαν 46 καθηγητές Γυμνασίου – Λυκείου από επιστήμες όπως μαθηματικά, κοινωνικές επιστήμες και ξένες γλώσσες, οι οποίοι εκπαιδεύτηκαν και εφάρμοσαν με δεξιοτεχνία τεχνικές

διδασκαλίας και μάθησης και 5 καθηγητές οι οποίοι δεν συμπεριλήφθηκαν στο πρόγραμμα εκπαίδευσης και αποτέλεσαν την ομάδα ελέγχου. Στους καθηγητές δόθηκε επίσης σύντομο ερωτηματολόγιο το οποίο περιελάμβανε 20 ερωτήσεις οι οποίες αξιολογούνταν με την πενταβάθμια κλίμακα του Likert και αφορούσαν παράγοντες που πιθανόν να επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα στην τάξη. Από τις 20 ερωτήσεις οι 10 αφορούσαν συγκεκριμένα προσωπικά χαρακτηριστικά των διδασκόντων π.χ αν οι μαθητές βρίσκουν τον διδάσκοντα καλό, ευσυνειδητο, φιλικό, με καλή διάθεση και οι άλλες 10 αφορούσαν συγκεκριμένες εκπαιδευτικές συμπεριφορές π.χ αν οργανώνει αποτελεσματικά την διδασκαλία του, αν συμμετέχουν όλοι οι μαθητές στο μάθημα, αν ελέγχει την πρόοδο των μαθητών του. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι καθηγητές που παρακολούθησαν τα μαθήματα του προγράμματος εκπαίδευσης έστρεψαν την προσοχή τους στη σπουδαιότητα της διδακτικής πρακτικής, έδωσαν μεγαλύτερη βαρύτητα στη συμπεριφορά τους κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας και αύξησαν την αποτελεσματικότητά τους. Καταλήγει δε στο συμπέρασμα ότι απαιτείται κάθε είδους έρευνα η οποία θα παρακινήσει τους καθηγητές να κάνουν σημαντικές αλλαγές στη διδακτική πρακτική τους μέσα στην τάξη και στη συμπεριφορά τους κατά την διδασκαλία για να αποδώσουν σημαντικά αποτελέσματα αυξάνοντας και ενισχύοντας τα μαθησιακά οφέλη.

Οι Sutliff και Solomon (1993) στην έρευνά τους συγκέντρωσαν τις απόψεις φοιτητών σχετικά με την αποτελεσματικότητα καθηγητών πλήρους απασχόλησης και προπονητών που προσλαμβάνονται για να διδάξουν στις τάξεις φυσικής αγωγής και δραστηριότητας των πανεπιστημίων. Το δείγμα αποτέλεσαν 1154 φοιτητές, 5 Πανεπιστημίων του Τενεσσί εκ των οποίων 559 αγόρια και 585 κορίτσια. Το όργανο που χρησιμοποιήθηκε ήταν το Instructional Development and effectiveness Assessment (IDEA) που σημαίνει εκπαιδευτική ανάπτυξη και εκτίμηση αποτελεσματικότητας. Δόθηκε ερωτηματολόγιο σαράντα οχτώ ερωτήσεων και χωρίστηκε σε πέντε τμήματα:

1ο Τμήμα: 11 δημογραφικές ερωτήσεις.

2ο Τμήμα: εκτίμηση της προόδου σε 9 εκπαιδευτικούς στόχους από τους φοιτητές.

3^ο Τμήμα: συγκέντρωση των απαντήσεων των φοιτητών σε δεκαοχτώ θέματα περιγράφοντας τη σειρά του μαθημάτων.

4^ο Τμήμα: συγκέντρωση των αξιολογήσεων των μαθητών ως προς την παρακίνηση και την προσπάθεια που κατέβαλαν στο μάθημα.

5^ο Τμήμα: περιγραφή έξι γενικών αντιδράσεων των μαθητών απέναντι στο μάθημα και στον διδάσκοντα.

Συγκρίθηκε λοιπόν η αποτελεσματικότητα στη διδασκαλία των καθηγητών

πλήρους απασχόλησης με αυτών που προσλαμβάνονται για να προσφέρουν κατά κύριο λόγο τις γνώσεις τους στην προπονητική ενός αθλήματος και κατά δεύτερον για να διδάξουν και το μάθημα της φυσικής αγωγής. Από τα αποτελέσματα φάνηκε ότι η απόδοση στην τάξη για τους προπονητές αποτελεί δεύτερη προτεραιότητα ενώ οι καθηγητές πλήρους απασχόλησης είναι αφοσιωμένοι στη διδασκαλία τους, την αντιμετωπίζουν με μεγάλη υπευθυνότητα, δίνουν μεγάλη σημασία στα οφέλη της διδασκαλίας τους τοποθετώντας σε υψηλό επίπεδο την επιτυχία των μαθητών και φυσικά θέτουν τη διδασκαλία τους ως πρώτη προτεραιότητα. Διαπιστώθηκε επίσης ότι οι πλήρους απασχόλησης καθηγητές είναι πιο αποτελεσματικοί σε σύγκριση με τους προπονητές. Οι πρώτοι φάνηκε α) ότι ασχολούνται περισσότερο με τους φοιτητές, β) είναι επικοινωνιακά καλύτεροι, γ) έχουν περισσότερη όρεξη και δ) δείχνουν ενθουσιασμό τόσο για το μάθημα όσο και για τους φοιτητές. Αυτές οι τέσσερις ήταν και οι μεταβλητές που μετρήθηκαν. Επίσης βρέθηκε ότι η επικοινωνία και η ανατροφοδότηση είναι πολύτιμα εργαλεία που βοηθούν τους μαθητές να επιτύχουν αποτελεσματικότερα τους εκπαιδευτικούς στόχους. Και οι δύο, καθηγητές και προπονητές είχαν υψηλά σκορ ως προς τον ενθουσιασμό και επίσης πέτυχαν υψηλά σκορ στις μεθόδους αξιολόγησης που χρησιμοποίησαν καθώς οι μαθητές ήταν ευχαριστημένοι και από τους προπονητές και από τους καθηγητές πλήρους απασχόλησης. Οι συγγραφείς λοιπόν καταλήγουν ότι για να διδάξεις στις τάξεις δραστηριότητες και να οδηγήσεις τους μαθητές στην απόκτηση μιας δεξιότητας χρειάζονται παιδαγωγικά γνωρίσματα τα οποία περιλαμβάνουν τα εξής :

- ✚ Επαρκής γνώση της σωστής εκτέλεσης των δεξιοτήτων και της τεχνικής που απαιτείται
- ✚ Κατάλληλη πρόοδος διδασκαλίας
- ✚ Γνώση των αρχικών επιπέδων απόδοσης και εκτέλεσης
- ✚ Εφαρμογή μιας ποικιλίας εκπαιδευτικών μεθόδων και στυλ
- ✚ Προετοιμασία του μαθήματος και προγραμματισμός σε μακρόκυκλους (μακροπρόθεσμα) του μαθήματος (ετήσιο προγραμματισμό).
- ✚ Αξιολόγηση με βάση την απόδοση κατά την εκτέλεση σε μία φυσική (παρόμοια) με το παιχνίδι δραστηριότητα.

Ο Silcock (1993) στην μελέτη του εξετάζει την έρευνα για την αποτελεσματική διδασκαλία για να δείξει και να επιβεβαιώσει την ανάγκη για τους επαγγελματίες δάσκαλους να εκτελέσουν (εκπληρώσουν) τον υποχρεωτικό, ορισμένο και επιβεβλημένο ρόλο τους. Αποτελεσματικοί διδάσκοντες είναι αυτοί που εξασφαλίζουν στους μαθητές τους τις καλύτερες συνθήκες μάθησης. Οι καθηγητές που εκπαιδεύουν τους υποψήφιους διδάσκοντες θεωρούν πολύ λογικά, ότι διάφοροι τύποι συμπεριφοράς του διδάσκοντα

επηρεάζουν με διαφορετικό τρόπο, αυτό που οι μαθητές είναι ικανοί να πετύχουν. Μπορεί κάλλιστα κανείς να θυμηθεί από την σχολική του σταδιοδρομία καλούς και κακούς διδάσκοντες. Ο καλός και κατάλληλα εκπαιδευμένος διδάσκων θα πρέπει να αυξήσει τη μάθηση των μαθητών ενώ ο κακός όχι. Παρουσιάζει επίσης και τα ευρήματα των Reid, Hopkins και Holly (1987), οι οποίοι ανασκοπώντας όλη την έρευνα γύρω από την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι διδάσκοντες είναι αυτοί που κάνουν τη διαφορά. Υπάρχουν πολλές συγκλίνουσες απόψεις σχετικά με το τι δίδει στην εκπαίδευση ποιότητα και επισημαίνει ότι περισσότερο ικανοποιητικό απ' όλα είναι η ποιότητα του διδακτικού υλικού και ίσως είναι ο μόνος πολύ σημαντικός παράγοντας. Σχολεία με αδύνατο υλικό δεν θα είναι αποτελεσματικά σε σχέση με εκείνα που έχουν άφθονο υλικό. Επίσης δίνει σημασία στην αρχή της μέγιστης επικοινωνίας ανάμεσα σε διδάσκοντες και παιδιά αλλά αυτό το βρίσκει λιγότερο σημαντικό από την διοίκηση του σχολείου. Σημειώνει ότι ο διευθυντής πρέπει να ενδιαφέρεται επιλύοντας εκπαιδευτικά προβλήματα και να μπορεί επιπλέον να εγγυηθεί ότι οι λύσεις που προτείνει μπορούν να λειτουργήσουν. Διαβάζοντας σχετικά με την εκπαιδευτική αποτελεσματικότητα συνεχίζει ότι μπορεί κανείς να βρει αμέτρητους δείκτες όμως πολύ λίγα κείμενα. Υπάρχουν δεκάδες δείκτες επιτυχημένης διδασκαλίας και καλά σχολεία μπορεί να τους λαμβάνουν υπόψη αλλά οι στρατηγικές διδασκόντων ή οι σχεδιασμοί μαθημάτων δεν μπορούν να συναχθούν από αυτά για να εμπλουτίσουν τα ευρήματα που αποκάλυψε μέχρι τώρα η έρευνα. Τονίζει επίσης τη σπουδαιότητα των επιτυχών συνθηκών διαχείρισης της τάξης (διατήρηση του ελέγχου, ζεστές σχέσεις, κατανόηση των παιδιών, συνέπεια και δικαιοσύνη του διδάσκοντα), την αξία της ανατροφοδότησης, τις αισιόδοξες στρατηγικές διδασκαλίας οι οποίες οδηγούν στη μεγιστοποίηση του χρόνου στον οποίο μαθητές εμπλέκονται και την σωστά επιλεγμένη και σχετική γνώση και τα χαρακτηρίζει σημαντικά κριτήρια για μια επιτυχημένη διδασκαλία. Καταλήγει δε στο συμπέρασμα ότι χρειάζεται ιδιαίτερους, ευαίσθητους κι επιδέξιους χειρισμούς έτσι ώστε να διαχειριστεί κανείς τις αμέτρητες διαφορετικές καταστάσεις των μαθητών που παρουσιάζονται στην τάξη έτσι ώστε το τελικό προϊόν της διδασκαλίας να έχει αποτέλεσμα και να στεφθεί από επιτυχία.

Ο Siedentop (2002) στην μελέτη του επιχειρεί να εξασφαλίσει μία ολοκληρωμένη εικόνα από το πεδίο της έρευνας ως προς την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα και πιο συγκεκριμένα να περιγράψει τις προσεγγίσεις τόσο των μαθητών όσο και τις δικές του παρατηρήσεις στην προγραμματισμένη έρευνα για την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα μέσα από μία οικολογική προσέγγιση της σχολικής ζωής επικεντρώνοντας

κατά κύριο λόγο στη μεθοδολογία την οποία θεωρεί το κλειδί για την επιτυχία. Το δείγμα σε αυτήν την έρευνα αποτέλεσαν τρεις έως επτά καθηγητές φυσικής αγωγής που δίδαξαν σε σχολεία τα οποία ήταν από την άποψη των εγκαταστάσεων για ευνόητους λόγους παρόμοια. Ο κάθε καθηγητής θα δίδασκε την ίδια δραστηριότητα. Αυτοί θα μπορούσαν να είναι έξι καθηγητές φυσικής αγωγής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που θα δίδασκαν γυμναστική για οχτώ έως δώδεκα τριανταπεντάλεπτα μαθήματα ή πέντε καθηγητές φυσικής αγωγής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που θα δίδασκαν πετοσφαίριση για οχτώ έως δώδεκα μαθήματα διάρκειας 50'. Οι καθηγητές συμπλήρωσαν ένα ερωτηματολόγιο με δημογραφικού χαρακτήρα ερωτήσεις για την προετοιμασία τους στη δραστηριότητα που διδάσκεται. Συμπλήρωσαν επίσης ένα ερωτηματολόγιο που αξιολογούσε τη γνώση τους για τη δραστηριότητα που διδάσκεται και ιδιαίτερα τα κρίσιμα τεχνικά στοιχεία των δεξιοτήτων, τους όρους της τακτικής και ερωτήσεις σχετικές για τις γνώσεις τους για τους κανόνες και τα πρωτόκολλα που ακολουθούνται στη δραστηριότητα αυτή. Ζητήθηκε επίσης να ορίσουν τους στόχους και τις προσδοκίες τους για την διδακτική μονάδα το μάθημα της οποίας επρόκειτο να παρατηρηθεί. Επίσης οι καθηγητές πέρασαν από συνέντευξη για να διαπιστωθεί το θεωρητικό τους υπόβαθρο και πιο συγκεκριμένα οι πεποιθήσεις τους για τη φυσική αγωγή και τη διδασκαλία, η γνώση τους για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, οι στόχοι που θα έθεταν και οι προσδοκίες για το αντικείμενο που θα δίδασκαν καθώς επίσης και ο προγραμματισμός τους και ο τρόπος με τον οποίο σκοπεύουν να το διδάξουν. Όλα τα μαθήματα παρατηρήθηκαν από τον επιβλέπων ερευνητή και βιντεοσκοπήθηκαν.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων διαπιστώθηκε ότι το κύριο μέλημα των καθηγητών φυσικής αγωγής είναι να εξασφαλίσουν την τάξη μέσω ενός διευθυντικού συστήματος που εστιάζει κυρίως στη συνεργασία παρά τη συμμόρφωση, εξασφαλίζοντας ένα εύλογα εορταστικό κλίμα τάξης το οποίο εισπράττεται από τους μαθητές ως θετικό. Μερικοί δάσκαλοι κερδίζουν και διατηρούν τη συνεργασία των μαθητών τους στο διευθυντικό σύστημα με τη μείωση των απαιτήσεων τους στο εκπαιδευτικό σύστημα, ιδιαίτερα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι περισσότεροι από τους δασκάλους που μελετήθηκαν ήταν άριστοι διαχειριστές των τάξεων τους. Σπάνια διαπιστώθηκε ανάρμοστη συμπεριφορά από την πλευρά των μαθητών σε οποιοδήποτε επίπεδο που θα ήταν η αιτία να αναστατωθεί η ομαλή λειτουργία της τάξης. Το πρόγραμμα εξελισσόταν ομαλά ακόμη και εν τη απουσία του δασκάλου. Κατά συνέπεια οι περισσότεροι από τους δασκάλους που μελετήθηκαν διαχειρίστηκαν αποτελεσματικά το χρόνο και τη συμπεριφορά του μαθητών τους έτσι ώστε η εκμάθηση του αντικειμένου να μπορεί να

πραγματοποιηθεί και να γίνει εφικτή. Ένας άλλος παράγοντας αποτελεσματικότητας ήταν η γνώση από την πλευρά του διδάσκοντα του περιεχομένου της δραστηριότητας. Για να στηρίξει μάλιστα αυτόν τον ισχυρισμό ο Siedentop (2002) αναφέρει την μελέτη του Romar (1995) στην οποία ο αρχικός στόχος του διδάσκοντα σε ένα μάθημα καλαθοσφαίρισης ήταν να συμμετέχουν οι μαθητές σε ένα καλά οργανωμένο παιχνίδι, ένας στόχος που ήταν αρκετά καλός. Η ανάλυση των εκπαιδευτικών στόχων εν τούτοις αποκάλυψε ότι όλοι οι στόχοι της πρακτικής εξάσκησης στη συγκεκριμένη δραστηριότητα είχαν εστίαση στην ικανότητα και κανέναν στην τακτική (δεν είχε εστίαση στην πρακτική) και στο τέλος της ώρας τα παιχνίδια ήταν ατημέλητα κι ο δάσκαλος απογοητευμένος. Οι συνεντεύξεις κι αξιολογήσεις που έγιναν πριν την έναρξη του μαθήματος φανέρωσαν ότι ο συγκεκριμένος δάσκαλος είχε ανεπαρκή γνώση και ελάχιστη εμπειρία της τακτικής της καλαθοσφαίρισης.

Επίσης, διαπιστώθηκε ότι πολλοί από τους δασκάλους που μελετήθηκαν ήταν πεπεισμένοι ότι διδάσκουν αποτελεσματικά και αυτό το συμπέρασμα το βασίζουν πρώτιστα σε αυτό που οι ίδιοι αντιλαμβάνονται ότι είναι επιτυχία, η εφαρμογή δηλαδή κατά την διδασκαλία, η εκμάθηση σημαντικών κινητικών δεξιοτήτων, οι επιδείξεις, οι παρουσιάσεις και η θετική ανατροφοδότηση που παρέχουν και επίσης η αντίληψη ότι οι μαθητές απολαμβάνουν το μάθημα. Οι αντιλήψεις τους ως επί το πλείστον ήταν ακριβείς. Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες, συμπεραίνει ο ερευνητής, πρέπει να καταβάλουν μεγαλύτερη προσπάθεια να συμμετέχουν στην επαγγελματική αναβάθμισή τους, σχετική με το επιστημονικό περιεχόμενο του αντικειμένου τους, παρά να στηρίζουν τις προσπάθειες τους στην εμπειρία και φυσικά να στρέφονται στην απόδοση των μαθητών και στον προγραμματισμό και την εφαρμογή πλέον συγκεκριμένων δεξιοτήτων διδασκαλίας.

Ο Behets (1997) στην έρευνά του εξετάζει τη συμπεριφορά καθηγητή και μαθητή για να συγκρίνει περισσότερο και λιγότερο αποτελεσματικούς καθηγητές σε μια άσκηση γυμναστικής. Το δείγμα αποτέλεσαν εννιά καθηγητές φυσικής αγωγής (1 άνδρας και 8 γυναίκες) με μέσο όρο εμπειρίας στη διδασκαλία 15 έτη. Στην έρευνα έλαβαν μέρος 170 μαθητές ηλικίας από 12 έως 14 ετών με μέσο όρο ανά τάξη 19 μαθητές. Κατά την διάρκεια τεσσάρων συνεχόμενων 25λεπτων μαθημάτων μία καινούργια δεξιότητα έπρεπε να διδαχτεί. Οι διδάσκοντες είχαν πλήρη ελευθερία να οργανώσουν το περιεχόμενο του μαθήματος, τις δραστηριότητες και επίσης μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν κάθε είδους και μορφής αθλητικό υλικό. Δόθηκαν επίσης στην αρχή σε μορφή εγγράφου οδηγίες που έθεταν τους 5 βασικούς μαθησιακούς στόχους για την δεξιότητα που θα διδάσκονταν. Τα μαθήματα μαγνητοφωνήθηκαν, βιντεοσκοπήθηκαν και αναλύθηκαν για μαθητές και

καθηγητές και ταξινομήθηκαν σε τρεις χρονικές κατηγορίες: α) Ενεργός χρόνος μάθησης (μέγιστος χρόνος συμμετοχής), β) Διδασκαλία –Ανατροφοδότηση (οδηγίες, υποδείξεις, επεξηγήσεις) και γ) Διαχείριση της τάξης (οργάνωση και διαχείριση του περιβάλλοντος μάθησης). Η καινούργια άσκηση που επιλέχθηκε ήταν η εκμάθηση του τροχού. Η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας μετρήθηκε με τεστ πριν από το πρώτο μάθημα και μετά το πέρας του προγράμματος σε περιόδους κατά τις οποίες οι μαθητές έδειχναν ότι μαθαίνουν.

Από τα αποτελέσματα φάνηκε ότι οι πιο αποτελεσματικοί καθηγητές πέτυχαν σημαντικά υψηλότερα σκορ στον συνολικό ενεργό χρόνο μάθησης εξασφαλίζοντας στους μαθητές τους περισσότερο από 60 % του συνολικού χρόνου στην πρακτική εξάσκηση και χαμηλότερα σκορ στο χρόνο κατά τον οποίο έπρεπε να δώσουν οδηγίες και συμβουλές. Πέτυχαν όμως υψηλότερα σκορ μόνο στη κατηγορία της διορθωτικής ανατροφοδότησης. Οι μέτρια αποτελεσματικοί διδάσκοντες πέτυχαν υψηλότερα σκορ στη διδασκαλία και πολύ χαμηλότερα στην ανατροφοδότηση. Τέλος οι λιγότερο αποτελεσματικοί διδάσκοντες αφιέρωσαν σχεδόν το 50% του ενεργού χρόνου μάθησης παρέχοντας ανατροφοδότηση. Πιο αποτελεσματικοί λοιπόν αποδείχθηκαν αυτοί που διέθεσαν λιγότερο χρόνο για πληροφορίες και οδηγίες στους μαθητές επιβεβαιώνοντας ότι η αποτελεσματική διδασκαλία διακρίνεται από πολύ χρόνο πρακτικής εξάσκησης και μειωμένο χρόνο διαχείρισης και επεξηγήσεων της άσκησης ή με άλλα λόγια ότι η φυσική αγωγή διδάσκεται αποτελεσματικότερα με την πράξη.

Οι Hebert και Worthy (2001) αναλύουν στην έρευνά τους τις δυσκολίες που παρουσιάζονται και τα λάθη που γίνονται από τους διδάσκοντες στο πρώτο χρόνο διδασκαλίας. Κεντρικό πρόσωπο στην έρευνά τους αποτέλεσε μια 24χρονη καθηγήτρια φυσικής αγωγής η οποία κλήθηκε να διδάξει για πρώτη φορά σε ένα δημόσιο λύκειο των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Η συλλογή των στοιχείων έγινε τους 9 πρώτους μήνες της διδασκαλίας της ξεκινώντας από τον Σεπτέμβριο και τελειώνοντας τον Απρίλιο. Η κύρια πηγή των δεδομένων προήλθε από 7 συνεντεύξεις οι οποίες μαγνητοφωνήθηκαν και διάρκεσαν 30 έως 90 λεπτά. Η πρώτη συνέντευξη αφορούσε ερωτήσεις σχετικά με τις γνώσεις της για την φυσική αγωγή για τα εφόδια που αποκόμισε από το πανεπιστήμιο και γενικά για την απόφαση της να επιλέξει το επάγγελμα της εκπαιδευτικού. Οι υπόλοιπες 6 συνεντεύξεις αφορούσαν στοιχεία σχετικά με τις εμπειρίες της, τις αντιλήψεις και τα συναισθήματά της για να επικεντρωθούν στο τι ακριβώς κάνει μέσα στην τάξη και ποια είναι η άποψή της για τους μαθητές, τους συναδέλφους καθηγητές και τη διοίκηση του σχολείου γενικότερα. Τα αποτελέσματα αποκάλυψαν αρκετούς παράγοντες οι οποίοι

επηρέασαν την επιτυχία του πρώτου χρόνου διδασκαλίας και αφορούσαν την προετοιμασία του διδάσκοντα, άλλους που αναφέρονταν γενικά στο σχολείο και τέλος άλλους που απέρρεαν ως αποτέλεσμα από τον ενεργό ρόλο του διδάσκοντα στη σχολική κοινωνία γενικότερα. Τρία σημαντικά θέματα φάνηκε ότι διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη επιτυχία ή όχι της διδασκαλίας: α) οι προσδοκίες του διδάσκοντα, η προσωπικότητά του και οι συνθήκες εργασίας, β) η προσωπική επιρροή του διδάσκοντα στους μαθητές και γ) η χρησιμοποίηση επιτυχημένων στρατηγικών που διαχειρίζονται με επιτυχία την συμπεριφορά των μαθητών και εισάγουν την κοινωνική και πολιτική καλλιέργεια (αγωγή, παιδεία) στο σχολείο. Τα αποτελέσματα εφιστούν την προσοχή στην αλληλεπίδραση ανάμεσα στο προσωπικό υπόβαθρο, τις εμπειρίες κατά την προετοιμασία του διδάσκοντα και τις ιδιομορφίες του χώρου εργασίας καθώς αυτές επηρεάζουν όχι μόνο την επιτυχία της διδασκαλίας αλλά και τις απόψεις των διδασκόντων και τις ερμηνείες τους για το σχολείο τους, για τους μαθητές και γενικά για την απόδοσή τους ως διδάσκοντες.

Ο Parker (1995) στην έρευνά του επαναπροσδιόρισε την οπτική (άποψη) των καθηγητών φυσικής αγωγής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την αποτελεσματική διδασκαλία και εξετάζει την περιρρέουσα φιλολογία ως προς αυτούς τους ορισμούς. Το δείγμα του αποτέλεσαν δεκατέσσερις καθηγητές Λυκείου με μέσο όρο υπηρεσίας δεκαεννέα χρόνια. Επιλέχθηκαν τρεις μέθοδοι συλλογής δεδομένων: α) κριτικά συμβάντα συμπεριφοράς από την εκπαιδευτική εμπειρία, β) η τεχνική Q-sort η οποία περιείχε είκοσι μία κάρτες με διάφορα θέματα που οι συμμετέχοντες ταξινομούσαν ανάλογα με τη σπουδαιότητά τους και γ) συνεντεύξεις. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η πλειοψηφία των καθηγητών όρισε την αποτελεσματική διδασκαλία ως μία ιεραρχημένη κλίμακα από παιδαγωγικές πρακτικές (μεθόδους) στην οποία η οργάνωση, η διαχείριση, η πειθαρχία και ο βασικός έλεγχος σε συνεργασία με την επιτυχία των μαθητών αποτελεί τον βασικότερο τελικό στόχο. Τέσσερα θέματα κρίθηκαν επικρατέστερα από τις περιγραφές των καθηγητών που οδηγούν στην αποτελεσματική διδασκαλία: α) η επιτυχία των μαθητών, β) οι στρατηγικές διδασκαλίας, γ) η αλληλεπίδραση καθηγητή - μαθητή και δ) η αξιολόγηση.

Σε 11 από τους 14 καθηγητές αναφέρθηκε ως πολύ σημαντικό το θέμα της επιτυχίας των μαθητών και περιελάμβανε τη βελτίωση, την προσωπική καλή τεχνική (δεξιότητες), την κινητική ανάπτυξη σε δεξιότητες, την επιτυχία του μαθητών και την κατανόηση, τη μάθηση και την ολοκλήρωση των στόχων. Η επιτυχία των μαθητών αναφέρεται από τους διδάσκοντες στο χώρο της ψυχοκινητικής και επίσης σημαίνει εξαιρετική βελτίωση στα επίπεδα φυσικής κατάστασης και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων. Οι στρατηγικές που περιγράφηκαν περιλαμβάνουν τα στοιχεία της προόδου, της επανάληψης,

της αναλογίας και της καινοτομίας.

Η αλληλεπίδραση καθηγητή - μαθητή αναφέρθηκε από 9 καθηγητές και περιλαμβάνει τη λήψη απόφασης (decision-making), θετικές σχέσεις μεταξύ καθηγητή-μαθητή, συμπεριφορές συνεργασίας και φροντίδας (βοήθειας). Όσον αφορά στην αξιολόγηση, έξι καθηγητές αναγνώρισαν αρκετούς παράγοντες που μπορούν να κατηγοριοποιηθούν με αξιολόγηση. Αυτοί περιλαμβάνουν ποικίλα test, εκτιμήσεις προσωπικών χαρακτηριστικών και διόρθωση κίνησης, αναφορές στον διδάσκοντα, ατομικές και άλλες μορφές αξιολόγησης. Τα υπόλοιπα θέματα που συγκέντρωσαν λιγότερες προτιμήσεις ήταν :

- ✚ Αλληλεπίδραση μαθητών
- ✚ Συμμετοχή μαθητών
- ✚ Πρόκληση των μαθητών να κάνουν το καλύτερο
- ✚ Υποστηρικτικό και όχι ανταγωνιστικό περιβάλλον
- ✚ Πειθαρχία και έλεγχο
- ✚ Οργάνωση και διοίκηση
- ✚ Συναγωνισμός - ανταγωνισμός ,άμιλλα
- ✚ Στόχοι διδάσκοντα και αντικείμενα
- ✚ Εξηγήσεις - επεξηγήσεις
- ✚ Διασκέδαση
- ✚ Ο μαθητής ως καθηγητής
- ✚ Ο μαθητής να παίρνει την απόφαση
- ✚ Ανάθεση εργασίας
- ✚ Η ικανότητα χωρισμού ομάδων
- ✚ Ανάπτυξη προσωπικών χαρακτηριστικών
- ✚ Ποικιλία στην τάξη

Σύμφωνα με την τεχνική Q-sort επιλέχθηκαν τα τέσσερα πιο σημαντικά θέματα: οργάνωση και διοίκηση, πειθαρχία και έλεγχος, επιτυχία μαθητών και ευχαρίστηση - διασκέδαση. Αυτά τα τέσσερα θέματα ήταν μέσα στα δέκα στο Q-sort με τα δύο πρώτα να καταλαμβάνουν τις υψηλότερες θέσεις.

Το θέμα της οργάνωσης και διοίκησης είναι το κλειδί λένε οι διδάσκοντες. Είναι η ραχοκοκαλιά της διδασκαλίας και οδηγεί μόνο του στην επιτυχία του μαθητών. Αρκετοί διδάσκοντες επίσης παρατήρησαν ότι, όταν η τάξη είναι ανοργάνωτη οι μαθητές δεν μαθαίνουν τίποτα. Επίσης πολλοί διδάσκοντες συσχέτισαν την οργάνωση και τη διοίκηση με τον έλεγχο και την πειθαρχία. Το τέταρτο θέμα της ευχαρίστησης αιτιολογείται από

τους διδάσκοντες ως εξής: εφόσον το μάθημα είναι επιλογής πρέπει να προσφέρει ευχαρίστηση αλλιώς τα παιδιά δε θα το επιλέξουν και οι διδάσκοντες δεν θα έχουν εργασία.

Το θέμα που αναφέρθηκε συχνότερα στη φόρμα κρίσης συμβάντων ήταν η επιτυχία των μαθητών η οποία περιλαμβάνει τα επιτεύγματα του μαθητών κατά τη μάθηση. Οι καθηγητές σε αυτή την έρευνα φαίνεται να συμφωνούν με τους ερευνητές της εκπαίδευσης οι οποίοι δίνουν έμφαση στη σπουδαιότητα της επιτυχίας των μαθητών σαν τον πρωταρχικό δείκτη της αποτελεσματικής διδασκαλίας. Πολλά άλλα επίσης θέματα αναγνωρίστηκαν από τους καθηγητές και από τους ερευνητές ως ενδεικτικά αποτελεσματικής διδασκαλίας. Αυτά περιλαμβάνουν: τις στρατηγικές διδασκαλίας τις επεξηγήσεις, τις προσδοκίες των καθηγητών, τον καθορισμό στόχων, το υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης και την ποικιλία. Η πλειοψηφία των καθηγητών αναγνώρισε ότι πρωταρχικός στόχος στη διδασκαλία της Φυσικής Αγωγής είναι η οργάνωση και διαχείριση της τάξης, η πειθαρχία και ο έλεγχος της και τελευταίος η επιτυχία του μαθητών.

Ο Pangrazi (1999) πάλι στο βιβλίο του «Διδασκαλία της Φυσικής Αγωγής στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση» τονίζει την σημασία του σχεδιασμού του μαθήματος που θα εξασφαλίσει την υλοποίηση αποτελεσματικών μαθημάτων Φυσικής Αγωγής. Ο σχεδιασμός του μαθήματος θα βελτιώσει την ποιότητα της διδασκαλίας και θα αναπτύξει σχέσεις αλληλεπίδρασης με τους μαθητές. Ανεξάρτητα από την εμπειρία και την ικανότητα τους οι διδάσκοντες θα πρέπει να είναι σε εγρήγορση κατά την διάρκεια της διδασκαλίας καθώς παρουσιάζονται διάφορες καταστάσεις που απαιτούν προσαρμογή και που δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν όπως προβλήματα πειθαρχίας, η ανάγκη διαφοροποίησης του μαθήματος, η παροχή ανατροφοδότησης, επιβραβεύσεων και ενίσχυσης στους μαθητές. Εάν το μάθημα έχει σχεδιαστεί η προσοχή του διδάσκοντα δε χρειάζεται να δοθεί αποκλειστικά στο περιεχόμενο της εξάσκησης. Η ικανότητα του διδάσκοντα επίσης καθορίζει και το βάθος του σχεδιασμού του μαθήματος. Περισσότερη προετοιμασία και έρευνα θα πρέπει να γίνεται όταν οι διδάσκοντες δεν έχουν αρκετή εμπειρία. Ένας επίσης σημαντικός λόγος που επιβάλλει το σχεδιασμό του μαθήματος είναι να εξασφαλιστεί ότι η διδασκαλία θα έχει ως αποτέλεσμα τη μάθηση. Εάν δεν μαθαίνουν οι μαθητές, ο διδάσκων αποτυγχάνει. Αν οι μαθητές δεν καθοδηγούνται σωστά, επέρχεται μικρό ποσοστό μάθησης. Προτείνει λοιπόν τα ακόλουθα σημεία τα οποία στα οποία πρέπει οι διδάσκοντες να δώσουν προσοχή για να σχεδιαστεί ένα μάθημα που θα οδηγήσει στη μεγιστοποίηση της μάθησης και στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας

τα οποία είναι τα εξής:

- ✚ Σχεδιασμός και μεγιστοποίηση της μάθησης
- ✚ Αποτελεσματική χρήση του χρόνου εξάσκησης
- ✚ Μεγιστοποίηση του χρόνου εξάσκησης
- ✚ Οργάνωση για συμμετοχή όλων των μαθητών
- ✚ Οι μαθητές δεν θα πρέπει να έρχονται σε δύσκολη θέση
- ✚ Χρήση ασκήσεων που βοηθούν στη μάθηση δεξιοτήτων
- ✚ Προσαρμογή στο επίπεδο ανάπτυξης των μαθητών
- ✚ Προκλητική, αλλά όχι ανέφικτη εξάσκηση
- ✚ Η διδασκαλία για τη βελτίωση της δημιουργικότητας
- ✚ Αφιέρωση χρόνου στη δημιουργικότητα
- ✚ Παρουσίαση της δημιουργικότητας των μαθητών
- ✚ Ενθάρρυνση της γνωστικής ανάπτυξης
- ✚ Αποδοχή των ιδεών του μαθητή
- ✚ Ενθάρρυνση των μαθητών στη λήψη αποφάσεων
- ✚ Ανάπτυξη συναισθηματικών ικανοτήτων
- ✚ Επίδειξη δεξιοτήτων για την επίτευξη της μάθησης (Παρουσίαση δεξιοτήτων από τους διδάσκοντες, επίδειξη από τους μαθητές)
- ✚ Χρήση διδακτικών οδηγιών για τη βελτίωση της απόδοσης (Ανάπτυξη ακρίβειας στις οδηγίες, χρησιμοποίηση σύντομων οδηγιών δράσης, σύνθεση οδηγιών εκτέλεσης)
- ✚ Διατήρηση ενός δημιουργικού περιβάλλοντος στην τάξη (Δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος, αποτελεσματική παρατήρηση της τάξης, συστηματική επίβλεψη της τάξης, μείωση της διδασκαλίας και αύξηση της δραστηριότητας, επικέντρωση στο διδακτικό στόχο, διατήρηση των εκπαιδευτικών στόχων, εξατομίκευση της διδασκαλίας με την προσαρμογή της στις ατομικές διαφορές των μαθητών
- ✚ Παροχή ανατροφοδότησης με νόημα (θετική, διορθωτική και αρνητική ανατροφοδότηση, χρησιμοποίηση συγκεκριμένων οδηγιών ανατροφοδότησης, παροχή ανατροφοδότησης σε όλους τους μαθητές, ατομική η ομαδική ανατροφοδότηση).

Οι Cripps και Walsh (2002) στην μελέτη τους προσπάθησαν να εξατομικεύσουν τους παράγοντες και να συνθέσουν τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την δημιουργία ενός μοντέλου αποτελεσματικού διδάσκοντα. Το μοντέλο αυτό δεν δίνει έμφαση μόνο στο χώρο της αποτελεσματικής διδασκαλίας, η οποία τυγχάνει να έχει και τη μεγαλύτερη προσοχή στην εκπαίδευση των καθηγητών και την αξιολόγηση και ορίζεται ως γνώση περιεχομένου, παιδαγωγική γνώση και πιο πρόσφατα παιδαγωγική γνώση περιεχόμενου,

αλλά επίσης λαμβάνει υπόψη και την προσωπική γνώση των καθηγητών και τη γνώση τους ως προς το γενικό πλαίσιο του μαθήματος. Προτείνεται επίσης ότι δεν είναι μόνο αυτή η γνώση την οποία πρέπει να έχουν οι καθηγητές όσον αφορά το χώρο ευθύνης τους αλλά ο τρόπος που αυτή η γνώση επικαλύπτει και αλληλεπιδρά μέσω του καθηγητή με το φυσικό, κοινωνικό, διανοητικό και συναισθηματικό περιβάλλον του μαθητή. Μία εξέταση του αποτελεσματικού καθηγητή προκαλεί όχι μόνο τους εκπαιδευτές καθηγητών να ξανασκεφτούν τον τρόπο με τον οποίο τους εκπαιδεύουν αλλά επίσης και τον τρόπο με τον οποίο αξιολογούνται, κρίνονται και ανταμείβονται. Σε αυτήν την έρευνα έγιναν συνεντεύξεις σε βάθος σε δύο κατηγορίες καθηγητών φυσικής αγωγής, σε επιστήμονες καθηγητές και σε προπονητές διαδεδομένων αθλημάτων. Πρέπει εδώ να αναφερθεί ότι αυτές οι πολύ διαφορετικές κατηγορίες αποτελεσματικών καθηγητών βρέθηκαν ασυνήθιστα παρόμοιες. Κάποια από τα κοινά χαρακτηριστικά γνωρίσματα που προέκυψαν ήταν:

- ✚ Ισχυρή πειθαρχία στη γνώση του περιεχομένου.
- ✚ Κατάλληλες παιδαγωγικές ικανότητες για το περιβάλλον μάθησης και πειθαρχία.
- ✚ Προσωπική γνώση η οποία περιλαμβάνει την ικανότητα δημιουργίας ισχυρών σχέσεων με τους μαθητές, φροντίδα για τους ιδιαίτερους μαθητές και ένα σταθερό ηθικό κώδικα.
- ✚ Αποδεδειγμένη γνώση του γενικού πλαισίου του μαθήματος το οποίο πρόκειται να διδάξουν.

Υπάρχουν πολλά στοιχεία που έχουν χρησιμοποιηθεί σε διαφορετικές μελέτες και τα οποία συμπεριλαμβάνουν: πιστοποίηση, τα αποτελέσματα που επιτυγχάνουν οι μαθητές, η αξιολόγηση των συναδέλφων, των μαθητών ή της κοινότητας, οι τάξεις στις οποίες κάνουν μάθημα, και η θέση του στο επάγγελμα.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να χαρακτηρίσει κανείς τα συστατικά που αποτελούν έναν αποτελεσματικό δάσκαλο. Προτείνουν λοιπόν μία βάση δεδομένων για τη γνώση του διδάσκοντα η οποία πρέπει να αποτελείται από τα εξής χαρακτηριστικά:

- ✚ Γνώση περιεχομένου
- ✚ Γενική παιδαγωγική γνώση
- ✚ Γνώση του αναλυτικού προγράμματος
- ✚ Παιδαγωγική γνώση ως προς το περιεχόμενο του μαθήματος
- ✚ Γνώση των μαθητών και των χαρακτηριστικών τους
- ✚ Γνώση των εκπαιδευτικών σκοπών και των αξιών
- ✚ Γνώση των εκπαιδευτικών πλαισίων του μαθήματος (τάξη, κουλτούρα του σχολείου,

κοινωνία στην οποία ανήκει, εκπαιδευτικό σύστημα, μαθητές).

Η Jasman (1999) χαρακτηρίζει τα συστατικά της επαγγελματικής εμπειρίας των διδασκόντων ως εξής :

- ✚ Θεωρητική, πρακτική και παιδαγωγική γνώση
- ✚ Εστίαση στα ενδιαφέροντα (σκέψεις) των μαθητών
- ✚ Παιδαγωγικές ανησυχίες (συλλογισμοί)
- ✚ Κατανόηση του γενικότερου πλαισίου
- ✚ Αντανάκλαση και έρευνα για τη γνώση και την πρακτική τους
- ✚ Συνεργασία με τους συναδέλφους τους και την κοινότητα
- ✚ Μία σφαίρα επιρροής πέρα από την τάξη
- ✚ Ο διδάσκων ως παράγων αλλαγής
- ✚ Προσανατολισμός στην βελτίωση των μαθητών

Το Εθνικό Συμβούλιο για τα επαγγελματικά πρότυπα διδασκαλίας στις Ηνωμένες Πολιτείες καθιέρωσε ένα πυρήνα προτάσεων για τη διδασκαλία οι οποίες έχουν ως εξής: Οι διδάσκοντες

- ✚ έχουν δέσμευση ως προς τους μαθητές και την εκμάθησή τους
- ✚ γνωρίζουν τα θέματα που διδάσκουν και τον τρόπο με τον οποίο θα τα διδάξουν στους μαθητές
- ✚ είναι αρμόδιοι για την διαχείριση και τον έλεγχο της μάθησης των παιδιών
- ✚ σκέφτονται συστηματικά για την πρακτική τους και διδάσκονται από την εμπειρία
- ✚ είναι μέλη των κοινωνιών μάθησης

Άλλοι ερευνητές υπογραμμίζουν τις ιδιαίτερες πτυχές των προσωπικών χαρακτηριστικών των διδασκόντων όπως η δυνατότητα να σχετίζονται με τους μαθητές ή την τιμότητα και την επικοινωνία. Όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά επιλέχτηκε να ταξινομηθούν σε τέσσερις ομάδες:

- ✚ Γνώση περιεχομένου (πειθαρχία)
- ✚ Παιδαγωγικές γνώσεις και δεξιότητες
- ✚ Γνώση γενικότερου πλαισίου (τάξη, κουλτούρα σχολείου, εκπαιδευτικό σύστημα, μαθητές)
- ✚ Προσωπική γνώση

Οι Chase, Lirgg και Sakelos (2003) εξέτασαν τις διαφορές στη συμπεριφορά κατά τη διδασκαλία ανάμεσα σε υποψηφίους καθηγητές με υψηλή διδακτική αποτελεσματικότητα και σ' αυτούς οι οποίοι είχαν χαμηλή διδακτική αποτελεσματικότητα. Σύμφωνα με το μοντέλο της αποτελεσματικότητας των διδασκόντων

που προτάθηκε από τον Chase και Lirgg (2002), οι καθηγητές με υψηλή διδακτική αποτελεσματικότητα εξασφάλισαν περισσότερο διδακτικό χρόνο και μία υψηλή ποιότητα ανατροφοδότησης στους μαθητές τους από ότι οι καθηγητές με χαμηλή διδακτική αποτελεσματικότητα. Δεκαέξι καθηγητές φυσικής αγωγής συμμετείχαν στην έρευνα κατά την διάρκεια της διδακτικής τους εμπειρίας ως φοιτητές. Οι φοιτητές ήταν από δύο πανεπιστήμια και δίδαξαν στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Οι καθηγητές συμπλήρωσαν την κλίμακα της αποτελεσματικότητας καθηγητών φυσικής αγωγής Teacher Efficacy Scale for Physical Education (TESPE) και βιντεοσκοπήθηκαν διδάσκοντας ένα μάθημα φυσικής αγωγής. Από τους δεκαέξι συμμετέχοντες οι πέντε καθηγητές που συγκέντρωσαν υψηλότερο σκορ διδακτικής αποτελεσματικότητας τοποθετήθηκαν στην ομάδα υψηλής αποτελεσματικότητας και οι πέντε με χαμηλό σκορ πλαισίωσαν την ομάδα χαμηλής αποτελεσματικότητας. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης έδειξαν ότι οι δυο ομάδες παρουσίασαν στατιστικά σημαντικές διαφορές. Ο διδακτικός χρόνος (Instructional time) και η ποιότητα της ανατροφοδότησης επίσης αναγνωρίστηκαν ως παράγοντας διαφοροποίησης ανάμεσα στους καθηγητές με υψηλή διδακτική αποτελεσματικότητα και σε αυτούς που η αποτελεσματικότητά τους στη διδασκαλία ήταν χαμηλή. Οι καθηγητές με υψηλή αποτελεσματικότητα εξασφάλισαν περισσότερο ακαδημαϊκό χρόνο μάθησης (82%) από τους καθηγητές με χαμηλή αποτελεσματικότητα (76%). Οι καθηγητές επίσης με υψηλή διδακτική αποτελεσματικότητα επέδειξαν καλύτερα σκορ στην ειδική υποστήριξη, γενική ενθάρρυνση, ειδική ενημερωτική ανατροφοδότηση, γενική οργάνωση - διαχείριση, και λιγότερη γενική αρνητική ανατροφοδότηση σε σχέση με τους καθηγητές με χαμηλή διδακτική αποτελεσματικότητα. Συγκεντρωτικά οι καθηγητές με υψηλή διδακτική αποτελεσματικότητα είναι πιο αποτελεσματικοί στην ανατροφοδότηση των μαθητών σε σχέση με τους καθηγητές με χαμηλή διδακτική αποτελεσματικότητα επισημαίνοντας ότι υπάρχει μία θετική σχέση μεταξύ της αποτελεσματικότητας του διδάσκοντα και της συμπεριφοράς (behaviors) που αυτός επιδεικνύει κατά την διδασκαλία.

Οι Collier και Hebert (2004) στην έρευνά τους έθεσαν ως πρωταρχικό στόχο την σωστή προετοιμασία των φοιτητών τους (υποψήφιων Καθηγητών Φυσικής Αγωγής) έτσι ώστε να διδάξουν με τον πιο κατάλληλο και αποτελεσματικό τρόπο ανταποκρινόμενοι στις τελευταίες σύγχρονες προκλήσεις του μαθήματος της φυσικής αγωγής. Για να το πετύχουν αυτό συγκέντρωσαν στοιχεία από επαγγελματίες καθηγητές φυσικής αγωγής με στόχο την λήψη αποφάσεων και μελλοντικών κατευθύνσεων όσον αφορά το πρόγραμμα σπουδών του προπτυχιακού κύκλου της φυσικής αγωγής. Στην έρευνα συμμετείχαν 359 Καθηγητές φυσικής αγωγής εκ των οποίων το 44% είχαν μεταπτυχιακό τίτλο, το 40% είχε διδακτική

εμπειρία πάνω από 20 έτη και το 67% διδακτική εμπειρία πάνω από 10 έτη. Αφού έγινε πιλοτική έρευνα σε έξι καθηγητές φυσικής αγωγής της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίοι παρείχαν γραπτή και προφορική ανατροφοδότηση, σχεδιάστηκε το τελικό ερωτηματολόγιο που περιελάμβανε είκοσι τέσσερις ερωτήσεις οι οποίες κάλυπταν τις ακόλουθες περιοχές :

- ✚ Δημογραφικά στοιχεία
- ✚ Την αξία για την επιλογή μιας διδακτικής προσέγγισης
- ✚ Την αξία για την επιλογή της καταλληλότερης διδασκαλίας
- ✚ Την σημασία της επιλογής λειτουργικών διδακτικών ικανοτήτων
- ✚ Τη σημασία της επιλογής δραστηριοτήτων που βασίζονται στην ικανότητα
- ✚ Τη σημασία της επιλογής της διδακτέας ύλης
- ✚ Τη σημασία για την επιλογή συγκεκριμένων προγραμμάτων και την σημασία της επιλογής θεματικών περιοχών για την εξάσκηση των υποψήφιων καθηγητών φυσικής αγωγής.

Στο τέλος του ερωτηματολογίου οι συμμετέχοντες ενθαρρύνθηκαν έτσι ώστε να προσθέσουν ποιοτικά στοιχεία και προτάσεις που κρίνουν απαραίτητα για την προετοιμασία των υποψήφιων καθηγητών φυσικής αγωγής. Οι συμμετέχοντες προσδιόρισαν ποια ικανότητα ήταν η σημαντικότερη για μια αποτελεσματική διδασκαλία λαμβάνοντας υπόψη τους τις ακόλουθες επιλογές:

- ✚ Έλεγχος της συμπεριφοράς
- ✚ Άριστη η προσωπική γνώση των δεξιοτήτων
- ✚ Οργάνωση και διαχείριση τάξης
- ✚ Αξιολόγηση των ικανοτήτων, της φυσικής κατάστασης και της γνώσης των μαθητών
- ✚ Παροχή ανατροφοδότησης σχετικά με την φυσική απόδοση της ικανότητας
- ✚ Προσωπικό επίπεδο φυσικής κατάστασης και ικανότητας (το ρόλο του διδάσκοντα ως μοντέλου).

Από τα αποτελέσματα και τις απαντήσεις των συμμετεχόντων, οι ικανότητες που αφορούσαν την οργάνωση και διαχείριση της τάξης (38%) και ο έλεγχος της συμπεριφοράς (29%) φάνηκε να επισκιάζουν όλους τους άλλους παράγοντες ως προς τη σημασία τους και την προτεραιότητα που δίνουν σε αυτούς. Την τρίτη θέση στις προτιμήσεις των καθηγητών κατέλαβε η αξιολόγηση των ικανοτήτων της φυσικής κατάστασης και της γνώσης των μαθητών. Τα ποιοτικά επίσης στοιχεία της έρευνας και οι προτάσεις των καθηγητών υποστήριξαν τη σημασία των τεχνικών οργάνωσης και διαχείρισης της τάξης και γενικά έκριναν απαραίτητες τις τεχνικές ως προς την διαχείριση

της συμπεριφοράς των μαθητών.

Οι Hickson και Fishburne (2005) στην έρευνά τους εξέτασαν τον τρόπο καθορισμού αποτελεσματικών πρακτικών διδασκαλίας για το μάθημα της φυσικής αγωγής στους διδάσκοντες της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τρεις εθελοντές καθηγητές φυσικής αγωγής της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης συμμετείχαν σε ένα διδακτικό πρόγραμμα επιμόρφωσης. Το πρόγραμμα εισήχθη ως ένα πρόγραμμα παρέμβασης που χρησιμοποιεί ένα ενιαίο, αλλά με πολλές επιλογές ερευνητικό σχέδιο. Είχε τη μορφή ενός επαγγελματικού-ενημερωτικού προγράμματος επιμόρφωσης και οι δάσκαλοι παρακολούθησαν τα μαθήματα για 5,5 ώρες από ένα αριθμό θεματικών περιοχών οι οποίες ήταν οι εξής:

- ✚ Ο ρόλος της Φυσικής Αγωγής στα παιδιά.(Σκοποί και οι στόχοι ενός προγράμματος ποιοτικής φυσικής αγωγής, η σημασία της φυσικής αγωγής στη γενική εκπαιδευτική εμπειρία των παιδιών, η ανάπτυξη της γνώσης του συμμετέχοντος και η κατανόηση της αξίας της φυσικής αγωγής)
- ✚ Η σημασία και η κατανόηση της σωστής ανάπτυξης (πώς μπορεί να σχεδιαστεί ένα αναπτυξιακά κατάλληλο πρόγραμμα από έναν δάσκαλο για να ικανοποιήσει τις αναπτυξιακές ανάγκες των παιδιών)
- ✚ Η εφαρμογή της θεωρίας στην πράξη (πώς και γιατί κάθε ένα από τα προσδιορισμένα χαρακτηριστικά διδασκαλίας που έχουν αναγνωριστεί από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας είναι ουσιαστικό για την αποτελεσματική διδασκαλία, και πώς αυτή η γνώση μπορεί να ενσωματωθεί στην κανονική πρακτική διδασκαλίας των μαθημάτων της φυσικής αγωγής)
- ✚ Αποτελεσματική διδασκαλία (τονίστηκε η σημασία της μάθησης στη φυσική αγωγή και αναπτύχθηκαν ιδέες για τον τρόπο προγραμματισμού της μάθησης των παιδιών και ειδικότερα η έννοια του «busy, happy and good»)
- ✚ Στρατηγικές διδασκαλίας (Τι πρέπει να πράξει ο δάσκαλος για να βελτιώσει την στρατηγική του κατά την διδασκαλία, μορφές και μέθοδοι και διάφορες στρατηγικές διδασκαλίας)
- ✚ Το μοντέλο της αποτελεσματικής διδασκαλίας, το θεωρητικό του υπόβαθρο και η εφαρμογή του.

Το μοντέλο αποτελεσματικής διδασκαλίας, σχεδιάστηκε ειδικά για αυτήν την μελέτη για να εξασφαλίσει μια εστίαση για το πρόγραμμα επιμόρφωσης δασκάλων. Το μοντέλο ενσωμάτωσε τα χαρακτηριστικά των διδασκόντων που βρέθηκαν από τις έρευνες ότι συνδέονται με την αποτελεσματική διδασκαλία στη φυσική αγωγή. Αποτελούνταν δε

από τρεις ευδιάκριτες φάσεις: την φάση σκέψης και προγραμματισμού, την φάση λήψης αποφάσεων και δράσης, και την φάση αντανάκλασης. Το μοντέλο εξηγήθηκε και συζητήθηκε έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να καταλάβουν τα διάφορα συστατικά που ενσωματώθηκαν σ' αυτό και το θεωρητικό πλαίσιο στα οποίο είναι βασισμένο. Οι τρεις φάσεις συζητήθηκαν και η προσοχή εστιάστηκε στα σημαντικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα του. Για παράδειγμα στη φάση 1 της σκέψης και του προγραμματισμού ο διδάσκων έπρεπε να εξετάσει δύο σημαντικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα: τον προσδιορισμό των αναγκών των μαθητών και τον προγραμματισμό για την μάθηση των παιδιών. Αυτό απαιτεί από τον διδάσκοντα να αποφασίσει λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των μαθητών επιλέγοντας με προσοχή την δραστηριότητα που θα διδάξει επίσης λαμβάνοντας υπόψη την καταλληλότητα της δραστηριότητας και πόσο αυτή είναι σχετική με το αναλυτικό πρόγραμμα και όταν προγραμματίζει την μάθηση των παιδιών να ορίσει ακριβώς ποια θα είναι τα μαθησιακά οφέλη που θα αποκομίσουν οι μαθητές από το μάθημα και ποιος θα είναι ο καλύτερος τρόπος για να το πετύχει.

Στη φάση 2, τη φάση λήψης αποφάσεων και δράσης του μοντέλου εξετάστηκαν οι ανάγκες μάθησης των παιδιών που υπάρχουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο διδάσκων έπρεπε να τις εξετάσει με συνέπεια και να αξιολογήσει πώς θα μπορέσει να τις εξυπηρετήσει. Συζητήθηκαν το στυλ διδασκαλίας και η μέθοδος, η σαφήνεια της παρουσίασης, η εξασφάλιση ενός θετικού και καλά οργανωμένου περιβάλλοντος για να υποστηριχθούν και να βελτιστοποιηθούν οι συνθήκες μάθησης, και η ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι υπάρχει ένα υψηλό επίπεδο δέσμευσης των μαθητών.

Η τρίτη φάση του μοντέλου αφορά την αντανάκλαση μετά το μάθημα και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας. Συζητήθηκε με τους συμμετέχοντες διδάσκοντες ότι σε αυτήν την φάση, ο δάσκαλος έπρεπε να σκεφθεί σχετικά με τις επιλογές, τις αποφάσεις, και τις ενέργειες που λήφθηκαν κατά τη διάρκεια των πρώτων δύο φάσεων του μοντέλου. Ο δάσκαλος έπρεπε επίσης να αξιολογήσει το περιεχόμενο του μαθήματος και τους μαθησιακούς στόχους που πέτυχαν οι μαθητές. Από αυτήν την αντανάκλαση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, αυτό που εμφανίστηκε πριν και κατά τη διάρκεια του μαθήματος, θα μπορούσε να οδηγήσει σε χρήσιμα συμπεράσματα για το μελλοντικό προγραμματισμό, το περιεχόμενο, και την κατεύθυνση του μαθήματος.

✚ Η σημασία της αντανάκλασης (reflection) (τρόποι διαπίστωσης της απόδοσης των μαθητών και αξιολόγησης και αντανάκλασης της διδασκαλίας και επίσης αξιολόγηση των συμπεριφορών των μαθητών και παροχή ικανοποιητικών οδηγιών και ενθάρρυνσης κατά την διδασκαλία)

Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος καταγραφής της διάρκειας (the duration recording observation method) για να προσδιορίσει οποιοσδήποτε αλλαγές της συμπεριφοράς των μαθητών καθ' όλη την διάρκεια της έρευνας. Η καταγραφή διάρκειας είναι ένα όργανο συστηματικής παρατήρησης που περιγράφει πώς οι μαθητές κατανέμουν το χρόνο τους. Το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι μαθητές συμμετέχουν σε συμπεριφορές όπως η λήψη των οδηγιών, οι διευθυντικές δραστηριότητες, και η δέσμευση σε δραστηριότητες προσδιορίστηκαν από τον Siedentop και Tannehill (2000) ως σημαντικοί παράγοντες τους οποίους οι ερευνητές έπρεπε να εξετάσουν όταν παρατηρούν το περιβάλλον των τάξεων. Στην καταγραφή διάρκειας, ο παρατηρητής καταγράφει τη συμπεριφορά μαθητών σε όλο το μάθημα. Οι συμπεριφορές καταγράφονται σύμφωνα με τις κατηγορίες που καθιερώνονται πριν από την αρχή της συλλογής δεδομένων. Κατά τη διάρκεια της παρατήρησης, ο παρατηρητής αξιολογεί συνεχώς τι κάνει το 51% των μαθητών της τάξης. Όταν το 51% των μαθητών αλλάζει αυτό που κάνει περνώντας σε μια άλλη δραστηριότητα (άσκηση), ο παρατηρητής κάνει τη σημείωση του χρόνου, αποφασίζει σχετικά με το περιεχόμενο της δραστηριότητας και καταγράφει τη συμπεριφορά σε ένα φύλλο καταγραφής. Τα προκύπτοντα στοιχεία μπορούν να αναλυθούν από την άποψη του ποσοστού του χρόνου μαθήματος που ξοδεύεται από τους μαθητές σε κάθε μια από τις καθιερωμένες κατηγορίες. Η καταγραφή διάρκειας μπορεί να παρέχει ένα μέτρο των ευκαιριών που έχουν οι μαθητές για πρακτική ή μάθηση κατά την διάρκεια του μαθήματος της φυσικής αγωγής. Η Rink (1993) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα υψηλά επίπεδα δραστηριότητας είναι επιθυμητά και ότι οι δάσκαλοι πρέπει να στοχεύσουν σε ένα χρονικό επίπεδο δραστηριότητας, τουλάχιστον 50% του συνολικού χρόνου ενός μαθήματος φυσικής αγωγής. Επίσης μπορεί να δώσει πληροφορίες στους διδάσκοντες για το που ξοδεύεται ο χρόνος δίνοντάς τους έτσι την ευκαιρία να κάνουν αλλαγές προκειμένου να αυξηθεί ο χρόνος δραστηριότητας.

Με μία μέτρηση πριν και μετά καταγράφηκαν τα στοιχεία συμπεριφοράς του μαθητών και επίσης μέσα από συνεντεύξεις χρήσιμα στοιχεία και για τους διδάσκοντες. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το πρόγραμμα παρέμβασης στους δασκάλους άλλαξε τη συμπεριφορά διδασκαλίας. Μετά από την εισαγωγή του προγράμματος παρέμβασης, τα στοιχεία συμπεριφοράς των μαθητών έδειξαν μία αύξηση ως προς τη δέσμευση τους στο μάθημα και μια μείωση σε κοινές συμπεριφορές που συμβάλλουν στην αποφυγή και την σπατάλη του χρόνου εξάσκησης. Και οι δάσκαλοι και μαθητές έδειξαν ότι η διδασκαλία είχε γίνει παραγωγικότερη, ότι δόθηκε στη μάθηση μεγαλύτερη σπουδαιότητα και ότι ο χρόνος για τη δραστηριότητα αυξήθηκε κατά διάρκεια του μαθήματος.

Πριν από την εισαγωγή του προγράμματος ανάπτυξης δασκάλων, τα ποσοστά δέσμευσης στην κατάλληλη δραστηριότητα των μαθητών ήταν 26,5% του χρόνου μαθήματος. Εντούτοις, τα αποτελέσματα μετά το πρόγραμμα ανάπτυξης ανέβηκαν στο 72% διευκρινίζοντας σαφώς ότι το πρόγραμμα άλλαξε τη συμπεριφορά διδασκαλίας των τριών συμμετεχόντων δασκάλων και ως εκ τούτου, παρείχε στους μαθητές ένα πολύ μεγαλύτερο ποσό δεσμευμένου χρόνου στη δραστηριότητα. Οι θετικές αλλαγές εμφανίστηκαν επίσης και στις άλλες μεταβλητές όπως στο περιβάλλον μάθησης που ελέγχονταν από το δάσκαλο, το χρονικό διάστημα που οι μαθητές ξόδεψαν στην αναμονή, στις δραστηριότητες μετάβασης, στις διοικητικές καταστάσεις, στην ακατάλληλη δραστηριότητα, στην ανατροφοδότηση, και στη δραστηριότητα εκτός στόχου. Παραδείγματος χάριν, μια μεγάλη μείωση ήταν εμφανής στο χρονικό διάστημα κατά τον οποίο οι σπουδαστές άκουγαν το δάσκαλο. Πριν από την εφαρμογή του προγράμματος επιμόρφωσης δασκάλων, οι σπουδαστές ξόδεψαν έναν μέσο όρο 26,5% του χρόνου μαθήματος για να λάβουν πληροφορίες ενώ μετά από την εφαρμογή του προγράμματος ο χρόνος αυτός μειώθηκε σε έναν μέσο όρο 13,8%. Επιπλέον, ο χρόνος αναμονής μειώθηκε από 5,9% σε 0,8% του χρόνου μαθήματος, η δέσμευση των μαθητών στην ακατάλληλη δραστηριότητα μειώθηκε από 4,3% του χρόνου μαθήματος σε 0%, ο χρόνος μετάβασης από 11,9% σε 9,3%, οι διοικητικές δραστηριότητες από 6,3% σε 2,8%, και οι συμπεριφορές εκτός στόχου από 9,3% σε 1,3% του χρόνου μαθήματος. Αυτές οι αλλαγές, μαζί με την αύξηση του χρόνου δέσμευσης στη δραστηριότητα εξασφάλισαν στους μαθητές ένα περιβάλλον που συνέβαλε περισσότερο στην μάθηση σε σχέση με αυτό πριν από την εισαγωγή του προγράμματος ανάπτυξης δασκάλων. Δεδομένου ότι οι αλλαγές συνέπεσαν με την εισαγωγή του προγράμματος επιμόρφωσης δασκάλων, οι θετικές αλλαγές στη δέσμευση των μαθητών στη δραστηριότητα και οι μειώσεις στο χαμένο χρόνο τους θα μπορούσαν να αποδοθούν στο πρόγραμμα επιμόρφωσης δασκάλων. Φάνηκε λοιπόν από την μελέτη ότι ένα πρόγραμμα επιμόρφωσης δασκάλων που υπογραμμίζει την σημασία στη μάθηση μπορεί να αλλάξει τη συμπεριφορά των μαθητών και να βοηθήσει στην εξασφάλιση ενός αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος. Τα αποτελέσματα τονίζουν τη σημασία του να χρησιμοποιούν οι διδάσκοντες τεχνικές αποτελεσματικής διδασκαλίας. Οι τρεις δάσκαλοι και το μαθησιακό περιβάλλον στα μαθήματα φυσικής αγωγής τους δοκίμασαν τις θετικές αλλαγές που μπορεί να επιφέρει η εφαρμογή αποτελεσματικών συμπεριφορών διδασκαλίας και το μοντέλο αποτελεσματικής διδασκαλίας που χρησιμοποιήθηκαν στο πρόγραμμα επιμόρφωσης.

H Protheroe (2004) συγκέντρωσε τα ευρήματα των Wang, Haertel και Walberg (οι

οποίοι ανάλυσαν τα στοιχεία 170 βιβλίων και συγκέντρωσαν 91 συνθέσεις έρευνας από 61 ερευνητές της εκπαίδευσης) με έναν τρόπο ο οποίος θα βοηθούσε τους εκπαιδευτικούς να ασκήσουν μια αποτελεσματικότερη επιρροή στην μάθηση των μαθητών τους. Αναπτύχθηκαν 28 κατηγορίες μεταβλητών οι οποίες ομαδοποιήθηκαν σε 6 γενικές κατηγορίες μέσω των οποίων θα επηρέαζαν την μάθηση. Από αυτού του είδους την επιρροή η διδασκαλία και το κλίμα στην τάξη άσκησαν σχεδόν τόση επίδραση στη μάθηση όση και η ικανότητα των μαθητών. Στην πραγματικότητα ένας από τους παράγοντες που σχετίζονταν με τον διδάσκοντα όπως η διαχείριση και η οργάνωση της τάξης άσκησε την μεγαλύτερη επίδραση από τους 28 παράγοντες που ομαδοποιήθηκαν. Όπως αναφέρει η ερευνήτρια από την άποψη της αποτελεσματικότητας γενικών πρακτικών οι Walberg και Paik προσδιορίζουν εννέα διδακτικές πρακτικές που μπορούν να εφαρμοστούν ευρέως από τον παιδικό σταθμό έως την Γ' Λυκείου και αυτό δείχνει ισχυρά και συνεπή αποτελέσματα για τους μαθητές σε ευρείες και ποικίλες περιστάσεις. Αυτές οι πρακτικές είναι οι ακόλουθες:

1. Εργασία που βαθμολογείται. Οι μαθητές μαθαίνουν περισσότερο όταν ολοκληρώνουν την εργασία τους η οποία πρόκειται να βαθμολογηθεί, όταν δέχονται κριτική σχετικά με την εργασία τους και όταν την συζητούν με τους δασκάλους τους.
2. Αποτελεσματική χρήση του χρόνου σε σχέση με το στόχο. Οι μαθητές που στρέφονται ενεργά στους εκπαιδευτικούς στόχους φτάνουν πιο εύκολα στην κατανόηση του περιεχομένου του μαθήματος. Ο διδάσκων λαμβάνοντας υπόψη του τι είναι αυτό που πρέπει να μαθευτεί κι αναγνωρίζοντας τον πιο αποτελεσματικό τρόπο για να το παρουσιάσει αυξάνει το χρόνο αποτελεσματικής μελέτης.
3. Άμεση διδασκαλία. Αυτή η διαδικασία υπογραμμίζει τη συστηματική αλληλουχία των μαθημάτων, της καθοδηγούμενης πρακτικής των μαθητών και της ανατροφοδότησης. Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες στην άμεση διδασκαλία οργανώνουν σαφώς τις παρουσιάσεις τους και καταδεικνύουν τη σαφήνεια, τον προσανατολισμό στόχου, τον ενθουσιασμό και την ευελιξία.
4. Προοδευτική οργάνωση των μαθημάτων. Δείχνοντας στους μαθητές τη σχέση μεταξύ της προηγούμενης και της παρούσας μάθησης αυξάνουν το βάθος και το εύρος της μάθησής τους. Όταν οι διδάσκοντες δείξουν πως οι νέες ιδέες στο τρέχον μάθημα αφορούν τις ιδέες προηγούμενων μαθημάτων οι μαθητές μπορούν να συνδέσουν τα δύο μαθήματα πράγμα το οποίο τους βοηθά να θυμηθούν και να καταλάβουν καλύτερα τα γεγονότα.
5. Στρατηγικές διδασκαλίας-μάθησης.

6. Παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων. Η διδασκαλία ενός μαθητή ή ενός μικρού αριθμού μαθητών με ίδιες δυνατότητες και εκπαιδευτικές ανάγκες μπορεί να είναι εντυπωσιακά αποτελεσματική και αν οργανωθεί σωστά μπορεί να προάγει αποτελεσματικά τη γνώση.
7. Η τέλεια γνώση (δεξιότητα) της διαδικασίας μάθησης. Η τέλεια γνώση του μηχανισμού της μάθησης σε συνδυασμό με την έμφαση στα διαδοχικά αποτελέσματα και τον έλεγχο της προόδου μπορεί να βοηθήσει τόσο τους αργούς όσο και τους γρήγορους μαθητές. Αυτό δίνει την ευκαιρία για περισσότερο χρόνο σε αυτούς που τον χρειάζονται ενώ παράλληλα επιτρέπει σε αυτούς που μαθαίνουν γρήγορα να προσπεράσουν υλικό που ήδη γνωρίζουν.
8. Συνεργατική μάθηση. Όταν οι μαθητές εργάζονται σε μικρές αυτοκαθοδηγούμενες ομάδες υποστηρίζεται και επιταχύνεται η μάθηση. Όπως αποκαλύπτουν περισσότερες από πενήντα έρευνες, η μάθηση προχωρά με αποτελεσματικότερους ρυθμούς όταν οι αλλαγές μεταξύ των διδασκόντων και των μαθητών είναι συχνές και συγκεκριμένα κατευθύνονται προς τα προβλήματα και τα ενδιαφέροντα του μαθητή. Όταν οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες των δύο έως τεσσάρων ατόμων κάθε μέλος της ομάδας μπορεί να συμμετέχει εκτενώς και τα μεμονωμένα προβλήματα είναι πιθανότερο να γίνουν σαφή και να αντιμετωπιστούν.
9. Ευπροσάρμοστη εκπαίδευση. Η ευπροσάρμοστη διδασκαλία είναι ένα σημαντικό πρόγραμμα που συνδυάζει διάφορες πρακτικές - παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων, τέλεια γνώση της διαδικασίας μάθησης, συνεργατική μάθηση και στρατηγικές μάθησης προκειμένου να προσαρμοστεί η διδασκαλία στις ανάγκες των ατόμων και των μικρών ομάδων. Απαιτείται προγραμματισμός, σωστή κατανομή χρόνου, προσανατολισμός στο στόχο και έλεγχος της ποιότητας διδασκαλίας.

Μια πολύ καλή διδασκαλία χαρακτηρίζεται από ένα μείγμα εκπαιδευτικών μεθόδων και δραστηριοτήτων μάθησης. Προσφέρει μία σύνθεση των αρχών της αποτελεσματικής διδασκαλίας και εστιάζει περισσότερο στην ατμόσφαιρα και στη γενική δομή της τάξης.

Ο Slavin (2003) στο βιβλίο του προτείνει τέσσερις κατηγορίες εκπαιδευτικής αποτελεσματικότητας;

1. Ποιότητα διδασκαλίας. Ένα προϊόν ποιότητας, οργάνωσης και κατανόησης που θα παρουσίαζε αποτελεσματικά το αναλυτικό πρόγραμμα και το μάθημα.
2. Κατάλληλα προσαρμοσμένα επίπεδα διδασκαλίας. Οι μαθητές είναι έτοιμοι να μάθουν ένα νέο μάθημα όταν έχουν τις απαραίτητες ικανότητες και την προηγούμενη γνώση που θα τους βοηθήσει σ' αυτό. Το υλικό πρέπει να είναι ούτε πολύ εύκολο ούτε πολύ

δύσκολο.

3. Κίνητρο. Οι μαθητές είναι παρακινημένοι να εργαστούν και να μάθουν είτε γιατί το υλικό είναι ενδιαφέρον ή χρήσιμο είτε γιατί θα βαθμολογηθούν ή γιατί θα αποσπάσουν έπαινο ή άλλες ανταμοιβές.
4. Διαχείριση χρόνου. Ο διδακτικός χρόνος χρησιμοποιείται σωστά και είναι επαρκής για τη μάθηση.

Και στα τέσσερα αυτά συστατικά της αποτελεσματικής διδασκαλίας πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή έτσι ώστε να επιταχυνθεί η μάθηση. Η έρευνα στην εκπαίδευση προσπαθεί να κατανοήσει αφενός τον τρόπο με τον οποίο μαθαίνουν τα παιδιά και αφετέρου τον τρόπο με τον οποίο οι διδάσκοντες μπορούν να διδάξουν αποτελεσματικότερα. Εντούτοις είναι στο χέρι των διδασκόντων και των μεταρρυθμιστών της εκπαίδευσης να χρησιμοποιήσουν σοφά όλη αυτή τη γνώση και να εργαστούν σε ένα ευρύ μέτωπο το οποίο θα εξασφαλίσει ότι όλα τα στοιχεία της διδασκαλίας συντονίζονται (κινούνται γύρω) από τις ανάγκες των νεαρών μαθητών.

Οι δραματικές αλλαγές που συντελούνται στην κοινωνία έχουν άμεσες επιπτώσεις στα σχολεία τα οποία πρέπει να αναπροσαρμόσουν και να βελτιώσουν τα προγράμματα τους για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις των καιρών. Καλύτερα λοιπόν προγράμματα και υψηλότερα στάνταρ στην εκπαίδευση μπορούν να έχουν άμεσες επιπτώσεις στην αύξηση της μάθησης των παιδιών. Η αποτελεσματική διδασκαλία είναι ένα από τα μέσα που μπορεί να διασφαλίσει την αύξηση και την μεγιστοποίηση της μάθησης των παιδιών.

Η Jones-Hamilton (2001) προσπάθησε να προσδιορίσει ποια είναι τα χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής διδασκαλίας. Κατέγραψε λοιπόν, ανέλυσε και συζήτησε τα ευρήματα του Riner (1990) ο οποίος αναγνώρισε και προσδιόρισε αρκετές μεταβλητές που κρίθηκαν σημαντικές και εμφανίστηκαν στα περισσότερα όργανα συστηματικής παρατήρησης, ως απαραίτητα συστατικά και δείκτες μιας αποτελεσματικής διδασκαλίας. Αυτές οι μεταβλητές περιλάμβαναν τα εξής: α) διαχείριση του διδακτικού χρόνου, β) διαχείριση της συμπεριφοράς των μαθητών, γ) παρουσίαση της διδασκαλίας μετά από προηγούμενο σχεδιασμό της και δ) απόδοση στα μη εκπαιδευτικά καθήκοντα του διδάσκοντα.

Η αποτελεσματική διαχείριση του χρόνου διδασκαλίας και της συμπεριφοράς των μαθητών αποτελούν απαραίτητα στοιχεία της αποτελεσματικής διδασκαλίας. Οι μαθητές πρέπει να συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες τον μέγιστο δυνατό χρόνο. Η αποτελεσματική διαχείριση του χρόνου μπορεί να επιτευχθεί με σύντομους κανόνες κατά

την έναρξη του μαθήματος, με την διατήρηση υψηλών επιπέδων συμμετοχής στην δραστηριότητα και επίσης με άμεση και εύκολη πρόσβαση στο υλικό το οποίο θα χρησιμοποιηθεί στην διδασκαλία. Όσον αφορά την παρουσίαση του μαθήματος θεωρεί απαραίτητη προϋπόθεση τον προγραμματισμό του με καθορισμένους από πριν στόχους και σκοπούς και προσεκτικά επιλεγμένες στρατηγικές διδασκαλίας. Οι διδάσκοντες πρέπει να παρουσιάζουν ποικιλία ως προς τα ερεθίσματα και τις δραστηριότητες που διδάσκουν, να βελτιώνουν την παράδοση και την μεθοδολογία του μαθήματος και επίσης πρέπει να παρέχουν ανατροφοδότηση και να προχωρούν σε αξιολόγηση τόσο των μαθητών όσο και της διδασκαλίας τους. Καταλήγει λοιπόν στο συμπέρασμα ότι το μόνο μέσο που θα αυξήσει την μάθηση των παιδιών και την ακαδημαϊκή τους απόδοση κατ' επέκταση αποκαλύπτεται μέσω της αποτελεσματικής διδασκαλίας.

Οι Hopkins και Stern (1996) στην μελέτη τους παρουσιάζουν τα κυριότερα ευρήματα μιας έρευνας η οποία έγινε το 1993 σε 10 πολιτείες της Αμερικής και αφορούσε την εφαρμογή πολιτικών που είχαν ως πρόθεση να βελτιώσουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των διδασκόντων. Εστιάζει επίσης η έρευνα του στα πιο σημαντικά ποιοτικά χαρακτηριστικά τα οποία παρατηρήθηκαν σε διδάσκοντες και σχολεία που επιλέχθηκαν ως θετικά παραδείγματα αξιολογών και καινοτόμων πρακτικών. Τα δυο κεντρικά θέματα της έρευνας περιελάμβαναν πρώτιστα μια ανάλυση με τις αποδόσεις και τις δραστηριότητες των επιλεγμένων διδασκόντων και κατά δεύτερο λόγο τα κυριότερα χαρακτηριστικά των σχολείων στα οποία εργάζονταν. Τα σημεία κλειδιά των χαρακτηριστικών των διδασκόντων με υψηλή ποιότητα που αναγνωρίστηκαν από την έρευνα ήταν:

- ✚ Δέσμευση έναντι των μαθητών
- ✚ Αγάπη για τα παιδιά
- ✚ Πολύ καλή γνώση της διδακτικής και δυνατότητα χρησιμοποίησης πολλών μοντέλων διδασκαλίας
- ✚ Ικανότητα συνεργασίας με τους άλλους διδάσκοντες
- ✚ Δυνατότητα αντανάκλασης της διδασκαλίας

Τα χαρακτηριστικά της σχολικής μονάδας τα οποία υποστήριζαν τους διδάσκοντες στην υψηλής ποιότητας διδασκαλία που παρουσίασαν και αναγνωρίστηκαν από την έρευνα ήταν:

- ✚ Κοινή συναίνεση του σχολείου και η σύμπνοια στην οπτική (όραμα) και στις αξίες των διδασκόντων

- ✦ Γενική οργάνωση όσον αφορά την διδασκαλία και την μάθηση
- ✦ Μεθοδικές και με σταθερή διαχείριση ρυθμίσεις των εκπαιδευτικών θεμάτων
- ✦ Παρουσία επίσημων και ανεπίσημων καθηκόντων
- ✦ Εστίαση στην ανάπτυξη και βελτίωση του χώρου εργασίας
- ✦ Αποτελεσματικές σχέσεις με την τοπική και την ευρύτερη κοινωνία

Η έρευνα λοιπόν αυτή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν τρεις παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται και επηρεάζεται η ποιότητα των διδασκόντων και γενικότερα η διδασκαλία τους: α) τα προσωπικά χαρακτηριστικά του διδάσκοντα, β) τα χαρακτηριστικά του σχολείου στο οποίο καλείται να διδάξει (εργασιακό περιβάλλον) και γ) η κεντρική, εξωτερική, εκπαιδευτική πολιτική που ακολουθείται στην περιοχή (περιφέρεια) που ανήκει το σχολείο. Συνεπώς η υψηλή ποιότητα των διδασκόντων από την μια και των σχολείων από την άλλη είναι μια διαδικασία η οποία στηρίζεται στην καλή διάθεση, τη συνεργασία και τη σύμπνοια μεταξύ των θεμελιωδών πεποιθήσεων των διδασκόντων, των αξιών του σχολείου και της γενικότερης εκπαιδευτικής πολιτικής η οποία εφαρμόζεται. Η δημιουργία των όρων για μια τέτοια σύμπραξη προβάλλει ως βασική προϋπόθεση για τους διδάσκοντες και αφορά όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Οι Siedentop και Eldar (1989) θεωρούν ότι η εμπειρία του διδάσκοντα είναι πολύ σημαντική και αποτελεί μια επέκταση της αποτελεσματικής διδασκαλίας. Η εμπειρία δηλαδή αντιπροσωπεύει ένα επίπεδο πέρα από την αποτελεσματική διδασκαλία. Για να γίνει κανείς «ειδικός» πρέπει να συνδυάζει ή να έχει αναπτύξει ανώτερες δεξιότητες διδασκαλίας και μια πολύ καλή γνώση και κατανόηση του περιεχομένου του μαθήματος.

Οι Manross και Templeton (1997) μελέτησαν τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά των έμπειρων διδασκόντων και γενικότερα τις σκέψεις, τις ενέργειες και την απόδοσή τους κατά την διδασκαλία για να ανακαλύψουν ποια είναι εκείνα τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που κάνουν τους έμπειρους διδάσκοντες αποτελεσματικότερους, προσδιορίζοντας έτσι και τις διαφορές με τους αρχάριους. Τα παρακάτω αναγνωρίστηκαν ως χαρακτηριστικά των έμπειρων διδασκόντων:

- ✦ Ακριβής και λεπτομερής σχεδιασμός της διδασκαλίας. Οι έμπειροι διδάσκοντες προχωρούν σε αποτελεσματική και δημιουργική χρήση του μαθησιακού περιβάλλοντος και οργανώνουν με τέτοιο τρόπο το μάθημά τους μεγιστοποιώντας την συμμετοχή των μαθητών και αυξάνοντας στο μέγιστο την μάθησή τους.
- ✦ Αναπτύσσουν με κάθε λεπτομέρεια την εκπαιδευτική στρατηγική τους και καθορίζουν με απόλυτη ακρίβεια τις δραστηριότητες με τις οποίες θα ασχοληθούν οι μαθητές. Αναπτύσσουν επίσης σχέδια μαθήματος μέσα από τα οποία δίνεται η δυνατότητα

στους μαθητές να εντρυφήσουν στο περιεχόμενο του μαθήματος. Προχωρούν μάλιστα σε συχνούς ελέγχους του μαθησιακού περιβάλλοντος αξιολογώντας την πρόοδο των μαθητών και αν κάπου παρουσιαστεί δυσλειτουργία στην δραστηριότητα που εκτελούν οι μαθητές είναι έτοιμοι και έχουν την ικανότητα να αναπροσαρμόσουν την διδασκαλία τους με δραστηριότητες που ταιριάζουν καλύτερα στο επίπεδο και την ικανότητα των μαθητών.

- ✚ Οργανώνουν και προγραμματίζουν τη διδασκαλία τους χωρίς την παρουσία επίσημου, γραπτού σχεδίου μαθήματος. Δεν προγραμματίζουν πολλές δραστηριότητες αλλά μάλλον βασίζονται στα σχέδιά τους στην γνώση τους για τις δυνατότητες των μαθητών και την πρόοδο που επιδεικνύουν, φροντίζοντας πάντα να παρουσιάζουν αναπτυξιακά κατάλληλες δραστηριότητες.
- ✚ Εστίαση στην ατομική απόδοση των μαθητών. Προσπαθούν να ικανοποιήσουν τις ατομικές ανάγκες των μαθητών προσαρμόζοντας την στρατηγική και τον τρόπο διδασκαλίας τους αφού κατανοούν ότι κάθε μαθητής έχει διαφορετικές ανάγκες και δυνατότητες.
- ✚ Ικανότητες πλήρους κατανόησης και αντίληψης των πεπραγμένων στο περιβάλλον μάθησης. Οι έμπειροι διδάσκοντες έχουν αναπτύξει αντιληπτικές ικανότητες με τις οποίες μπορούν να αντιληφθούν επακριβώς τι συμβαίνει και γιατί στο μαθησιακό περιβάλλον και επίσης μπορούν, ελέγχοντας και παρατηρώντας την φυσική πορεία των γεγονότων, να ανιχνεύσουν μικρές αλλά σημαντικές μεταβολές στο μαθησιακό περιβάλλον λαμβάνοντας έγκαιρα τα μέτρα τους και αποφεύγοντας έτσι ανεπιθύμητες καταστάσεις.
- ✚ Αυτοματοποίηση της συμπεριφοράς. Η μεγάλη εμπειρία και η εκτενής γνώση των μαθητών επιτρέπουν στους έμπειρους διδάσκοντες την αποτελεσματική διαχείριση της συμπεριφοράς τους. Η διεξαγωγή του μαθήματος γίνεται ομαλά, αβίαστα και σχεδόν στερεότυπα. Οι διδάσκοντες έχουν καθιερώσει ρουτίνες για την έναρξη και τη λήξη του μαθήματος, για την διεξαγωγή του μαθήματος, για τον τρόπο χρήσης του αθλητικού υλικού και γενικά έχουν έτσι σχεδιάσει το μάθημα, ώστε οι μαθητές να γνωρίζουν τι να κάνουν πώς και πότε.
- ✚ Μεγάλο ρεπερτόριο απάντησης. Έχουν την ικανότητα να δώσουν απαντήσεις και ενδεχομένως εναλλακτικές λύσεις που αφορούν την ατομική απόδοση των μαθητών, το περιεχόμενο του μαθήματος και το γενικό ενδιαφέρον της τάξης σχετικά με μια δραστηριότητα που εκτελείται. Επίσης μπορούν να υποστηρίξουν μια ποικιλία αυθόρμητων, αξιόπιστων και δημιουργικών απαντήσεων ανατροφοδότησης που

μπορούν να παρακινήσουν τους μαθητές και συνδέονται άμεσα με το επίπεδο της ικανότητάς τους.

✚ Πολύ καλή γνώση του περιεχομένου του μαθήματος. Παρουσιάζουν εκτενή γνώση του θέματος που διδάσκουν συνθέτοντας την γνώση αυτή με τις παιδαγωγικές αρχές και τις αρχές για την αποτελεσματική διαχείριση της τάξης συμβαδίζοντας πάντα και με το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας.

✚ Υιοθετούν αντανακλαστικές μεθόδους αξιολόγησης της διδασκαλίας τους. Δεν θεωρούν ότι τα γνωρίζουν όλα αλλά αντίθετα πιστεύουν ότι έχουν ακόμη να μάθουν πολλά. Δεν εφησυχάζουν λοιπόν και αναζητούν σταθερά νέους τρόπους να βελτιωθούν και να αυξήσουν την απόδοσή τους αξιολογώντας αναλυτικά και αντικειμενικά την διδασκαλία τους.

Οι έμπειροι διδάσκοντες συνεπώς προγραμματίζουν αποτελεσματικότερα, εστιάζουν στην ατομική απόδοση των μαθητών τους, ανιχνεύουν γρήγορα και επακριβώς τις αλλαγές στο μαθησιακό περιβάλλον προσφέροντας ποικίλες απαντήσεις, γνωρίζουν πάρα πολύ καλά το περιεχόμενο του μαθήματος και αναπτύσσουν χρήσιμες και αποτελεσματικές ρουτίνες που διασφαλίζουν την ομαλή διεξαγωγή του μαθήματος. Τέλος μπορούν να δουν την διδασκαλία τους αντανακλαστικά και να αναλύσουν τις πρακτικές που χρησιμοποιούν με στόχο την βελτίωση και την μεγαλύτερη επιτυχία στην προσπάθειά τους. Η κατανόηση των χαρακτηριστικών των έμπειρων διδασκόντων μπορεί να οδηγήσει τους διδάσκοντες από την εξίσου σημαντική σφαίρα της αποτελεσματικής διδασκαλίας σε ένα υψηλότερο επίπεδο, αυτό της εμπειρίας στη διδασκαλία.

Η Harrison (1987) εξετάζει την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας για την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα και τις συνέπειες που έχει αυτή όπως εφαρμόζεται στην Φυσική Αγωγή. Ως οδηγό χρησιμοποιεί τις 8 συμπεριφορές διδασκαλίας που έχει υποστηρίξει ο Brophy (1982) και οι οποίες έχουν άμεση σχέση με την επιτυχία των μαθητών:

- ✚ Προσδοκίες του διδάσκοντα, οι ορισμοί των ρόλων του και η αίσθηση αποτελεσματικότητας.
- ✚ Διαχείριση και οργάνωση της σχολικής τάξης.
- ✚ Υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης.
- ✚ Ενεργή διδασκαλία.
- ✚ Ακολουθώντας βήμα-βήμα το αναλυτικό πρόγραμμα.
- ✚ Ευκαιρίες μάθησης στον μαθητή.
- ✚ Πολύ καλή γνώση της διδασκαλίας.

✚ Διαφορές ως προς την βαθμίδα – επίπεδο εκπαίδευσης.

Ο αποτελεσματικός διδάσκων πρέπει να θέτει υψηλές προσδοκίες στους μαθητές του. Από τις έρευνες που μελέτησε η Harrison σχετικά με αυτή την συμπεριφορά του διδάσκοντα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες θεωρούν όλους τους μαθητές τους ικανούς να φτάσουν στην επιτυχία και προσπαθούν μέσω της επικοινωνίας με αυτούς να ενισχύσουν αυτήν την πεποίθηση. Πρέπει λοιπόν οι διδάσκοντες να αξιολογήσουν με προσοχή τους τρόπους με τους οποίους θα αλληλεπιδράσουν με τους μαθητές τους και πως θα τους δημιουργήσουν υψηλές προσδοκίες ανεξάρτητα από το επίπεδο της ικανότητάς τους, τη φυλή ή το φύλο τους. Το δεύτερο χαρακτηριστικό των αποτελεσματικών δασκάλων σύμφωνα με τον Brophy είναι η οργάνωση και διαχείριση της τάξης. Η έρευνα της Harrison αποκαλύπτει ότι οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες διαχειρίζονται την τάξη με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να αυξάνουν τον ακαδημαϊκό χρόνο μάθησης των μαθητών. Αυτό το πετυχαίνουν ελαχιστοποιώντας τον χρόνο που ξοδεύεται σε μη ακαδημαϊκού περιεχομένου δραστηριότητες, τον χρόνο που χάνεται κατά την μεταφορά από δραστηριότητα σε δραστηριότητα και επίσης τον χρόνο αντιμετώπισης φαινομένων αποδιοργάνωσης της τάξης. Επίσης τονίζει την σημασία ενός συστήματος κανόνων έτσι ώστε να μην χάνεται πολύτιμος χρόνος σε διαδικαστικά θέματα οργάνωσης της τάξης αλλά αντίθετα να εξασφαλίζεται η αύξηση του χρόνου συμμετοχής στη δραστηριότητα και η διδασκαλία θα εστιάζει στην παρατήρηση και ανατροφοδότηση των μαθητών σχετικά με την δραστηριότητα που εκτελούν. Οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες επίσης σύμφωνα με τον Brophy δημιουργούν ένα υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης μέσα στο οποίο οι μαθητές γνωρίζουν ότι η βοήθεια είναι πάντα διαθέσιμη όποια στιγμή και αν την χρειαστούν. Ένα λοιπόν συγκινησιακά ουδέτερο περιβάλλον μάθησης δεν μπορεί να είναι λειτουργικό ενώ αντίθετα ένα περιβάλλον μάθησης ευχάριστο, φιλικό και υποστηρικτικό μπορεί να λειτουργήσει καλύτερα και να οδηγήσει τους μαθητές σε υψηλά επίπεδα επιτυχίας. Όσον αφορά την ενεργή διδασκαλία ο Brophy συνοψίζοντας την έρευνα του, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι μαθητές οι οποίοι δέχονται τις περισσότερες οδηγίες διδασκαλίας από τον διδάσκοντα έχουν καλύτερη απόδοση σε σχέση με εκείνους που περιμένουν να μάθουν από μόνοι τους ή να λάβουν πληροφορίες από τους συμμαθητές τους. Η ενεργή συμμετοχή του διδάσκοντα στην επίδειξη, στην εξήγηση, στην πρακτική και στην εξασφάλιση της ανατροφοδότησης μιας δραστηριότητας αποτελεί κύριο χαρακτηριστικό των αποτελεσματικών διδασκόντων και επιλέγεται από τους διδάσκοντες όταν κύριος στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση κινητικών δεξιοτήτων. Αντίθετα όταν το περιεχόμενο

του μαθήματος αφορά δραστηριότητες για την ανάπτυξη της δημιουργικότητας ή της αλλαγής στη συμπεριφορά των μαθητών τότε η ενεργή διδασκαλία δεν επιλέγεται από τους διδάσκοντες. Είναι βέβαιο λοιπόν ότι οι διδάσκοντες πρέπει να επιλεγούν ανάλογα με τα αντικείμενα τα οποία διδάσκουν είτε την άμεση είτε την έμμεση διδασκαλία. Το πέμπτο χαρακτηριστικό μιας αποτελεσματικής διδασκαλίας που εντόπισε ο Brophy είναι η ακολουθία βήμα-βήμα του αναλυτικού προγράμματος. Οι πλέον αποτελεσματικοί διδάσκοντες επιλέγουν με προσοχή το υλικό τους και το κατάλληλο επίπεδο δυσκολίας για τους μαθητές τους και τους οδηγούν με έναν γρήγορο ρυθμό. Η πολύ μεγάλη επιτυχία χρειάζεται πάντα και μία αποτελεσματική πρόοδο στην διδασκαλία των δραστηριοτήτων.

Οι μαθητές των αποτελεσματικών διδασκόντων εκτίθενται και προχωρούν μέσα από ένα προσεκτικά επιλεγμένο υλικό και με γοργά βήματα αλλά αυτό προσπαθούν να το επιτύχουν προχωρώντας με μικρά και σταθερά βήματα τα οποία χαρακτηρίζονται από υψηλά επίπεδα επιτυχίας. Το έκτο χαρακτηριστικό μιας αποτελεσματικής διδασκαλίας σύμφωνα με τον Brophy είναι οι ευκαιρίες μάθησης που εξασφαλίζονται μέσω της διδασκαλίας στους μαθητές. Η έρευνα λοιπόν αποκάλυψε τρεις μεθόδους μέτρησης του χρόνου με τον κάθε ένα από αυτούς να έχει άμεση συσχέτιση με την ακαδημαϊκή επιτυχία των μαθητών. Οι τρεις μέθοδοι μέτρησης του χρόνου ήταν οι εξής: α) ο συνολικός διδακτικός χρόνος, ο χρόνος δηλαδή που εξασφαλίζεται για διδασκαλία σε ένα συγκεκριμένο αντικείμενο και εξαρτάται τόσο από την γενικότερη φιλοσοφία του σχολείου όσο και από τους πόρους που διαθέτει, β) ο χρόνος δέσμευσης των μαθητών στα αντικείμενα που διδάσκονται και εξαρτάται από τους στόχους του μαθήματος αλλά και από τις ικανότητες του διδάσκοντα ως προς την διαχείριση της τάξης και γ) τέλος ο ακαδημαϊκός χρόνος μάθησης ο χρόνος δηλαδή που οι μαθητές συμμετέχουν στις δραστηριότητες. Οι έρευνες που μελέτησε ο Harrison (σχετικά με αυτό το χαρακτηριστικό που ο Brophy θεωρεί σημαντικό για μια αποτελεσματική διδασκαλία) αποκάλυψαν ότι το 6-22% του διδακτικού χρόνου αναλώθηκε σε δραστηριότητες διαχείρισης και μεταφοράς στο χώρο άσκησης, το 15-25% στη λήψη πληροφοριών και οδηγιών και το 22-32% σε χρόνο αναμονής πριν την έναρξη μιας δραστηριότητας. Οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά στις δραστηριότητες μόνο το 21-30% του συνολικού διδακτικού χρόνου. Σημαντικές έρευνες επίσης απέδειξαν ότι όταν οι μαθητές αυξάνουν τον χρόνο συμμετοχής τους σε μια δραστηριότητα αυτό έχει άμεση συσχέτιση με την μάθηση και η επίδραση του είναι θετική. Αποδεικνύεται λοιπόν ότι όταν ο χρόνος που οι μαθητές δεσμεύονται στις δραστηριότητες αυξάνεται αυτό επιδρά σημαντικά στο χρόνο μάθησης και γι' αυτό αποτελεί ένα πολύ σημαντικό κριτήριο για μια αποτελεσματική διδασκαλία.

Οι μαθητές μπορούν να αποκτήσουν περισσότερες γνώσεις αν τους δοθεί περισσότερος χρόνος για να εξασκηθούν και η ποιότητα της διδασκαλίας που θα δεχθούν είναι υψηλή. Η πολύ καλή διδασκαλία λοιπόν αποτελεί το έβδομο χαρακτηριστικό για μια αποτελεσματική διδασκαλία. Η υψηλού επιπέδου διδασκαλία εξασφαλίζει μια υψηλού επιπέδου μάθηση δημιουργώντας υψηλές προσδοκίες τόσο για τους διδάσκοντες όσο και για τους μαθητές. Η Harrison παραθέτει λοιπόν ένα μοντέλο με τα χαρακτηριστικά μιας υψηλού επιπέδου διδασκαλίας τα οποία είναι τα εξής:

- ✚ Στόχους απόδοσης οι οποίοι θα συμπεριλαμβάνουν επίπεδα που θα προσδιορίζουν την επιτυχία των μαθητών και θα θέτουν επίσης υψηλές και προκλητικές απαιτήσεις για όλους τους μαθητές και οι οποίοι θα είναι γνωστοί στους μαθητές πριν ξεκινήσει το μάθημα.
- ✚ Διδακτικές δραστηριότητες οι οποίες θα περιλαμβάνουν παρουσίαση, εξήγηση και δραστηριότητες οι οποίες θα δίνουν έμφαση στην απόκτηση κινητικών δεξιοτήτων.
- ✚ Διαγνωστική αξιολόγηση η οποία θα χρησιμοποιεί τυποποιημένα τεστ τα οποία οι μαθητές θα επαναλαμβάνουν μέχρι να φτάσουν στο επιθυμητό επίπεδο γνώσης και επίσης απολογιστικά τεστ απόδοσης στο τέλος κάθε ενότητας για τον σκοπό της βαθμολόγησης.
- ✚ Ανατροφοδότηση η οποία θα περιλαμβάνει τεστ έτσι ώστε οι μαθητές να γνωρίζουν την πρόοδό τους.
- ✚ Οδηγίες οι οποίες θα περιλαμβάνουν διορθωτικές δραστηριότητες για τους μαθητές οι οποίοι δεν έμαθαν επαρκώς τα αντικείμενα που διδάχτηκαν και επίσης πιο βελτιωμένες δραστηριότητες για αυτούς που κατέκτησαν την γνώση.

Η υψηλού επιπέδου διδασκαλία λοιπόν οδηγεί σε μια υψηλού επιπέδου μάθηση που συμβάλει αναμφισβήτητα στην επιτυχία των μαθητών. Ως προς το τελευταίο χαρακτηριστικό της αποτελεσματικής διδασκαλίας ο Brophy καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι διδάσκοντες στις χαμηλότερες βαθμίδες εκπαίδευσης πρέπει να αλληλεπιδρούν με τους μαθητές τους σε μικρές ομάδες για να είναι σίγουροι ότι οι μαθητές τους λαμβάνουν την προσοχή που χρειάζεται ενώ στις υψηλότερες βαθμίδες η διδασκαλία πρέπει να κατευθύνεται σε μεγαλύτερες ομάδες και να εμπλουτίζεται με παρατήρηση και ανατροφοδότηση πάνω στη ατομική πρακτική και δραστηριότητα των μαθητών.

Ο Harrison λοιπόν καταλήγει στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν προβλήματα όταν πρόκειται να μεταφερθούν στην πράξη τα αποτελέσματα από την έρευνα για την αποτελεσματική διδασκαλία. Σημειώνει επίσης τη σημαντική διαφορά μεταξύ της έρευνας για το τι κάνει τους διδάσκοντες αποτελεσματικούς και της διδασκαλίας των

εκπαιδευτικών για να επιτύχουν να γίνουν αποτελεσματικοί. Ίσως οι ερευνητές να χρειάζεται να προσπαθήσουν περισσότερο, διερευνώντας γιατί οι διδάσκοντες πιστεύουν και πράττουν αυτά που πράττουν. Παρόλα αυτά η έρευνα καταδεικνύει, ότι αν δοθούν τα κατάλληλα ερεθίσματα τόσο οι υποψήφιοι καθηγητές όσο και οι καθηγητές που υπηρετούν στα σχολεία μπορούν να μάθουν και να εφαρμόσουν όλη τη γνώση που οι έρευνες έχουν αναδείξει στην τάξη τους και να οδηγήσουν με ασφάλεια τους μαθητές τους στην επιτυχία.

Το ενδιαφέρον των ερευνητών για την αποτελεσματική διδασκαλία καταγράφεται και στην έρευνα των Silverman και Skonie (1997) οι οποίοι αναγνώρισαν, κατηγοριοποίησαν και ανέλυσαν την δημοσιευμένη έρευνα για την διδασκαλία της φυσικής αγωγής από το 1980 και μετά. Μελέτησαν πάνω από 2700 ερευνητικές εργασίες για να καταλήξουν σε 179 οι οποίες συναντούσαν και τα κριτήρια για να συμπεριληφθούν στην έρευνα τους. Κάθε έρευνα κατηγοριοποιήθηκε έτσι ώστε να μπορούν οι ερευνητές να λάβουν πληροφορίες που αφορούσαν την εστίαση της και τον σχεδιασμό της. Από τα αποτελέσματα φάνηκε ότι οι περισσότερες έρευνες εστίασαν στην αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα και ήταν ποσοτικές. Έτσι από τις 179 έρευνες οι 153 (85,5%) κατηγοριοποιήθηκαν ως έρευνες αποτελεσματικότητας με σχεδόν το ένα τέταρτο από αυτές (22,9%) να είναι έρευνες διαδικασίας-αποτελέσματος στις μεθόδους διδασκαλίας. Ακολούθησαν οι περιγραφικές έρευνες με 17,3%, οι έρευνες που αναφέρονταν σε συγκρίσεις ανάμεσα σε διδάσκοντες με 13,4%, έρευνες που εξέταζαν συγκρίσεις ανάμεσα σε μαθητές (11,2%) και τέλος έρευνες διαδικασίας-αποτελέσματος που αφορούσαν την συμπεριφορά του διδάσκοντα (10,1%). Λίγες μόνο έρευνες ταξινομήθηκαν στην κατηγορία της οικολογίας της τάξης, της γνώσης και της λήψης απόφασης και τέλος της ανάπτυξης εργαλείων. Σχεδόν οι μισές έρευνες (49,7%) εστίασαν αποκλειστικά στην απόκτηση κινητικών δεξιοτήτων ενώ το (5,6%) ασχολήθηκε στην απόκτηση μιας κινητικής δεξιότητας σε σχέση με την γνώση ή την συμπεριφορά των μαθητών. Επίσης οι περισσότερες έρευνες (87,1%) έλαβαν χώρα σε μαθητές σχολείου και οι περισσότερες από αυτές έγιναν σε σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η πλειοψηφία των ερευνών λοιπόν εστίασε στην κατηγορία της αποτελεσματικότητας πράγμα το οποίο αντανακλά και μια εστίαση στην μάθηση των μαθητών. Είναι πολύ ενδιαφέρουσα η μεγάλη εκπροσώπηση της αποτελεσματικότητας του διδάσκοντα και αυτό εξηγεί τον λόγο που το ενδιαφέρον της έρευνας για την διδασκαλία εστίασε στους παράγοντες που πιστεύεται ότι έχουν σχέση με την αποτελεσματική διδασκαλία. Οι ερευνητές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι παρόλο που άλλες περιοχές της έρευνας για τη διδασκαλία στη φυσική αγωγή σίγουρα χρειάζονται, η κατηγορία της

αποτελεσματικότητας είναι πολύ ανθηρή και άλλες περιοχές όπως αντίληψης και λήψης απόφασης πρέπει επίσης να ακολουθήσουν.

Ο Mawer (1995) επίσης στο βιβλίο του «αποτελεσματική διδασκαλία στη φυσική αγωγή» μετά από μια εκτεταμένη ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και των απόψεων που διατυπώθηκαν σχετικά με αυτό το θέμα καταδεικνύει ως ενδεικτικά μιας αποτελεσματικής διδασκαλίας τα εξής χαρακτηριστικά:

- ✚ Αποτελεσματικός σχεδιασμός της διδασκαλίας.
- ✚ Πολύ καλή παρουσίαση του νέου υλικού.
- ✚ Οργάνωση και διαχείριση των εμπειριών μάθησης.
- ✚ Ενεργή συμμετοχή του διδάσκοντα στη διδασκαλία των μαθητών.
- ✚ Εξασφάλιση ενός θετικού και υποστηρικτικού περιβάλλοντος μάθησης.
- ✚ Απόκτηση και η δυνατότητα χρησιμοποίησης πολλών στυλ διδασκαλίας.
- ✚ Ικανότητα του διδάσκοντα να διδάξει με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να διευκολύνει την κατανόηση των μαθητών των εννοιών και των περιεχομένων του μαθήματος.

Στο βιβλίο του πάλι ο Graham (1992) ορίζει τα σημεία που πρέπει να επιστήσουμε την προσοχή για μια αποτελεσματική διδασκαλία και είναι τα εξής

- ✚ Σχεδιασμός του μαθήματος με στόχο την μεγιστοποίηση της μάθησης
- ✚ Δημιουργία ενός θετικού περιβάλλοντος μάθησης
- ✚ Ελαχιστοποίηση των ανεπιθύμητων συμπεριφορών και των προβλημάτων πειθαρχίας
- ✚ Άμεση έναρξη του μαθήματος
- ✚ Διδασκαλία, παρουσίαση και επίδειξη των δεξιοτήτων
- ✚ Παρακίνηση των μαθητών για εξάσκηση
- ✚ Παρατήρηση και ανάλυση της τάξης
- ✚ Ανάπτυξη των περιεχομένων του μαθήματος
- ✚ Προαγωγή και εξασφάλιση της ανατροφοδότησης
- ✚ Δημιουργία δεξιοτήτων που προάγουν την κριτική σκέψη
- ✚ Δημιουργία θετικών αισθημάτων
- ✚ Αξιολόγηση και αναφορά για την πρόοδο των μαθητών
- ✚ Συνεχής επαγγελματική εξέλιξη του διδάσκοντα

Η Randall (1992) στο βιβλίο της από την άλλη προτείνει τρία στάδια τα οποία πρέπει να ακολουθήσουν οι υποψήφιοι καθηγητές φυσικής αγωγής για μια επιτυχημένη διδασκαλία:

Στάδιο 1

Κερδίζοντας την εμπιστοσύνη και εξασφαλίζοντας τον έλεγχο της τάξης

- ✚ Χρησιμοποιώντας προσανατολισμένη παρατήρηση και έρευνα
- ✚ Εφαρμόζοντας ένα πλάνο πειθαρχίας
- ✚ Δημιουργώντας προσδοκίες και ενισχύοντας επιθυμητές συμπεριφορές
- ✚ Βελτιώνοντας την διοίκηση της τάξης (επιτυγχάνοντας καλύτερη διαχείριση της τάξης)
- ✚ Εξασφαλίζοντας ένα θετικό (ενθαρρυντικό) κλίμα στην τάξη (στο περιβάλλον μάθησης)

Στάδιο 2

Οργανώνοντας στο μάθημα με στόχο τη μεγιστοποίηση της μάθησης.

- ✚ Αναπτύσσοντας τα αντικείμενα απόδοσης
- ✚ Ενσωματώνοντας την μηχανική ανάλυση με τη διδακτική
- ✚ Επιλέγοντας δραστηριότητες και με κατάλληλο επίπεδο δυσκολίας
- ✚ Μεγιστοποιώντας το χρόνο εξάσκησης
- ✚ Αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα του μαθήματος

Στάδιο 3

Βελτιώνοντας τις διδακτικές ικανότητες

- ✚ Παρέχοντας κατάλληλη ανατροφοδότηση για τις δεξιότητες
- ✚ Χρησιμοποιώντας τεχνικές για αποτελεσματική επίδειξη (παρουσίαση). Βελτιώνοντας την παρουσίαση των δεξιοτήτων στο μάθημα (αποτελεσματική εισαγωγή - επεξήγηση και κλείσιμο).
- ✚ Επαυξάνοντας δεξιότητες ερωτήσεων (προαγωγή υψηλή σκέψης)
- ✚ Εκτιμώντας την απόδοση των μαθητών
- ✚ Στρατηγικές παρατήρησης και αξιολόγησης

Οι Kindsvatter, Wilen και Ishler (1996) στο βιβλίο τους παρουσιάζουν τις θέσεις και τις απόψεις τους όσον αφορά τις δυναμικές που πρέπει να έχει μια αποτελεσματική διδασκαλία:

- ✚ Ο παράγοντας της λήψης απόφασης (decision making) ο οποίος είναι ζωτικής σημασίας στην εδραίωση του περιβάλλοντος μάθησης, του σχεδιασμού της διδασκαλίας, της αλληλεπίδρασης με τους μαθητές και της αξιολόγησης της απόδοσης και της επιτυχίας τους.
- ✚ Πειθαρχία της τάξης. Δημοκρατική - πειθαρχημένη τάξη. Δημιουργία ενός σταθερού συστήματος αρχών και κανόνων που αφορούν την πειθαρχία της τάξης.
- ✚ Άμεση σχέση της διδασκαλίας με το αναλυτικό πρόγραμμα.
- ✚ Σχεδιασμός διδασκαλίας
- ✚ Βασικές συμπεριφορές και τεχνικές διδασκαλίας

- ✚ Βασικοί εκπαιδευτικοί μέθοδοι και στρατηγικές
- ✚ Στρατηγικές διδασκαλίας που οδηγούν στην επιτυχία
- ✚ Αξιολόγηση της επίδοσης - απόδοσης της τάξης.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ, ΔΕΙΚΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι ερευνητές, όπως φάνηκε παραπάνω, κατέδειξαν με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο τα σημεία-κλειδιά που συνθέτουν την αποτελεσματική διδασκαλία (βλ. Σχήμα 1, Παράρτημα Α) δημιουργώντας βασικές κατηγορίες οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την δημιουργία κριτηρίων, δεικτών και επιπέδων γνώσης και πρακτικής εφαρμογής του διδάσκοντα στο μάθημα της φυσικής αγωγής. Τα κριτήρια λοιπόν που αναδεικνύονται ενσωματώνουν όλη εκείνη την απαραίτητη γνώση, τις ικανότητες, τις προδιαθέσεις (τάσεις) και τις δεσμεύσεις που επιτρέπουν τους εκπαιδευτικούς να διδάσκουν σε ένα υψηλότερο επίπεδο. Επίσης αναδεικνύουν, τι πρέπει να γνωρίζουν οι διδάσκοντες (κριτήρια γνώσης) καθώς επίσης και τις αξίες τις πεποιθήσεις, τις στάσεις και τις ενέργειές τους (κριτήρια εφαρμογής) όσον αφορά συνολικά την διαδικασία διδασκαλίας-μάθησης, τους μαθητές και γενικότερα την φυσική αγωγή.

Στην Ελλάδα, η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών είναι ένα θέμα που απασχολεί έντονα τα τελευταία χρόνια την εκπαιδευτική κοινότητα και αποτελεί πλέον μια από τις βασικότερες παραμέτρους για ένα αποδοτικό και σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα. Είναι πλέον κοινός τόπος στις συζητήσεις των ιθυνόντων της εκπαίδευσης η ανάγκη για μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση η οποία θα έχει ως κύριο άξονα την αξιολόγηση σ' όλο το φάσμα της εκπαίδευσης και για όλους τους φορείς που συμμετέχουν σ' αυτή. Η αξιολόγηση λοιπόν του εκπαιδευτικού έργου και ειδικότερα των λειτουργών της εκπαίδευσης στους οποίους η Πολιτεία έχει εμπιστευθεί το πιο λεπτό και υπεύθυνο έργο, το έργο της εκπαίδευσης των πολιτών της, αποτελεί πρώτη προτεραιότητα καθώς το έργο αυτό είναι λογικό να υπόκειται σε συνεχή αξιολόγηση και βελτίωση, ώστε να επιτυγχάνονται τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα σ' ένα χώρο που επηρεάζει άμεσα το μέλλον του τόπου. Τα δεδομένα λοιπόν αυτής της έρευνας αποτελούν μια χρήσιμη πηγή άντλησης ιδεών για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού Φυσικής Αγωγής καθώς συγκεντρώνουν τις πιο σημαντικές έρευνες στη πιο κρίσιμη παράμετρο της αξιολόγησης του διδάσκοντα που είναι η αποτελεσματική διδασκαλία.

Λαμβάνοντας λοιπόν υπόψη τα ευρήματα των ερευνών που ανασκοπήθηκαν,

ανάλογες εργασίες στο θέμα (π.χ. NASPE, 2001; Michigan State Board of Education, Content Guidelines/Standards Matrix, 2000; National Board for Professional Teaching standards (NBPTS), 1999) καθώς και τα Ελληνικά δεδομένα και τις σημερινές απαιτήσεις και ανάγκες πάνω στο θέμα της αξιολόγησης του διδάσκοντα της φυσικής αγωγής, στην παρούσα μελέτη αναπτύχθηκαν κριτήρια γνώσης και εφαρμογής τα οποία διακρίνονται σε 10 κατηγορίες (βλ. Παράρτημα Β) και αφορούν α) κριτήρια γνώσης του αποτελεσματικού διδάσκοντα της φυσικής αγωγής και β) κριτήρια εφαρμογής.

Τα κριτήρια γνώσης του αποτελεσματικού διδάσκοντα Φυσικής Αγωγής είναι τα εξής:

- 1) **Γνώση του περιεχομένου της Φυσικής Αγωγής.** Ο διδάσκων γνωρίζει το περιεχόμενο της φυσικής αγωγής και αντιλαμβάνεται πλήρως τις έννοιες και τις μεθόδους που απαιτούνται για την βελτίωση ενός φυσικά εκπαιδευμένου ατόμου.
- 2) **Σχεδιασμός διδασκαλίας.** Ο διδάσκων σχεδιάζει και εφαρμόζει διάφορες αναπτυξιακά κατάλληλες στρατηγικές διδασκαλίας οι οποίες βασίζονται σε ένα αναλυτικό πρόγραμμα Φυσικής Αγωγής που θέτει ως στόχο την πολύπλευρη ανάπτυξη των μαθητών. Σχεδιάζει και εφαρμόζει ασφαλείς και αναπτυξιακά κατάλληλες εμπειρίες μάθησης οι οποίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις δυνατότητες των μαθητών και βασίζονται στις πιο πρόσφατες αναφορές για την αποτελεσματική διδασκαλία.
- 3) **Οργάνωση και διοίκηση.** Ο διδάσκων γνωρίζει τις αρχές που διέπουν την ατομική και κοινωνική συμπεριφορά για να δημιουργήσει ένα ασφαλές περιβάλλον μάθησης το οποίο θα διασφαλίζει θετική κοινωνική αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών και ενεργητική συμμετοχή στο μάθημα. Ο διδάσκων κατέχει επίσης όλες εκείνες τις απαραίτητες γνώσεις για να σχεδιάσει και να υλοποιήσει μια ποικιλία ειδικών προγραμμάτων τα οποία στοχεύουν στη διατήρηση του ελέγχου και της πειθαρχίας στην τάξη καθώς και της μείωσης των ανεπιθύμητων συμπεριφορών.
- 4) **Περιβάλλον μάθησης.** Ο διδάσκων γνωρίζει να δημιουργεί ένα ευχάριστο, ασφαλές και προκλητικό (δημιουργικό) περιβάλλον μάθησης μέσα στο οποίο οι μαθητές δεσμεύονται και απολαμβάνουν την φυσική δραστηριότητα.
- 5) **Στρατηγικές διδασκαλίας.** Ο διδάσκων γνωρίζει άριστα τις θεμελιώδεις αρχές της Φυσικής Αγωγής και τις συναφείς (σχετικές) αρχές και θεωρίες στις οποίες στηρίζει την διδασκαλία του για ένα ευπροσάρμοστο και αποτελεσματικό πρόγραμμα διδασκαλίας που ανταποκρίνεται με υπευθυνότητα στις ανάγκες και τα

αναπτυξιακά επίπεδα των μαθητών.

- 6) **Δεξιότητες επικοινωνίας.** Ο διδάσκων χρησιμοποιεί τη γνώση για έναν αποτελεσματικό προφορικό και γραπτό λόγο και δεξιότητες επικοινωνίας για να αυξήσει την μάθηση και την δέσμευση των μαθητών στην φυσική δραστηριότητα.
- 7) **Προσαρμοστικότητα.** Ο διδάσκων κατανοεί και αναγνωρίζει τη διαφορετικότητα των μαθητών και προσαρμόζει με τέτοιο τρόπο την διδασκαλία του έτσι ώστε να δημιουργήσει το κατάλληλο περιβάλλον μάθησης που θα ανταποκρίνεται και θα απαντά στις ατομικές ανάγκες, τις απαιτήσεις και τις διαφορές των μαθητών.
- 8) **Ανατροφοδότηση.** Ο διδάσκων γνωρίζει τον τρόπο μέσω του οποίου παρέχει στους μαθητές τις απαραίτητες πληροφορίες έτσι ώστε να επιτύχουν τους εκπαιδευτικούς στόχους του μαθήματος. Με την ανατροφοδότηση εξασφαλίζει την γνώση, το κίνητρο και τον τρόπο που θα επιτρέψει τη βελτίωση των μαθητών.
- 9) **Αξιολόγηση Μαθητών.** Ο διδάσκων γνωρίζει επίσημες και ανεπίσημες μεθόδους αξιολόγησης για να διαπιστώσει την φυσική, γνωστική και συναισθηματική βελτίωση και μάθηση των μαθητών.

Τα δε κριτήρια εφαρμογής του αποτελεσματικού διδάσκοντα Φυσικής Αγωγής είναι τα εξής:

- 1) **Εφαρμογή του περιεχομένου της Φυσικής Αγωγής.** Ο διδάσκων εφαρμόζει το περιεχόμενο της φυσικής αγωγής και τις έννοιες και τις μεθόδους που απαιτούνται για την βελτίωση ενός φυσικά εκπαιδευμένου ατόμου.
- 2) **Εφαρμογή του σχεδιασμού της διδασκαλίας.** Ο διδάσκων εφαρμόζει μια ποικιλία από αναπτυξιακά κατάλληλες στρατηγικές διδασκαλίας οι οποίες βασίζονται στο αναλυτικό πρόγραμμα Φυσικής Αγωγής που θέτει ως στόχο την πολύπλευρη ανάπτυξη των μαθητών. Σχεδιάζει και εφαρμόζει ασφαλείς εμπειρίες μάθησης, αναπτυξιακά κατάλληλες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες, τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών και βασίζονται στις πιο πρόσφατες αναφορές για την αποτελεσματική διδασκαλία.
- 3) **Οργάνωση και διοίκηση.** Ο διδάσκων εφαρμόζει τις αρχές που διέπουν την ατομική και κοινωνική συμπεριφορά για να δημιουργήσει ένα ασφαλές περιβάλλον μάθησης το οποίο θα διασφαλίζει θετική κοινωνική αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών και την ενεργητική τους συμμετοχή στο μάθημα. Εφαρμόζει επίσης μια ποικιλία ειδικών προγραμμάτων τα οποία στοχεύουν στη διατήρηση του ελέγχου και της πειθαρχίας στην τάξη και της μείωσης των ανεπιθύμητων συμπεριφορών.

4) Περιβάλλον μάθησης. Ο διδάσκων δημιουργεί και υποστηρίζει ένα ευχάριστο, ασφαλές και προκλητικό (δημιουργικό) περιβάλλον μάθησης μέσα στο οποίο οι μαθητές δεσμεύονται και απολαμβάνουν την φυσική δραστηριότητα.

5) Στρατηγικές διδασκαλίας. Ο διδάσκων θέτει σε εφαρμογή ένα ευπροσάρμοστο και αποτελεσματικό πρόγραμμα διδασκαλίας που ανταποκρίνεται με υπευθυνότητα στις ανάγκες και τα αναπτυξιακά επίπεδα των μαθητών, και ακολουθεί σε μέγιστο βαθμό τις θεμελιώδεις αρχές της Φυσικής Αγωγής και τις συναφείς αρχές και θεωρίες στις οποίες στηρίζει την διδασκαλία του.

6) Δεξιότητες επικοινωνίας. Ο διδάσκων παρουσιάζει αποτελεσματικό προφορικό και γραπτό λόγο και δεξιότητες επικοινωνίας για να αυξήσει την μάθηση και την δέσμευση των μαθητών στην φυσική δραστηριότητα.

7) Προσαρμοστικότητα. Ο διδάσκων προσαρμόζει τη διδασκαλία του και δημιουργεί ένα κατάλληλο περιβάλλον μάθησης που ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες, τις απαιτήσεις και τις διαφορές των μαθητών.

8) Ανατροφοδότηση. Ο διδάσκων παρέχει στους μαθητές τις απαραίτητες πληροφορίες για να πετύχουν τους εκπαιδευτικούς στόχους του μαθήματος. Με την ανατροφοδότηση τους παρέχει την γνώση, το κίνητρο και τον τρόπο που θα τους επιτρέψει να βελτιωθούν στις δεξιότητες.

9) Αξιολόγηση Μαθητών. Ο διδάσκων χρησιμοποιεί την αξιολόγηση για να ενθαρρύνει την φυσική, γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών μέσω της φυσικής δραστηριότητας.

Για καθένα από τα παραπάνω κριτήρια υπάρχουν 4 επίπεδα. Το πρώτο επίπεδο αφορά το επιθυμητό- προσδοκώμενο αποτέλεσμα που πρέπει να έχει μια αποτελεσματική διδασκαλία στην οποία μπορεί να οδηγηθεί με ασφάλεια ο διδάσκων αν ακολουθήσει και εφαρμόσει τα βασικά στοιχεία (δείκτες) που προτείνονται. Το δεύτερο επίπεδο περιγράφει ένα μη αποδεκτό επίπεδο απόδοσης του διδάσκοντα και μπορεί να βοηθήσει τον εκπαιδευτικό να αντιληφθεί τις ελλείψεις και τις αδυναμίες του έτσι ώστε να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να τις ξεπεράσει. Το τρίτο επίπεδο περιγράφει ένα αποδεκτό επίπεδο απόδοσης που όμως πάλι υστερεί σημαντικά σε σχέση με το επιθυμητό αποτέλεσμα που πρέπει να έχει μια επιτυχημένη διδασκαλία και τέλος το τέταρτο επίπεδο αντιπροσωπεύει αυτό που όλες οι έρευνες προσπαθούν να αναδείξουν, μια υψηλής ποιότητας διδασκαλία, μια διδασκαλία πρότυπο που θα μπορέσει να υλοποιηθεί μόνο από μια υψηλής ποιότητας απόδοση του διδάσκοντα.

Τόσο η γνώση όσο και η εφαρμογή είναι σημαντικές για την αποτελεσματική

διδασκαλία. Ο διαχωρισμός γνώσης και πράξης στην ανάπτυξη κριτηρίων θεωρήθηκε σημαντικός διότι η γνώση είναι απαραίτητη για τη δυνατότητα της σωστής πρακτικής εφαρμογής αλλά δε συνδέεται άμεσα με αυτή. Αυτό σημαίνει ότι η βάση γνώσης είναι απαραίτητη για την αποφυγή λανθασμένων ενεργειών, με ό,τι αυτές συνεπάγονται, αλλά μετά την απόκτησή της χρειάζεται χρόνος για να εμφανιστεί και να χρησιμοποιηθεί στην πρακτική. Άρα γνώση δε σημαίνει και εφαρμογή, τουλάχιστον άμεσα.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Γίνεται αντιληπτό ότι την έννοια της αποτελεσματικής διδασκαλίας ολοκληρώνουν πάρα πολλοί παράγοντες. Από την παρούσα ανασκόπηση προέκυψαν 10 κύριοι παράγοντες (Προετοιμασία διδάσκοντα, Σχεδιασμός διδασκαλίας, Οργάνωση και διοίκηση της τάξης, Στρατηγικές διδασκαλίας, Θετικό, υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης, Πειθαρχία-έλεγχος της τάξης, Προσαρμοστικότητα, Δεξιότητες επικοινωνίας, Ανατροφοδότηση και Αξιολόγηση), η ύπαρξη των οποίων, σύμφωνα με τους ερευνητές, οδηγεί με ασφάλεια σε μια επιτυχημένη διδασκαλία. Τα ποσοστά των ερευνών, στις οποίες εμφανίζονται στοιχεία αποτελεσματικής διδασκαλίας, και φαίνονται στο Σχήμα 1 (βλ. Παράρτημα Α) έδειξαν τα εξής:

Το στοιχείο της προετοιμασίας του διδάσκοντα εμφανίζεται στο 5,12% των ερευνών, όμως ο προσδιορισμός του ως παράγοντας αποτελεσματικής διδασκαλίας ξεκίνησε νωρίς (Combs, 1959) και συνέχισε να εμφανίζεται και αργότερα στις έρευνες (Phye, 1984; Sutliff & Solomon, 1993; Kyriacou, 1991; Hebert & Worthy, 2001). Ο σχεδιασμός της διδασκαλίας που συμβάλει στην αποτελεσματική διαχείριση της τάξης και την προαγωγή της μάθησης έχει απασχολήσει το 8,54% των ερευνών και αποτελεί έναν ακόμη πολύ σημαντικό παράγοντα επιτυχημένης διδασκαλίας. Πολλοί είναι εξάλλου οι ερευνητές (π.χ. Phye, 1984; Guskey 1985; Silverman, 1991; Kyriacou, 1991; Graham, 1992; Kindsvatter, Wilen & Ishler 1996) που τονίζουν τη σημασία του σχεδιασμού της διδασκαλίας και θεωρούν ότι ο συνδυασμός του με την προετοιμασία του διδάσκοντα αποτελεί το πρώτο βήμα για μια αποτελεσματική διδασκαλία.

Η μεθοδική οργάνωση και διαχείριση της τάξης σε συνδυασμό με τις στρατηγικές διδασκαλίας αποτελούν τα βασικά συστατικά της φύσης της αποτελεσματικής διδασκαλίας σύμφωνα με απόψεις καθηγητών φυσικής αγωγής στην έρευνα των Arrighi και Young (1987).

Η σωστή οργάνωση και διοίκηση της τάξης εμφανίζεται στις περισσότερες έρευνες (21,36%), καταλαμβάνοντας έτσι μια υψηλή θέση στα στοιχεία που συνθέτουν την αποτελεσματική διδασκαλία. Ο διδάσκων λοιπόν πρέπει να είναι καλά οργανωμένος (Deutsch, 1981), να διαχειρίζεται με αποτελεσματικότητα το χρόνο σε κάθε μάθημα (Phye,

1984; Silcock, 1993; Jones-Hamilton, 2001), να διασφαλίζει περισσότερο χρόνο και περισσότερες ευκαιρίες για μάθηση (Good and Brophy, 1991), να οργανώνει και να διαχειρίζεται με επιτυχία το περιβάλλον μάθησης (Behets, 1997) και τέλος να χρησιμοποιεί ιδιαίτερους, ευαίσθητους και επιδέξιους χειρισμούς έτσι ώστε να διαχειριστεί με επιτυχία τις αμέτρητες διαφορετικές καταστάσεις και κοινωνικές συμπεριφορές που παρουσιάζονται στην τάξη, διασφαλίζοντας περισσότερο χρόνο και ευκαιρίες για μάθηση (Siedentop, 2002).

Το υψηλότερο επίσης ποσοστό φαίνεται να συγκεντρώνει η οργάνωση και η διαχείριση της τάξης στην έρευνα των Collier και Hebert (2004) σε 256 καθηγητές φυσικής αγωγής καθιστώντας τις τεχνικές οργάνωσης και διαχείρισης της τάξης πρώτη προτεραιότητα του διδάσκοντα και αφετηρία για μια επιτυχημένη διδασκαλία. Επίσης καθηγητές με υψηλή διδακτική αποτελεσματικότητα επέδειξαν καλύτερα σκορ στην γενική οργάνωση και διαχείριση της τάξης στην έρευνα των (Chase, Lirgg, Miami & Sakelos, 2003). Στην έρευνά της επίσης η Protheroe (2004) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο παράγοντας που άσκησε την πιο αποτελεσματική επιρροή μέσω της διδασκαλίας στην μάθηση των μαθητών ήταν η διαχείριση και η οργάνωση της τάξης. Στην ανάγκη της ανάπτυξης ενός αποτελεσματικού περιβάλλοντος οργάνωσης και διαχείρισης της τάξης φαίνεται να συμφωνούν και οι μαθητές σε μια έρευνα των Cothran, kulina και Garrahy (2003). Οι αποτελεσματικοί δάσκαλοι σύμφωνα πάντα με τους μαθητές έπρεπε από την αρχή της χρονιάς να ορίσουν με σαφήνεια και ακρίβεια τους κανόνες, το σύστημα ανταμοιβών και ποινών και γενικότερα τις προσδοκίες τους για το μάθημα και επίσης να έχουν συνεπείς και σαφείς συνέπειες σε ισχύ. Αυτό το γεγονός λειτούργησε αποτελεσματικά δημιουργώντας ένα μαθησιακό περιβάλλον επιτυχές και ευχάριστο και το σημαντικότερο, ανέπτυξε θετικές σχέσεις μεταξύ των μαθητών και των διδασκόντων.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό του επιτυχημένου διδάσκοντα (9,40%) είναι η δημιουργία ενός θετικού, υποστηρικτικού περιβάλλοντος μάθησης (Randall, 1992). Στην δημιουργία ενός δημιουργικού, ενθαρρυντικού και ευχάριστου περιβάλλοντος μάθησης που θα εδραιώνει ένα θετικό κλίμα και θα δημιουργεί μια θετική στάση για μάθηση φαίνεται ότι συμφωνούν και οι Graham (1992), Mawer (1995) και Pangrazi (1999). Σύμφωνα επίσης με τους Good και Brophy (1991) και Hickson και Fishburne (2005), οι αποτελεσματικοί διδάσκοντες υποστηρίζουν, εξασφαλίζουν και διατηρούν ένα ζεστό και ευχάριστο περιβάλλον μάθησης.

Το στοιχείο επίσης που συγκεντρώνει πολλές αναφορές (20,51%) και αποτελεί κοινό τόπο στις περισσότερες έρευνες είναι η διδασκαλία και οι στρατηγικές διδασκαλίας.

Έτσι, η πολύ καλή γνώση της διδακτικής και η χρησιμοποίηση πολλών μοντέλων διδασκαλίας (Hopkins & Stern, 1996), οι επιτυχημένες πρακτικές των διδασκόντων (Heitzmann & Starpoli, 1975), η ενεργή διδασκαλία, η ποικιλία στις εκπαιδευτικές μεθόδους, η χρησιμοποίηση σύντομων οδηγιών δράσης και η σύνθεση οδηγιών εκτέλεσης (Good & Brophy, 1991), οι αισιόδοξες στρατηγικές διδασκαλίας (Silcock, 1993) συνηγορούν σε μια ποιοτικότερη, ως προς το αποτέλεσμα, διδασκαλία. Η γνώση και εφαρμογή επιτυχημένων στρατηγικών διδασκαλίας, που διαχειρίζονται με επιτυχία την συμπεριφορά των μαθητών και οδηγούν στη βελτίωση της απόδοσης και της ικανότητας, τους αναγνωρίστηκαν από τους ερευνητές ως ενδεικτικά αποτελεσματικής διδασκαλίας (Parker, 1995; Behets, 1997; Siedentop, 2002; Slavin, 2003).

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό που συμβάλει σε μια αποτελεσματική διδασκαλία είναι η πειθαρχία και ο έλεγχος της τάξης με ποσοστό εμφάνισης 6,83%. Η διατήρηση του ελέγχου της τάξης, οι θερμές σχέσεις που απορρέουν από ένα κλίμα κατανόησης, συνέπειας και δικαιοσύνης αποτελούν αναμφισβήτητα έναν από τους πρωταρχικούς στόχους του μαθήματος και οδηγούν σταθερά στην επιτυχία του μαθήματος και των μαθητών (Silcock, 1993; Parker, 1995; Mawer, 1995; Collier & Hebert, 2004).

Σύμφωνα με την O' Roark (1975), ο διδάσκων πρέπει επίσης να είναι ικανός να ανακαλύπτει και να χρησιμοποιεί τις καταλληλότερες μεθόδους για να βοηθήσει τους μαθητές να μάθουν. Ο ενθουσιασμός και η ευελιξία (μία ποικιλία από τεχνικές και μεθόδους διδασκαλίας, ένα ρεπερτόριο που θα προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε κατάσταση) αποτελούν στοιχεία της επιτυχημένης διδασκαλίας. Η προσαρμοστικότητα λοιπόν, η ικανότητα του διδάσκοντα να προσαρμόζει την διδασκαλία του ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν κάθε φορά απασχολεί το 7,69% των ερευνών συμπληρώνοντας έτσι τα στοιχεία μίας καλής διδασκαλίας που καταλήγει στη σίγουρη επιτυχία του μαθητών (Heitzmann & Starpoli, 1975). Προς την ίδια κατεύθυνση άλλοι ερευνητές (Silcock, 1993; Mawer, 1995; Protheroe, 2004) καταλήγουν ότι οι διδάσκοντες πρέπει να χρησιμοποιούν ιδιαίτερους, ευαίσθητους κι επιδέξιους χειρισμούς έτσι ώστε να διαχειρίζονται τις αμέτρητες διαφορετικές καταστάσεις των μαθητών που παρουσιάζονται στην τάξη και να είναι ικανοί να προσαρμόζουν και να διαφοροποιούν το μάθημα τους ανάλογα με τις ανάγκες και τις κλίσεις των μαθητών.

Οι δεξιότητες επικοινωνίας σύμφωνα με τους Sutliff και Solomon (1993) αποδείχθηκαν χρήσιμα εργαλεία και αρωγοί στο δύσκολο έργο των διδασκόντων στο 3,41% των ερευνών και ήταν αυτό το χαρακτηριστικό που έκανε την διαφορά σε αποτελεσματικούς και μη καθηγητές φυσικής αγωγής. Παρόμοια θέση φαίνεται να έχει και

ο Wragg (1984), όπως αναφέρει στο βιβλίο ο Mawer (1995) τονίζοντας την σημασία της ξεκάθαρης έκφρασης, της αποτελεσματικής χρήσης της φωνής και της ικανότητας επίδειξης και παρουσίασης των δεξιοτήτων στους μαθητές. Την ικανότητα επικοινωνίας και την ανατροφοδότηση θεωρεί επίσης και η Rink (1993) ως εργαλεία πρωταρχικής σημασίας και σπουδαιότητας που βοηθούν τους μαθητές να αντιληφθούν επακριβώς τι πράττουν μέσα στην τάξη, γιατί πρέπει ή δεν πρέπει να κάνουν κάτι και τι διορθώσεις πρέπει να γίνουν πάνω σ' αυτό. Την αξία της ανατροφοδότησης και τη συμβολή της σε μια επιτυχημένη διδασκαλία αναγνωρίζουν αρκετοί ερευνητές (Sutliff & Solomon 1993; Devoe, 1990; Phye, 1984) και το στοιχείο αυτό απασχολεί το 10,25% των ερευνών. Τέλος, η διαδικασία της αξιολόγησης σύμφωνα με τους ερευνητές (Randall, 1992; Kyriacou, 1991; Graham, 1992; Kindsvatter, Wilen, & Ishler 1996) αποτελεί αναπόσπαστο πλέον κομμάτι μιας αποτελεσματικής διδασκαλίας καθώς οδηγεί με ασφάλεια σε μια επιτυχημένη εκτίμηση της απόδοσης-επίδοσης των μαθητών και εμφανίζεται στο 6,83% των ερευνών.

Οι ερευνητές στις αρχές του 20^{ου} αιώνα προσπάθησαν να προσεγγίσουν τις ιδιότητες του αποτελεσματικού διδάσκοντα εστιάζοντας την προσοχή τους στα προσωπικά χαρακτηριστικά τους. Έτσι λοιπόν η O' Roark (1975) αναδεικνύει τον ενθουσιασμό και την ευελιξία ως κύρια χαρακτηριστικά επιτυχημένης διδασκαλίας και στην ίδια λογική οι Heitzmann και Starpoli (1975) αναγνωρίζουν τη θέρμη (οικείο και ασφαλές περιβάλλον) και την προσαρμοστικότητα του διδάσκοντα. ως δύο προσωπικά χαρακτηριστικά που αφορούν την αποτελεσματική διδασκαλία. Την ίδια εποχή ο Ediger (1975) προχωρώντας ένα βήμα μπροστά υποστήριξε ότι έπρεπε οι διδάσκοντες να βελτιώσουν και την διδακτική τους ικανότητα κάνοντας μάλιστα για πρώτη φορά λόγο για αποτελεσματικό περιβάλλον μάθησης και για ευνοϊκές προϋποθέσεις μάθησης που θα βελτιώσουν την απόδοση και την ικανότητα των μαθητών. Και οι Graham και Heimerer (1981) υποστήριξαν ότι η συμπεριφορά των αποτελεσματικών διδασκόντων καθορίζεται από το μαθησιακό περιβάλλον στο οποίο η διδασκαλία θα συντελεστεί. Πρόσθεσαν επίσης στους παράγοντες που επηρεάζουν την διδασκαλία την φύση των μαθητών και το αντικείμενο του μαθήματος. Ο Schon (1987) φαίνεται να συμφωνεί με τους Graham και Heimerer (1981) σχετικά με το γεγονός ότι οι μαθητές μπορούν να επηρεάσουν την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα αλλά δίνει επίσης την ίδια σημασία και στην συμπεριφορά του διδάσκοντα ο οποίος πρέπει να διαχειριστεί τις απροσδόκητες κοινωνικές συμπεριφορές των μαθητών για να φτάσει στην επιτυχία και να εξασφαλίσει με σταθερότητα ευκαιρίες μάθησης. Η μεθοδική οργάνωση και διαχείριση της τάξης αποτελούν λοιπόν βασικά χαρακτηριστικά

της αποτελεσματικής διδασκαλίας (Deutsch, 1981; Phye, 1984; Arrighi και Young, 1987; Behets 1997; Jones-Hamilton, 2001). Για τη σωστή όμως οργάνωση και διοίκηση της τάξης είναι απαραίτητη η προετοιμασία και ο προηγούμενος σχεδιασμός της (Sutliff & Solomon, 1993; Silverman, 1991; Graham, 1992; Kindsvatter, Wilen & Ishler 1996) καθώς αυτό αποτελεί και το πρώτο βήμα για μια αποτελεσματική διδασκαλία. Ένα επίσης βασικό συστατικό στο οποίο συμφωνούν οι ερευνητές (Silcock, 1993; Siedentop, 2002; Slavin, 2003) αφορά τις στρατηγικές διδασκαλίας. Οι επιτυχημένες στρατηγικές διδασκαλίας θα βελτιώσουν την ποιότητα του μαθήματος αυξάνοντας έτσι την απόδοση και την πρόοδο των μαθητών. Οι Parker (1995), Mawer (1995) και Collier και Hebert (2004) από την άλλη αποκαλύπτουν την πειθαρχία και τον έλεγχο της τάξης, ως ενδεικτικό στοιχείο η προϋπόθεση του οποίου μπορεί να εγγυηθεί την επιτυχία του μαθήματος. Ο Mawer (1995) συμφωνεί και με τους Silcock (1993) και Protheroe, (2004) ως προς την ικανότητα προσαρμοστικότητας που πρέπει να έχει ο διδάσκων για να διαχειριστεί τις διαφορετικές καταστάσεις που παρουσιάζονται στην τάξη προσαρμόζοντας και διαφοροποιώντας την διδασκαλία του ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν στο μάθημα.

Οι Sutliff και Solomon (1993) και Rink (1993) πρόσθεσαν ένα ακόμη χρήσιμο εργαλείο που όπως υποστήριξαν επέδρασε σημαντικά στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των διδασκόντων και αφορά τις δεξιότητες επικοινωνίας. Η Rink (1993) επίσης προσθέτει και την μεγάλη αξία και συμβολή της ανατροφοδότησης στην επιτυχημένη διδασκαλία συνηγορώντας με τους Sutliff και Solomon (1993), Devoe (1990) και Phye (1984). Τέλος τονίστηκε η απαραίτητη παρουσία της αξιολόγησης ως αναπόσπαστο κομμάτι της αποτελεσματικής διδασκαλίας (Randall, 1992; Kyriacou, 1991; Graham, 1992; Kindsvatter, Wilen, & Ishler 1996).

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την παραπάνω ανασκόπηση των ερευνών θυμίζουν το ακόλουθο παραμύθι: Μια φορά και έναν καιρό ένας τρελός επιστήμονας θέλησε να δει πώς μπορούν να αναπτυχθούν με τον καλύτερο τρόπο φυτά φασολιάς. Αρχικά πειραματίστηκε με την επίδραση του νερού παρέχοντας στα φυτά του άφθονες ποσότητες, στερώντας τα όμως από το φως. Διαπίστωσε ότι όλα τα φυτά μαράθηκαν. Έπειτα δοκίμασε την επίδραση του φωτός με ελάχιστη όμως ποσότητα νερού. Και αυτή τη φορά τα φυτά του δεν τα κατάφεραν. Δοκίμασε επίσης να λιπάνει το χώμα για να αυξήσει έτσι την γονιμότητά του αλλά και πάλι οι προσπάθειές του έπεσαν στο κενό. Τελικά κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ούτε το νερό ούτε το φως ούτε το λίπασμα μεμονωμένα βοήθησαν τα φυτά να αναπτυχθούν (Slavin, 2003).

Παρόμοια, στην εκπαίδευση η επίδραση ενός και μόνο παράγοντα δεν μπορεί να

οδηγήσει τους μαθητές στην επιτυχία. Μια μέθοδος διδασκαλίας δεν μπορεί να είναι η μέθοδος επιλογής για όλες τις περιπτώσεις. Ένα πολύ καλό πρόγραμμα πρέπει να χαρακτηρίζεται από ένα μείγμα εκπαιδευτικών μεθόδων και δραστηριοτήτων που θα λαμβάνει υπόψη του όλους τους παράγοντες που προαναφέρθηκαν. Θα πρέπει λοιπόν να περιλαμβάνει μια σύνθεση των παραγόντων που κρίθηκαν ως αποτελεσματικοί για την διδασκαλία και να εστιάζει περισσότερο στην ατμόσφαιρα και στη γενική δομή της τάξης με γνώμονα πάντα την επιτυχία ως προς τη μάθηση των παιδιών.

Συνεπώς ένα αποτελεσματικό μάθημα φυσικής αγωγής πρέπει: α) να προετοιμάζεται και να σχεδιάζεται από πριν β) να οργανώνεται και να διοικείται σωστά από τον διδάσκοντα γ) να εξασφαλίζει ένα θετικό, υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης δ) να χρησιμοποιεί ποικίλες μεθόδους και στρατηγικές διδασκαλίας για να υλοποιηθεί ε) να ευνοεί την πειθαρχία και τον έλεγχο των μαθητών στ) να προσαρμόζεται και να μεταβάλλεται ανάλογα με τις συνθήκες που προκύπτουν ζ) να υποστηρίζεται από επιδείξεις και παρουσιάσεις παρέχοντας ευκαιρίες ανατροφοδότησης στους μαθητές και η) να αξιολογείται οδηγώντας και προσδιορίζοντας την πρόοδο των μαθητών.

Είναι σημαντικό εδώ να αναφερθεί ότι οι ερευνητές ανέδειξαν και άλλα, δευτερεύοντα πιθανόν χαρακτηριστικά αποτελεσματικής διδασκαλίας που παρά το γεγονός ότι δεν συγκέντρωσαν υψηλά ποσοστά στις προτιμήσεις των διδασκόντων και των μαθητών που αξιολογήθηκαν έκριναν την παρουσία τους απαραίτητη και τα συμπεριέλαβαν στις έρευνές τους θέλοντας να προσεγγίσουν στον μέγιστο βαθμό και έτσι να συμπληρώσουν την πολυδιάστατη και πολύπλοκη δομή που συνθέτει την έννοια της αποτελεσματικότητας κατά την διδασκαλία. Έτσι λοιπόν οι Dunne και Wragg (2003) τονίζουν την σπουδαιότητα του ήθους που πρέπει να επιδεικνύει ο διδάσκων στην διδασκαλία του καθώς και το ενδιαφέρον για το μάθημά του και επίσης της θερμές σχέσεις που πρέπει να διατηρεί με τους μαθητές καθ' όλη την διάρκεια της διδασκαλίας. Ο Borich (2003) από την άλλη προχωρά ακόμη περισσότερο θεωρώντας ότι οι διδάσκοντες πρέπει να χρησιμοποιούν τις ιδέες των μαθητών και να συνεργάζονται μαζί τους σε θέματα που αφορούν την οργάνωση και την αξιολόγηση του μαθήματος θεωρώντας τις ενέργειες αυτές πολύ σημαντικές που βοηθούν την ενίσχυση μιας αποτελεσματικής διδασκαλίας. Προς αυτήν την κατεύθυνση φαίνεται να συμπορεύεται και ο Parker (1995) υποστηρίζοντας την αλληλεπίδραση που πρέπει να υφίσταται μεταξύ διδάσκοντα και διδασκόμενου και την δημιουργία θετικών σχέσεων που θα έχουν ως προϋπόθεση την συνεργασία την φροντίδα και την αλληλοβοήθεια. Επίσης υποστηρίζει την σπουδαιότητα της επιτυχίας των μαθητών ως πρωταρχικό δείκτη μιας αποτελεσματικής διδασκαλίας.

Οι Good και Brophy (1991) επίσης υποστηρίζουν και σ' αυτό φαίνεται να συμφωνεί και η Harrison (1987) ότι ένα επίσης χαρακτηριστικό του αποτελεσματικού διδάσκοντα αποτελεί η σύμπνοιά της διδασκαλίας του με τις υποχρεώσεις και τις επιταγές του αναλυτικού προγράμματος. Οι διδάσκοντες πρέπει να ακολουθούν και να έχουν ως γνώμονα σε κάθε ενέργειά τους το εκάστοτε αναλυτικό πρόγραμμα. Η σταθερότητα του διδάσκοντα αποδείχτηκε κατά τους Moore και Schaut (1976) βασικό συστατικό της αποτελεσματικότητας του διδάσκοντα και σε συνδυασμό με την επιμόρφωση-εκπαίδευση των διδασκόντων αποτελεί μια σημαντική προϋπόθεση για μια επιτυχημένη διδασκαλία. Και οι (Guskey, 1985; Siedentop, 2002; Hickson & Fishburne, 2005) καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι οι διδάσκοντες που έλαβαν εκπαίδευση έστρεψαν την προσοχή τους στη σπουδαιότητα της διδασκαλίας και έδωσαν μεγαλύτερη βαρύτητα στη συμπεριφορά και την πρακτική τους κατά την διδασκαλία έτσι ώστε να αυξήσουν την αποτελεσματικότητά τους. Η αλλαγή αυτή της συμπεριφοράς τους συντελέστηκε προς όφελος των μαθητών και βοήθησε όπως υπογραμμίζουν στην εξασφάλιση ενός αποτελεσματικότερου περιβάλλοντος μάθησης. Άλλοι ερευνητές (Siedentop, 2002; Cripps & Walsh, 2002; Collier & Hebert, 2004) επίσης υπογραμμίζουν και την άριστη προσωπική γνώση των δεξιοτήτων και γενικότερα του περιεχομένου της φυσικής αγωγής καθώς αυτό αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα ομαλής διεξαγωγής που συμβάλει στην επιτυχία του μαθήματος.

Άλλοι επιπλέον παράγοντες που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα των διδασκόντων αφορούν τις ιδιομορφίες του χώρου εργασίας (Hebert and Worthy, 2001), την φιλοσοφία των σχολείων τα οποία πρέπει να ακολουθούν τις αλλαγές και τις σύγχρονες απαιτήσεις των καιρών αναπροσαρμόζοντας και βελτιώνοντας τα προγράμματά τους (Slavin, 2003), την δημιουργία καλύτερων προγραμμάτων και υψηλότερων στόχων στην εκπαίδευση τα οποία θα έχουν άμεση επίδραση στη μάθηση των παιδιών και επίσης την αναβάθμιση της ποιότητας του διδακτικού το οποίο θα δώσει νέα κίνητρα και θα παρακινήσει ευχάριστα τους μαθητές (Silcock, 2002). Επιπρόσθετα η κοινή συναίνεση και η σύμπνοια του σχολείου στην οπτική και στις αξίες των διδασκόντων (Hopkins & Stern, 1996), και η συμπαράταξη και ενεργή υποστήριξη του διευθυντή του σχολείου στις αποφάσεις, τις ενέργειες και τις προσπάθειες των διδασκόντων (Silcock, 2002) αναμφίβολα συνδράμουν σε μια πιο επιτυχημένη συνταγή διδασκαλίας. Οι Hopkins και Stern (1996) προχωρούν ακόμη περισσότερο θεωρώντας απαραίτητες και τις θερμές, αποτελεσματικές σχέσεις και την ικανότητα συνεργασίας τόσο με τους άλλους διδάσκοντες όσο και με παράγοντες της τοπικής και γενικότερα της ευρύτερης κοινωνίας

που θα λειτουργήσουν υποστηρικτικά στο δύσκολο έργο τους. Επίσης θεωρούν βασική προϋπόθεση για μια αποτελεσματική διδασκαλία τα χαρακτηριστικά του σχολείου και γενικότερα το εργασιακό περιβάλλον, την σημασία της κεντρικής εκπαιδευτικής πολιτικής που ακολουθείται τόσο από το σχολείο όσο και από την ευρύτερη περιοχή που ανήκει το σχολείο υποστηρίζοντας με θέρμη ότι η υψηλή ποιότητα των διδασκόντων από τη μια και των σχολείων από την άλλη για να έχει θετικό αποτέλεσμα πρέπει να στηρίζεται στην καλή διάθεση, την συνεργασία και την σύμπνοια μεταξύ των θεμελιωδών πεποιθήσεων των διδασκόντων, των αξιών του σχολείου και της γενικότερης εκπαιδευτικής πολιτικής η οποία εφαρμόζεται. Οι Jones-Hamilton (2001) προσθέτουν και την σημασία της θετικής απόδοσης των διδασκόντων στα μη εκπαιδευτικά καθήκοντά τους για να συμπληρώσει ο Stolworthy (2001) το προφίλ της αποτελεσματικότητας με την απαραίτητη προϋπόθεση σε όλα τα παραπάνω της επίδειξης επαγγελματικής υπευθυνότητας από τον διδάσκοντα.

Η υψηλής ποιότητας εκπαίδευση των καθηγητών φυσικής αγωγής είναι απαραίτητη για την βελτίωση της διδασκαλίας, στη σχολική τάξη και την προετοιμασία των παιδιών για τη ζωή στον εικοστό αιώνα. Η έρευνα για την αποτελεσματική διδασκαλία τα τελευταία χρόνια γίνεται για να συνδράμει στην εκπαίδευση αυτή. Ό,τι και αν πιστεύει κανείς ότι αποτελεί αποτελεσματική διδασκαλία, ελάχιστοι θα αμφισβητούσαν το γεγονός ότι είναι απαραίτητη για την επιτυχία της εκπαίδευσης και ότι ο χρόνος που αφιερώνεται στη βελτίωση της ποιότητας διδασκαλίας κάθε διδάσκοντα αποτελεί μια γενικά σοφή επένδυση

Η έρευνα αυτή λοιπόν εξασφαλίζει μια ολοκληρωμένη εικόνα από το πεδίο της αποτελεσματικής διδασκαλίας συγκεντρώνοντας και περιγράφοντας τα αποτελέσματα από τις προσεγγίσεις τόσο των μαθητών όσο και των καθηγητών στην προγραμματισμένη έρευνα για την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα. Αναδεικνύει επίσης στοιχεία που θα βοηθούσαν τόσο τους αρχάριους όσο και τους έμπειρους καθηγητές φυσικής αγωγής να αξιολογήσουν το έργο τους και να αποκτήσουν βαθύτερη γνώση για τη διδασκαλία της φυσικής αγωγής με στόχο τη βελτίωση της στη σχολική τάξη. Επιπρόσθετα, θα μπορούσε να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για το διδάσκοντα έτσι ώστε να σχεδιάσει, να οργανώσει και να υλοποιήσει με επιτυχία το εκπαιδευτικό του έργο.

Μια πολύ καλά οργανωμένη διδασκαλία που λαμβάνει υπόψη της όλα τα παραπάνω στοιχεία που ανέδειξε η έρευνα ως αποτελεσματικά μπορεί να συντελέσει έτσι ώστε να αυξήσει και να βελτιώσει τις κινητικές δεξιότητες των μαθητών και επιπλέον να ασκήσει σημαντική επίδραση στην αλλαγή της συμπεριφοράς των μαθητών, ενισχύοντας τις στάσεις και τις αντιλήψεις τους ως προς την Φυσική Αγωγή και ως εκ τούτου να

προωθήσει τις ευκαιρίες εκείνες που θα δεσμεύσουν δια βίου τους μαθητές στην φυσική δραστηριότητα και τελικά θα συνηγορήσουν σε μια κατά τεκμήριο καλύτερη υγεία και ποιότητα ζωής. Μια αποτελεσματική διδασκαλία επίσης θα βελτιώσει την ακαδημαϊκή απόδοση των μαθητών, θα αυξήσει της ευκαιρίες μάθησης και θα δημιουργήσει πιο ανταγωνιστικούς νέους που θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες και να ανταποκριθούν καλύτερα στις απαιτήσεις τόσο του σχολικού όσο και του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος.

Κανένα σχολείο δεν είναι καλύτερο από τους δασκάλους του. Ο πιο σίγουρος και ασφαλέστερος τρόπος για να βελτιωθεί αποτελεσματικά η ποιότητα της γνώσης που προσφέρεται στους μαθητές είναι η ενημέρωση και η αναβάθμιση των διδασκόντων του. Η διαδικασία βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του διδάσκοντα δεν είναι απλά μια λειτουργία ενός αξιόπιστου συστήματος κανόνων και συμπεριφορών, αλλά περισσότερο ένας μηχανισμός ο οποίος για να λειτουργήσει σωστά χρήζει της ανάγκης πολλών παραγόντων, έτσι ώστε να βελτιώσει όχι μόνο τις συνθήκες που λαμβάνουν χώρα στην τάξη αλλά και της ποιότητας με την οποία η προσπάθεια αυτή επιδιώκεται να ευοδωθεί. Οι διδάσκοντες πρέπει να μάθουν και να εκπαιδευθούν με χρήσιμες γνώσεις που αφορούν την αποτελεσματική διδασκαλία, να εφοδιαστούν τον τρόπο με τον οποίο θα προετοιμάζονται γι' αυτήν και επίσης τον τρόπο με τον οποίο θα μεταφέρουν την γνώση αυτή ταχύτερα και ασφαλέστερα στους μαθητές.

Πρακτικές εφαρμογές και προτάσεις

Κύριο μέλημα των ανθρώπων που εμπλέκονται στην εκπαίδευση και την διδασκαλία είναι με ποιόν τρόπο θα βοηθήσουν τα παιδιά να μάθουν καλύτερα και με ποιες μεθόδους οι ίδιοι μπορούν να διδάξουν αποτελεσματικότερα. Η έρευνα αυτή λοιπόν, φωτίζει τα σημεία-κλειδιά που πρέπει να λάβουν υπόψη τους οι διδάσκοντες έτσι, ώστε να αναπτύξουν τις κατάλληλες στρατηγικές, για να βελτιώσουν την ποιότητα της διδασκαλίας τους, να εξασφαλίσουν χρήσιμες και θετικές εμπειρίες στους μαθητές και έτσι να ενισχύσουν την μάθηση. Επαφίεται λοιπόν, στην καλή διάθεση των εκπαιδευτικών να χρησιμοποιήσουν όλη αυτή την γνώση και να εμπλουτίσουν την διδασκαλία τους με τα στοιχεία που οι έρευνες ανέδειξαν ως αποτελεσματικά, εξυπηρετώντας πάντα τις ιδιαιτερότητες ,τις επιθυμίες και τις ανάγκες των μαθητών για μάθηση. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, θα μπορούσαν, επιπλέον, να οργανωθούν ενημερωτικά σεμινάρια με διαλέξεις που θα εκπαίδευαν τους καθηγητές φυσικής αγωγής ή επίσης ειδικά προγράμματα επιμόρφωσης, που θα έθεταν ως στόχο την εύρεση τρόπων και πρακτικών

μεταφοράς και ενσωμάτωσης της γνώσης των προσδιορισμένων από τις έρευνες αποτελεσματικών συμπεριφορών διδασκαλίας στην καθημερινή πρακτική των μαθημάτων της φυσικής αγωγής.

Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες

Οι δείκτες, τα κριτήρια γνώσης και εφαρμογής και τα επίπεδα αξιολόγησης που αναπτύχθηκαν θα μπορούσαν να δοκιμαστούν στις Ελληνικές συνθήκες εκπαίδευσης, προσδιορίζοντας με σαφήνεια στους διδάσκοντες τους γενικούς άξονες στους οποίους πρέπει να κινηθούν για να είναι αποτελεσματικοί.

Λαμβάνοντας, επίσης, υπόψη τους 10 παράγοντες που αναγνώρισαν οι έρευνες θα μπορούσαν να προσδιοριστούν δείκτες αποτελεσματικότητας και κλίμακες αξιολόγησης για κάθε κατηγορία και να χρησιμοποιηθούν ως ερευνητικό εργαλείο για έρευνες που θα λάμβαναν χώρα σε σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επιχειρώντας είτε μέσω των μαθητών με ερωτηματολόγια είτε μέσω των διδασκόντων να προσδιορίσουν την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα και την απήχηση της διδασκαλίας του γενικότερα στους μαθητές.

Με την μέθοδο της συστηματικής παρατήρησης, επίσης και με την βοήθεια της σύγχρονης τεχνολογίας θα μπορούσαν να παρατηρηθούν και να καταγραφούν οι ενέργειες και οι δράσεις των διδασκόντων και των μαθητών, να εντοπιστούν οι αδυναμίες, οι δυσλειτουργίες και τα προβλήματα που παρουσιάζονται και να αξιολογηθεί, να επανεκτιμηθεί και τελικά να εμπλουτιστεί η διδασκαλία κάθε διδάσκοντα με βάση τα νέα δεδομένα, που η έρευνα των τελευταίων ετών για την αποτελεσματικότητα του διδάσκοντα έχει αναδείξει. Απώτερος στόχος είναι η εναρμόνιση της διδασκαλίας με τα σύγχρονα δεδομένα με γνώμονα το όφελος των μαθητών και με προσανατολισμό πάντα στην βελτίωση και αναβάθμιση της ποιότητας διδασκαλίας.

Βιβλιογραφία

- Anderson, W., & Barrette, G. (Eds.) (1978). What's going on in the gym: Descriptive studies of physical education classes. Motor Skills: *Theory Into Practice* [Monograph 1].
- Arrighi, M. A., & Young, J. C. (1987). Teacher perceptions about effective and successful teaching. *Journal of Teaching in Physical Education*, 6, 122-135.
- Behets, D. (1997). Comparison of more and less effective teaching behaviors in secondary physical education. *Teaching and Teacher Education*, 13 (2), 215-224.
- Borich, G. D. (2003). *Effective teaching methods* (4rd ed.). New jersey: Pentice -Hall.
- Brophy, J. (1979). Teacher behavior and its effects. *Journal of Education Psychology*, 71, 733-750.
- Cheffers, J., Mancini, V. & Martinek, T. (1980). Interaction analysis: An application to nonverbal activity. St. Paul, MN: *Amidon*.
- Chase, M., Lirgg, M., Miami, C. & Sakelos, T. (2003). Teacher efficacy and effective teaching behaviors in physical education (Pedagogy). *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 6,102-112.
- Collier, D. & Hebert, H. (2004). Undergraduate Physical Education Teacher Preparation: What practitioners tell us. *The Physical Educator*, 61 (2), 102-112.
- Combs, A. W., & Snygg, D. (1959). *Individual behavior*. New York: Harper and Row, (revised edition).
- Cothran, D., Kulina, P. & Garrahy, D. (2003). “This is kind of giving a secret away...”: students’ perspectives on effective class management. *Teaching and Teacher Education*, 19 (4), 435-444.
- Darst, P., Zakrajsek, D., & Mancini, V. (Eds.) (1989). Analyzing physical education and sport instruction. Champaign, IL: *Human Kinetics*.
- Deutsch, F. (1981). Evaluating teaching effectiveness: catharsis makes a difference. *The Journal of Psychology*, 107, 147-150.
- Devoe, D. (1990). The effects of self-assessment on selected teaching behaviours of an elementary student teacher. *Physical Educator*, 47, (2), 37- 41.
- Dunne, R., & Wragg, T. (2003). *Αποτελεσματική διδασκαλία*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Ediger, M. (1975). Affective objectives, the pupil, and committee work. *Education*, 95 (3), 258-260.
- Good, T.L. & Brophy, J.E. (1991). *Looking in classrooms*. New York: Harper Collins.

- Graham, G. & Heimerer, E. (1981). *Research on teacher effectiveness: A summary with implications for teaching*. *Quest*, 33, 14-25.
- Graham, G. (1992). *Teaching children physical education. Becoming a master teacher*. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Guskey, T.R. (1985). The effects of staff development on teachers' perceptions about effective teaching. *Journal of educational research*, 78(6),378-381.
- Gusthart, L.J., & Ivan, M.K. (1997). The Validity of the Qualitative Measures of Teaching Performance Scale as a Measure of Teacher effectiveness. *Journal of teaching in physical education*, 16,196-210.
- Harrison, J. (1987). A review of the Research on Teacher Effectiveness and Its Implications for Current Practice. *Quest*,39,35-55.
- Hebert, E. & Worthy, T. (2001). Does the first year of teaching have to be a bad one; A case study of success. *Teaching and Teacher Education*, 17, 897-911.
- Heitzmann, R. W. & Starpoli, C. (1975). Teacher characteristics and successful teaching. *Education*, 95(3), 298-299.
- Hopkins, D & Stern, D. (1996). Quality teachers, quality schools: international perspectives and policy implications. *Teacher & Teacher Education*, 12(5),501-517
- Jasman, A. 1999. Assessing teachers for career progression: the Level 3 Classroom Teacher in Western Australia. *Unicorn* 25 (2),13-23.
- Jones-Hamilton, L. (2001). *Measuring effective teaching*. Retrieved from <http://www.uncw.edu/cte/et/Resnotes/Jones-Hamilton/>.
- Kindsvatter, R., Wilen, W. & Ishler, M. (1996). *Dynamics of effective Teaching*. New York: Logman.
- Kyriacou, C. (1991). *Essential teaching skills*. London: Blackwell.
- Lee, A. (1996). How the field evolved. In S. Silverman & C. Ennis (Eds.), *Student learning in physical education: Applying research to enhance instruction* (pp. 9–34). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Manross, D., & Templeton, C. (1997). Expertise in teaching physical education. *Journal of Physical Education, Recreation and Dance*, 68(3), 29-35.
- Mawer, M. (1995). *The effective teaching of physical education*. London: Longman.
- Michigan State Board of Education. (2000). *Standards for the Preparation of Teachers – Physical Education Content Guidelines/Standards Matrix*.
http://www.michigan.gov/mde/0,1607,7-140-6530_5683_6368-33443--,00.html.
- Moore, W., & Schaut, J. (1976). Stability of teaching Behavior, Responsiveness to training

and Teaching Effectiveness. *The Journal of Educational Research*. 69 (10), 360-363.

National Association for Sport and Physical Education (2001). *Standards for Advanced Programs In Physical Education Teacher Education*. The American Alliance for Health, Physical Education, Recreation, and Dance (AAHPERD).
[Http://www.aahperd.org/naspe/pdf_files/standards_advanced.pdf](http://www.aahperd.org/naspe/pdf_files/standards_advanced.pdf).

NBPTS (1999). Physical education standards (ages 3-18+).*Southfield, MI*: NBPTS.

Nixon, J., & Locke, L. (1973). Research on teaching in physical education. In M.W. Travers (Ed.), *Second handbook of research on teaching* (pp. 1210–1242). Chicago: Rand McNally.

O' Roark, A. (1975). In response to affective objectives and teacher effectiveness. *Educational Research Journal*, 96,109-128.

Pangrazi, R. (1999). *Διδασκαλία της φυσικής αγωγής στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη:University Studio Press.

Parker, J. (1995). Secondary teacher's views of effective teaching in physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 14, 127-139.

Phye, G. (1984). Student performance and the evaluation of teaching effectiveness. *Teaching of Psychology*, 11 (2), 92-95.

Protheroe , N. (2004). NCLB Dismisses research vital to effective teaching. *Education Digest*, 69 (8),27-30.

Randall, L. (1992). *The student teacher's handbook for physical education*. Champaign, IL: Human Kinetics.

Rink, J. E. (1993). *Teaching physical education for learning* (2nd ed.). St. Luis, MO: Mosby-Year Book.

Saunders, J. T. (1978). Teacher effectiveness: Accepting the Null Hypothesis. *The Journal of Educational Thought*, 12(3), 184-189.

Schon, D.A. (1987) *Educating the Reflective Practitioner*. New York, Basic Books.

Siedentop, D., & Eldar, E. (1989). Expertise, experience and effectiveness. *Journal of Teaching in Physical Education*, 8, 254-260.

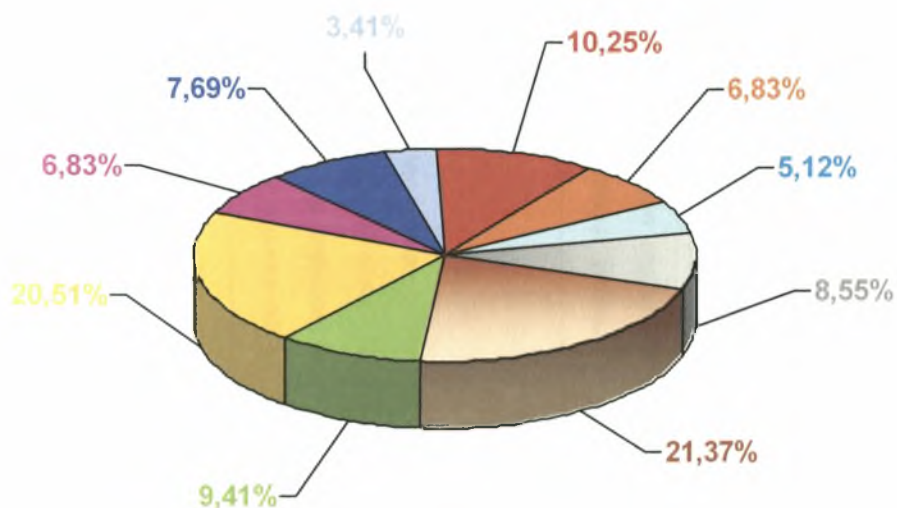
Siedentop, D. (2002). Ecological perspectives in teaching research. *Journal of Teaching in Physical Education*, 21(4), 427-440.

Silcock, P. (1993). Can we teach effective teaching. *Educational Review*, 45(1), 13-19.

Silverman, S. (1991). Research on teaching in physical education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 62(4), 352-364.

- Silverman, S., & Skonie, R. (1997). Research on teaching in physical education: An analysis of published research. *Journal of Teaching in Physical Education*, 16, 300-311.
- Slavin, R. (2003). Elements of effective teaching. *Educational Psychology*. Boston: Allyn & Bacon.
- Stolworthy, R. L. (2001). Preservice teacher education programs: Review of standards, practices, and evaluative efforts. *Education*, 107(3), 300-304.
- Sutliff, M. & Solomon, H. (1993). A comparison of the perceived teaching effectiveness of full-time faculty and coaches teaching physical education activity classes. *Physical Educator*, 50 (3), 145-150.
- Tomic, W. (1994). Effective teaching practices. *Education*, 115 (2), 246-258.

Στοιχεία Αποτελεσματικής Διδασκαλίας

□ Προετοιμασία Διδάσκοντα	□ Σχεδιασμός Διδασκαλίας
□ Οργάνωση και διοίκηση	□ Θετικό, Υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης
□ Στρατηγικές διδασκαλίας	□ Πειθαρχία-Έλεγχος
□ Προσαρμοστικότητα	□ Δεξιότητες επικοινωνίας
□ Ανατροφοδότηση	□ Αξιολόγηση

Σχήμα 1. Ποσοστά εμφάνισης χαρακτηριστικών επιτυχημένης διδασκαλίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1: Γνώση του περιεχομένου της Φυσικής Αγωγής.

Ο διδάσκων γνωρίζει το περιεχόμενο της φυσικής αγωγής και αντιλαμβάνεται πλήρως τις έννοιες και τις μεθόδους που απαιτούνται για την βελτίωση ενός φυσικά εκπαιδευμένου ατόμου.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
Γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές και τους τρόπους εκτέλεσης των κινητικών δεξιοτήτων και των συνδυασμών τους που οδηγούν στη μάθηση.	Δεν γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές και τους τρόπους εκτέλεσης των κινητικών δεξιοτήτων και των συνδυασμών τους που οδηγούν στη μάθηση.	Επιδεικνύει σε ικανοποιητικό βαθμό ικανότητα να αναγνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές και τους τρόπους εκτέλεσης των κινητικών δεξιοτήτων και των συνδυασμών τους που οδηγούν στη μάθηση.	Έχει βαθιά γνώση των θεμελιωδών αρχών που διέπουν τις κινητικές δεξιότητες, μέσα από ένα πλήθος φυσικών δραστηριοτήτων και έχει επίσης τη ικανότητα να συνθέτει τις δεξιότητες μέσα από μια μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων παρουσιάζοντας αποτελεσματικές εκτελέσεις κινήσεων
Περιγράφει έννοιες εκτέλεσης και στρατηγικές σχετικές με την επίδεξα εκτέλεση και τη φυσική δραστηριότητα (π.χ. έννοιες φυσικής κατάστασης, τακτικής, κανόνων σε εκπαιδευτικά και αθλητικά παιχνίδια).	Παρουσιάζει ανεπάρκεια στην περιγραφή εννοιών και στρατηγικών που αφορούν την επίδεξα κίνηση, όπως φαίνεται στον προφορικό και γραπτό λόγο του κατά την ανάλυση της κινητικής εκτέλεσης.	Κατανοεί ικανοποιητικά έννοιες και στρατηγικές σχετικές με την επίδεξα εκτέλεση, μέσω ακριβούς ανάλυσης και επεξήγησης των αιτιών εμφάνισης της εκάστοτε απόδοσης, και προσδιορίζει τους παράγοντες που διακρίνουν την απόδοση του αρχάριου από εκείνη του προχωρημένου.	Αναλύει πολύ καλά την απόδοση σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και προσδιορίζει τους λόγους για τα διαφορετικά επίπεδα απόδοσης του αρχάριου, του προχωρημένου και του έμπειρου. Αυτή η ανάλυση περιλαμβάνει και συστάσεις για βελτίωση απόδοσης.

<p>Γνωρίζει και εμπλουτίζει τη διδασκαλία του με επιμέλεια από τις επιστήμες της ανατομίας, της φυσιολογίας, της βιομηχανικής, της ψυχολογίας και της κληρονομικής μάθησης, τα οποία συντελούν στην επιδέξια κίνηση και την αποτελεσματική φυσική δραστηριότητα.</p>	<p>Έχει ελλιπείς γνώσεις σχετικά με τις επιστήμες (κινητική μάθηση, ανατομία, φυσιολογία, βιομηχανική, ψυχολογία) και δεν αναφέρει ανάλογα στοιχεία στον προγραμματισμό και την εφαρμογή του μαθήματός του.</p>	<p>Έχει ικανοποιητικές γνώσεις των επιστημών (ανατομία, φυσιολογία, βιομηχανική κλπ) τις οποίες χρησιμοποιεί κατάλληλα στο σχεδιασμό της διδασκαλίας για την επιδέξια κίνηση, τη φυσική δραστηριότητα, και τη φυσική κατάρτιση.</p>	<p>Ο διδάσκων καταδεικνύει, μέσω της γραπτής ανάλυσης, προηγμένη κατανόηση των εννοιών των σχετικών επιστημών (ανατομία, φυσιολογία, βιομηχανική, κλπ) και ικανότητα εφαρμογής αυτών των εννοιών στη φυσική δραστηριότητα. Οι αρχές αυτές λαμβάνονται επίσης σοβαρά υπόψη στον προγραμματισμό και την εφαρμογή του περιεχομένου της φυσικής αγωγής.</p>
<p>1.6 Γνωρίζει και συζητά σύγχρονα θέματα που αφορούν στη φυσική δραστηριότητα και επίσης αρχές που βασίζονται σε ιστορικές, φιλοσοφικές, και κοινωνιολογικές προσεγγίσεις (διατροφή, υποκινητικότητα, παχυσαρκία, κάπνισμα, ουσίες, στρες).</p>	<p>Καταδεικνύει ανεπαρκή κατανόηση και μειωμένο ενδιαφέρον για σύγχρονα και σημαντικά για τη φυσική δραστηριότητα θέματα.</p>	<p>Καταδεικνύει γνώση για σύγχρονα θέματα σχετικά με τη φυσική δραστηριότητα, μετά από μια προφορική και γραπτή ανάλυση, καθώς και κατανόηση των αρχών που αφορούν τη διδασκαλία της φυσικής αγωγής.</p>	<p>Γνωρίζει πολύ καλά έννοιες σχετικές με τα σύγχρονα θέματα και νόμους που διέπουν τη φυσική αγωγή. Είναι σε θέση να συζητήσει αυτά τα θέματα εκφράζοντας την προσωπική του άποψη, και προφορικά και γραπτά κατά τρόπο επαγγελματικό.</p>

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2: Σχεδιασμός διδασκαλίας

Ο διδάσκων σχεδιάζει και εφαρμόζει διάφορες αναπτυξιακά κατάλληλες στρατηγικές διδασκαλίας οι οποίες βασίζονται σε ένα αναλυτικό πρόγραμμα Φυσικής Αγωγής που θέτει ως στόχο την πολύπλευρη ανάπτυξη των μαθητών. Σχεδιάζει και εφαρμόζει ασφαλείς και αναπτυξιακά κατάλληλες εμπειρίες μάθησης οι οποίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις δυνατότητες των μαθητών και βασίζονται στις πιο πρόσφατες αναφορές για την αποτελεσματική διδασκαλία.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
2.1 Καταδεικνύει επάρκεια γνώσεων ως προς τον τρόπο	Δεν έχει γνώσεις για τους σκοπούς, τους στόχους	Έχει τις γνώσεις για να προχωρήσει σε ακριβή και	Διαθέτει όλες εκείνες τις απαραίτητες γνώσεις έτσι

<p>2.3. Σχεδιάζει και αναλυτικό σχεδιασμό του μαθήματος με το αναλυτικό πρόγραμμα. Έχει τις γνώσεις για να καθορίσει επακριβώς τους στόχους (βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους), τις επιδιώξεις και τον τρόπο υλοποίησής τους για κάθε τάξη.</p>	<p>και τις επιδιώξεις του μαθήματος και από το σχεδιασμό των μαθημάτων του απουσιάζει η λογική ακολουθία.</p>	<p>αναλυτικό σχεδιασμό του μαθήματος σε συνδυασμό με το αναλυτικό πρόγραμμα, καθορίζοντας επακριβώς τους σκοπούς, τους στόχους (βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους), τις επιδιώξεις και τον τρόπο υλοποίησής τους για κάθε τάξη.</p>	<p>ώστε να είναι σε θέση να προχωρήσει σε ακριβή, λεπτομερή και αναλυτικό σχεδιασμό του μαθήματος, σε συνδυασμό με το αναλυτικό πρόγραμμα, καθορίζοντας επακριβώς τους σκοπούς, τους στόχους (βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους), τις επιδιώξεις και τον τρόπο υλοποίησής τους για κάθε μάθημα ξεχωριστά και για κάθε τάξη.</p>
<p>2.3. Σχεδιάζει το μάθημά του λαμβάνοντας υπόψη το υπάρχον αθλητικό υλικό, τις εγκαταστάσεις του σχολείου και τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες με στόχο την μεγιστοποίηση του χρόνου συμμετοχής των μαθητών στη φυσική δραστηριότητα.</p>	<p>Δεν φαίνεται να λαμβάνει υπόψη του την διαθεσιμότητα του αθλητικού υλικού, των εγκαταστάσεων του σχολείου και τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες για να σχεδιάσει το μάθημά του με στόχο την μεγιστοποίηση του χρόνου συμμετοχής των μαθητών στην φυσική δραστηριότητα.</p>	<p>Λαμβάνει υπόψη του την διαθεσιμότητα του αθλητικού υλικού, των εγκαταστάσεων του σχολείου και τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες για να σχεδιάσει το μάθημά του με στόχο την μεγιστοποίηση του χρόνου συμμετοχής των μαθητών στη φυσική δραστηριότητα.</p>	<p>Σχεδιάζει το μάθημά του λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη το υπάρχον αθλητικό υλικό, τις εγκαταστάσεις του σχολείου και τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες με στόχο την μεγιστοποίηση του χρόνου συμμετοχής των μαθητών στη φυσική δραστηριότητα</p>
<p>2.3. Σχεδιάζει καθημερινά τη διδασκαλία του (ημερήσιες λίστες στόχων, εναλλακτικές μορφές άσκησης, προτάσεις, διευκρινήσεις για δύσκολές ασκήσεις, πρακτικές εξηγήσεις, σημεία έμφασης, φόρμες αξιολόγησης) εξασφαλίζοντας την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος</p>	<p>Δεν σχεδιάζει καθημερινά τη διδασκαλία του (ημερήσιες λίστες στόχων, εναλλακτικές μορφές άσκησης, υπενθυμίσεις, προτάσεις, διευκρινήσεις για δύσκολές ασκήσεις, πρακτικές εξηγήσεις, σημεία έμφασης, φόρμες αξιολόγησης) ώστε να διασφαλίσει την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος.</p>	<p>Σχεδιάζει κάποιες φορές την καθημερινή διδασκαλία του (ημερήσιες λίστες στόχων, εναλλακτικές μορφές άσκησης, υπενθυμίσεις, προτάσεις, διευκρινήσεις για δύσκολές ασκήσεις, πρακτικές εξηγήσεις, σημεία έμφασης, φόρμες αξιολόγησης) για να εξασφαλίσει την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος.</p>	<p>Σχεδιάζει συστηματικά με ακρίβεια και υπευθυνότητα την καθημερινή του διδασκαλία (ημερήσιες λίστες στόχων, εναλλακτικές μορφές άσκησης, υπενθυμίσεις, προτάσεις, διευκρινήσεις για δύσκολές ασκήσεις, πρακτικές εξηγήσεις, σημεία έμφασης, φόρμες αξιολόγησης) εξασφαλίζοντας την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος</p>

<p>Γνωρίζει να σχεδιάζει ένα αναπτυξιακό κατάλληλο πρόγραμμα εμπλουτισμένο με σκοπούς, στόχους και επιδιώξεις.</p>	<p>Δεν έχει τις γνώσεις για να σχεδιάσει ένα αναπτυξιακό κατάλληλο πρόγραμμα με σκοπούς, στόχους και επιδιώξεις.</p>	<p>Έχει ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων για να σχεδιάσει ένα αναπτυξιακό κατάλληλο πρόγραμμα με σκοπούς, στόχους και επιδιώξεις.</p>	<p>Κατέχει όλες τις απαραίτητες τις γνώσεις που απαιτούνται για να σχεδιάσει ένα αναπτυξιακό κατάλληλο πρόγραμμα, εμπλουτισμένο με σκοπούς, στόχους και επιδιώξεις με μια μεγάλη ποικιλία φυσικών δραστηριοτήτων.</p>
<p>Έχει τις γνώσεις για να αναπτύξει βραχυπρόθεσμα σχέδια μαθημάτων τα οποία συνδέονται άμεσα με τους διδακτικούς σκοπούς και τις επιδιώξεις του μαθήματος και ανταποκρίνονται άμεσα στις ανάγκες των μαθητών.</p>	<p>Επιδεικνύει υποτυπώδεις γνώσεις και ικανότητες σχεδιασμού βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων σχεδίων μαθημάτων οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στους μαθησιακούς στόχους και τις ανάγκες των μαθητών.</p>	<p>Επιδεικνύει ικανοποιητική γνώση για να αναπτύξει σχέδια μαθημάτων σε μικρόκυκλους και μακρόκυκλους τα οποία συνδέονται άμεσα με τους διδακτικούς στόχους του μαθήματος και επίσης με τις ανάγκες των μαθητών.</p>	<p>Επιδεικνύει επαρκή γνώση για να αναπτύξει βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα σχέδια μαθημάτων τα οποία συνδέονται άμεσα με τους διδακτικούς στόχους και επίσης με τις ανάγκες των μαθητών. Είναι επίσης σε θέση να προσαρμόσει αυτά τα σχέδια για να εξασφαλίσει την πρόοδο, την παρακίνηση και την ασφάλεια των μαθητών.</p>
<p>Κατέχει τις απαραίτητες γνώσεις επιλογής στρατηγικών και μεθόδων διδασκαλίας ανάλογα με το περιεχόμενο του μαθήματος, τις ανάγκες και την ασφάλεια των μαθητών.</p>	<p>Γνωρίζει και επιλέγει στρατηγικές διδασκαλίας οι οποίες αποτυπώνουν να ανταποκριθούν στις ανάγκες και στην ασφάλεια των μαθητών.</p>	<p>Κατέχει αρκετές γνώσεις επιλογής στρατηγικών διδασκαλίας οι οποίες βασίζονται σε επιλεγμένο περιεχόμενο που καλύπτει τις ανάγκες των μαθητών και την ασφάλεια τους διευκολύνοντας έτσι τη μάθηση τους.</p>	<p>Είναι σε θέση να γνωρίζει πολύ καλά και να επιλέγει αποτελεσματικά στρατηγικές διδασκαλίας οι οποίες βασίζονται σε επιλεγμένο περιεχόμενο που καλύπτει τις ανάγκες των μαθητών και την ασφάλεια τους διευκολύνοντας έτσι τη μάθηση τους μέσα από μια μεγάλη ποικιλία πρακτικών φυσικής δραστηριότητας.</p>
<p>Παρουσιάζει επαρκείς γνώσεις καθιέρωσης κανόνων και πρωτοκόλλων συμπεριφοράς που βοηθούν στην πειθαρχία της τάξης.</p>	<p>Δεν φαίνεται να διαθέτει τις γνώσεις για την καθιέρωση κανόνων και πρωτοκόλλων συμπεριφοράς που βοηθούν στην πειθαρχία της τάξης.</p>	<p>Επιδεικνύει κάποιες γνώσεις καθιέρωσης κανόνων και πρωτοκόλλων συμπεριφοράς που βοηθούν στην πειθαρχία της τάξης</p>	<p>Διαθέτει όλες τις απαραίτητες γνώσεις έτσι ώστε να σχεδιάζει με συνέπεια πειθαρχικά μέτρα (κανόνες, ρουτίνες και πρωτόκολλα συμπεριφοράς) για να αναπτύξει και να εφορμήσει μια αποτελεσματική διδασκαλία μέσα στο αναμφισβήτητο μεγάλο πεδίο</p>

<p>Γνωρίζει και σχεδιάζει δραστηριότητες οι οποίες επιτρέπουν τους μαθητές να αποκτήσουν γνώσεις από διάφορες επιστήμες (π.χ. ανατομία, φυσιολογία, ψυχολογία, κινητική μάθηση).</p>	<p>Δεν γνωρίζει τις σχέσεις που υπάρχουν μεταξύ της Φυσικής Αγωγής και άλλων επιστημονικών πεδίων και δεν σχεδιάζει ανάλογα το μάθημά του, στεριώνοντας από τους μαθητές την δυνατότητα να αποκτήσουν και άλλες εμπειρίες μάθησης.</p>	<p>Παρουσιάζει αρκετές γνώσεις στο σχεδιασμό δραστηριοτήτων οι οποίες επιτρέπουν τους μαθητές να αποκτήσουν γνώσεις από διάφορες επιστήμες.</p>	<p>δράσης του περιεχομένου της Φυσικής Αγωγής.</p> <p>Γνωρίζει επακριβώς και σχεδιάζει με συνέπεια εμπειρίες μάθησης οι οποίες επιτρέπουν στους μαθητές να αποκτήσουν σχετικές γνώσεις από διάφορες επιστήμες.</p>
<p>Γνωρίζει να σχεδιάζει δραστηριότητες οι οποίες επιτρέπουν τους μαθητές να ενοποιήσουν γνώσεις και δεξιότητες της φυσικής αγωγής με εκείνες από άλλα γνωστικά αντικείμενα του σχολικού προγράμματος (γλώσσα, μαθηματικά, γεωγραφία, ιστορία).</p>	<p>Δεν έχει τις απαραίτητες γνώσεις σχεδιασμού δραστηριοτήτων οι οποίες θα επιτρέψουν τους μαθητές να ενοποιήσουν γνώσεις και δεξιότητες της φυσικής αγωγής με εκείνες από άλλα γνωστικά αντικείμενα του σχολικού προγράμματος (γλώσσα, μαθηματικά, γεωγραφία, ιστορία).</p>	<p>Κατέχει αρκετές γνώσεις σχεδιασμού δραστηριοτήτων οι οποίες θα επιτρέψουν τους μαθητές να ενοποιήσουν γνώσεις και δεξιότητες της φυσικής αγωγής με εκείνες από άλλα γνωστικά αντικείμενα του σχολικού προγράμματος (γλώσσα, μαθηματικά, γεωγραφία, ιστορία).</p>	<p>Γνωρίζει επακριβώς και σχεδιάζει με συνέπεια δραστηριότητες οι οποίες θα επιτρέψουν τους μαθητές να ενοποιήσουν γνώσεις και δεξιότητες της φυσικής αγωγής με εκείνες από άλλα γνωστικά αντικείμενα του σχολικού προγράμματος (γλώσσα, μαθηματικά, γεωγραφία, ιστορία).</p>
<p>Έχει τις γνώσεις και μπορεί να αντιληφθεί τα κατάλληλότερα περιεχόμενα από το αναλυτικό πρόγραμμα και επίσης να τα προσαρμόζει ή να τα τροποποιεί ανάλογα.</p>	<p>Δεν έχει τις γνώσεις να αντιληφθεί τα κατάλληλότερα περιεχόμενα από το αναλυτικό πρόγραμμα και να τα προσαρμόζει ή να τα τροποποιεί ανάλογα.</p>	<p>Έχει ικανοποιητική γνώση για να αντιληφθεί αρκετά από τα κατάλληλότερα περιεχόμενα του αναλυτικού προγράμματος και να προχωρήσει σε κάποιες προσαρμογές ή τροποποιήσεις ανάλογα.</p>	<p>Έχει άριστες γνώσεις για να αντιληφθεί τα αναπτυξιακά κατάλληλα (περιεκτικά, ακριβή, χρήσιμα και ασφαλή) διδακτικά περιεχόμενα από το αναλυτικό πρόγραμμα μέσα από μια μεγάλη ποικιλία φυσικών δραστηριοτήτων.</p>
<p>Έχει τις κατάλληλες γνώσεις για να σχεδιάσει την επίδειξη των δραστηριοτήτων και γενικότερα τους τρόπους παρουσίασης των αντικειμένων του μαθήματος.</p>	<p>Δεν φαίνεται να γνωρίζει τον τρόπο με τον οποίο θα δημιουργήσει αποτελεσματικές παρουσιάσεις και έτσι δίνει ατελείς εξηγήσεις, καταδεικνύοντας αδυναμία σύνδεσης των εννοιών της φυσικής δραστηριότητας με τις κατάλληλότερες εμπειρίες μάθησης.</p>	<p>Έχει ικανοποιητική γνώση για να σχεδιάσει αποτελεσματικές παρουσιάσεις και να δώσει τις απαραίτητες εξηγήσεις για να μπορέσει να συνδέσει τις έννοιες της φυσικής δραστηριότητας με τις πιο κατάλληλες εμπειρίες φυσικής δραστηριότητας.</p>	<p>Κατέχει όλη εκείνη την γνώση που απαιτείται για να σχεδιάσει αποτελεσματικές παρουσιάσεις και να δώσει τις απαραίτητες εξηγήσεις με τις οποίες συνδέει τις έννοιες της φυσικής δραστηριότητας με τις πιο κατάλληλες εμπειρίες φυσικής δραστηριότητας μέσα</p>

<p>Έχει την γνώση να σχεδιάζει με βάση ένα περιεχόμενο από άμεσους και έμμεσους τρόπους διδασκαλίας για να διευκολύνει την μάθηση (π.χ θέτει ερωτήσεις, αναπτύσσει σεσνάρια, επιλύσει προβλημάτων και προάγει την κριτική σκέψη).</p>	<p>Δεν γνωρίζει πώς μπορεί να αναπτύξει άμεσους και έμμεσους τρόπους διδασκαλίας για να διευκολύνει την μάθηση.</p>	<p>Έχει ικανοποιητική γνώση για να σχεδιάσει κάποιους άμεσους και έμμεσους τρόπους διδασκαλίας και να διευκολύνει την μάθηση.</p>	<p>από ένα ευρύ φάσμα που περιλαμβάνεται στο περιεχόμενο της Φυσικής Αγωγής.</p>
--	--	---	--

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3: Οργάνωση και διοίκηση

Ο διδάσκων γνωρίζει τις αρχές που διέπουν την ατομική και κοινωνική συμπεριφορά για να δημιουργήσει ένα ασφαλές περιβάλλον μάθησης το οποίο θα διασφαλίζει θετική κοινωνική αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών και ενεργητική συμμετοχή στο μάθημα. Ο διδάσκων κατέχει επίσης όλες εκείνες τις απαραίτητες γνώσεις για να σχεδιάσει και να υλοποιήσει μια ποικιλία ειδικών προγραμμάτων τα οποία στοχεύουν στη διατήρηση του ελέγχου και της πειθαρχίας στην τάξη καθώς και της μείωσης των ανεπιθύμητων συμπεριφορών.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
<p>3.1 Γνωρίζει πώς να σχεδιάσει ρουτίνες συμπεριφοράς (τεχνικές διοίκησης) με τις οποίες δημιουργεί ομαλές και λειτουργικές συνθήκες μάθησης.</p>	<p>Δεν γνωρίζει τους τρόπους με τους οποίους θα σχεδιάσει ρουτίνες συμπεριφοράς (τεχνικές διοίκησης) οι οποίες θα δημιουργούν ομαλές και λειτουργικές συνθήκες μάθησης.</p>	<p>Ο διδάσκων διαθέτει ικανοποιητική γνώση ώστε να σχεδιάσει ρουτίνες συμπεριφοράς (τεχνικές διοίκησης) με τις οποίες θα δημιουργήσει ομαλές και λειτουργικές συνθήκες μάθησης.</p>	<p>Καταδεικνύει ευρεία και βαθιά γνώση την οποία χρησιμοποιεί αποτελεσματικά για να σχεδιάσει ρουτίνες συμπεριφοράς (τεχνικές διοίκησης) με τις οποίες μεγιστοποιεί την ενεργή συμμετοχή των μαθητών και εξασφαλίζει την επίτευξη της μάθησης.</p>

<p>Γνωρίζει τον τρόπο οργάνωσης, κατανομής και διαχείρισης του έμψυχου και μη υλικού (μαθητές, χρόνος, χώρο, όργανα, δραστηριότητες) για να εξασφαλίσει μια ενεργή και δικαίες εμπειρίες μάθησης.</p>	<p>ΔΕΥ έχει τις απαραίτητες γνώσεις έτσι ώστε να οργανώσει να κατανέμει και να διαχειριστεί το υλικό του (μαθητές, χρόνο, χώρο, αθλητικό υλικό δραστηριότητες) για να εξασφαλίσει μια ενεργή και δικαίη εμπειρία μάθησης.</p>	<p>Έχει ικανοποιητική γνώση που τον βοηθά να οργανώσει να κατανέμει και να διαχειριστεί το υλικό του (μαθητές, χρόνο, χώρο, αθλητικό υλικό δραστηριότητες) για να εξασφαλίσει μια ενεργή και δικαίη εμπειρία μάθησης.</p>	<p>Γνωρίζει πολύ καλά πως να οργανώνει, να κατανέμει και να διαχειρίζεται το υλικό του για να μεγιστοποιήσει τον χρόνο συμμετοχής στη δραστηριότητα και να διασφαλίσει ότι όλοι οι μαθητές του έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής και μάθησης.</p>
<p>2. Διαθέτει τις κατάλληλες γνώσεις για να σχεδιάσει μια ποικιλία αναπτυξιακά κατάλληλων πρακτικών (π.χ. ατομική, ομαδική, ομαδοσυνεργική, χρήση υλικών, κινήτρα και ανταμοιβές) για να παρακινήσει τους μαθητές να συμμετέχουν σε φυσικές δραστηριότητες εντός και εκτός σχολείου.</p>	<p>ΔΕΥ διαθέτει τις γνώσεις σχεδιασμού αναπτυξιακά κατάλληλων μεθόδων που θα παρακινήσουν τους μαθητές να συμμετέχουν σε φυσικές δραστηριότητες εντός και εκτός σχολείου.</p>	<p>Διαθέτει κάποιες γνώσεις και σχεδιάζει ορισμένες αναπτυξιακά κατάλληλες πρακτικές για να παρακινήσει τους μαθητές να συμμετέχουν σε φυσικές δραστηριότητες εντός και εκτός σχολείου.</p>	<p>Διαθέτει άριστη γνώση στο να αναγνωρίζει τις ανάγκες των μαθητών και να σχεδιάζει μια μεγάλη ποικιλία αναπτυξιακά κατάλληλων μεθόδων και πρακτικών για να παρακινήσει τους μαθητές να συμμετέχουν σε φυσικές δραστηριότητες τόσο εντός όσο και εκτός σχολείου.</p>
<p>3. Γνωρίζει στρατηγικές που βοηθούν τους μαθητές να παρουσιάσουν υπεύθυνες ατομικές και κοινωνικές συμπεριφορές (π.χ. αμοιβαίο σεβασμό, υποστήριξη των άλλων, ασφάλεια, συνεργασία) με τις οποίες καλλιεργεί θετικές σχέσεις μεταξύ των μαθητών και ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης.</p>	<p>ΔΕΥ διαθέτει γνώσεις σχετικά με τον σχεδιασμό στρατηγικών που θα βοηθήσουν τους μαθητές να παρουσιάσουν υπεύθυνες ατομικές και κοινωνικές συμπεριφορές (π.χ. αμοιβαίο σεβασμό, υποστήριξη των άλλων, ασφάλεια, συνεργασία).</p>	<p>Γνωρίζει ορισμένες μόνο στρατηγικές οι οποίες θα βοηθήσουν τους μαθητές να παρουσιάσουν υπεύθυνες ατομικές και κοινωνικές συμπεριφορές (π.χ. αμοιβαίο σεβασμό, υποστήριξη των άλλων, ασφάλεια, συνεργασία).</p>	<p>Έχει άριστη γνώση των στρατηγικών που βοηθούν τους μαθητές να παρουσιάσουν υπεύθυνες ατομικές και κοινωνικές συμπεριφορές (π.χ. αμοιβαίο σεβασμό, υποστήριξη των άλλων, ασφάλεια, συνεργασία) με τις οποίες καλλιεργεί θετικές σχέσεις μεταξύ των μαθητών και ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης. Τέτοιες στρατηγικές θα είναι εμφανείς και στο πρόγραμμά του.</p>

<p>Διαθέτει επαρκείς γνώσεις για το πώς σχεδιάζονται και οργανώνονται πρωτόκολλα, κανόνες συμπεριφοράς και ρουτίνες τα οποία στοχεύουν στη διατήρηση της τάξης και της πειθαρχίας στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής.</p>	<p>Δεν διαθέτει επαρκείς γνώσεις για το πώς σχεδιάζονται και οργανώνονται τα πρωτόκολλα, οι κανόνες συμπεριφοράς και οι ρουτίνες τα οποία στοχεύουν στη διατήρηση της τάξης και της πειθαρχίας στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής.</p>	<p>Έχει ικανοποιητική γνώση για το πώς σχεδιάζονται και οργανώνονται τα πρωτόκολλα, οι κανόνες συμπεριφοράς και οι ρουτίνες τα οποία στοχεύουν στη διατήρηση της τάξης και της πειθαρχίας στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής.</p>	<p>Διαθέτει βαθιά γνώση για να σχεδιάσει αποτελεσματικά ειδικά προγράμματα (πρωτόκολλα - κανόνες συμπεριφοράς, ρουτίνες) τα οποία στοχεύουν στη διατήρηση της πειθαρχίας στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής.</p>
<p>Γνωρίζει τον τρόπο και κατανοεί την αξία του διασμού ενός αποτελεσματικού σχεδίου πρόληψης και διαχείρισης, αντιμετώπισης και μείωσης των ανεπιθύμητων συμπεριφορών.</p>	<p>Δεν γνωρίζει να σχεδιάζει ένα αποτελεσματικό σχέδιο πρόληψης και διαχείρισης των ανεπιθύμητων συμπεριφορών. Θεωρεί δύσκολη υπόθεση την διαχείριση της συμπεριφοράς.</p>	<p>Διαθέτει αρκετές γνώσεις για να σχεδιάσει και να αναπτύξει κάποια σχέδια πρόληψης και διαχείρισης ανεπιθύμητων συμπεριφορών.</p>	<p>Διαθέτει τις γνώσεις και είναι σε θέση να σχεδιάσει και να αναπτύξει ένα αποτελεσματικό σχέδιο διαχείρισης της συμπεριφοράς το οποίο θα συμβάλει σε ένα θετικό, υποστηρικτικό και δημιουργικό περιβάλλον μάθησης.</p>
<p>Είναι σε θέση και γνωρίζει να διδάξει πρακτικές και στρατηγικές με τις οποίες οι μαθητές θα μάθουν να διατηρούν μια υπεύθυνη συμπεριφορά κατά τη διάρκεια του μαθήματος και θα επιλύουν ειρηνικά τις διαφοonίες τους αν και όταν παρουσιαστούν.</p>	<p>Δεν γνωρίζει να διδάξει πρακτικές και στρατηγικές με τις οποίες οι μαθητές θα μάθουν να διατηρούν μια υπεύθυνη συμπεριφορά κατά τη διάρκεια του μαθήματος και θα επιλύουν ειρηνικά τις διαφοonίες τους αν και όταν παρουσιαστούν.</p>	<p>Έχει ικανοποιητική γνώση για διδάξει πρακτικές και στρατηγικές με τις οποίες οι μαθητές θα μάθουν να διατηρούν μια υπεύθυνη συμπεριφορά κατά τη διάρκεια του μαθήματος και θα επιλύουν ειρηνικά τις διαφοonίες τους αν και όταν παρουσιαστούν.</p>	<p>Γνωρίζει πολύ καλά να διδάξει με συνέπεια πρακτικές και στρατηγικές με τις οποίες οι μαθητές θα μάθουν να διατηρούν μια υπεύθυνη συμπεριφορά κατά τη διάρκεια του μαθήματος και θα επιλύουν ειρηνικά τις διαφοonίες τους αν και όταν παρουσιαστούν.</p>

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4: Περιβάλλον μάθησης

Ο δάσκαλος γνωρίζει να δημιουργεί ένα ευχάριστο, ασφαλές και προκλητικό (δημιουργικό) περιβάλλον μάθησης μέσα στο οποίο οι μαθητές δεσμεύονται και απολαμβάνουν την φυσική δραστηριότητα.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
<p>4.1 Γνωρίζει ένα μεγάλο ρεπερτόριο στρατηγικών διδασκαλίας και δεξιοτήτων (μεθόδων) διαχείρισης της τάξης (Μεγιστοποίηση του διδακτικού χρόνου, εκμετάλλευση χώρου και αθλητικού υλικού) οι οποίες μπορούν να δημιουργήσουν με αυτό τον τρόπο ένα μαθησιακό περιβάλλον το οποίο επιτρέπει τους μαθητές να λειτουργήσουν με ένα υψηλό επίπεδο προσδοκιών.</p>	<p>Δεν φαίνεται να γνωρίζει στρατηγικές διδασκαλίας και διαχείρισης της τάξης (Μεγιστοποίηση του διδακτικού χρόνου, εκμετάλλευση χώρου και αθλητικού υλικού) οι οποίες μπορούν να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον υψηλών προσδοκιών για τους μαθητές.</p>	<p>Έχει ικανοποιητική γνώση στις στρατηγικές διδασκαλίας και διαχείρισης της τάξης (Μεγιστοποίηση του διδακτικού χρόνου, εκμετάλλευση χώρου και αθλητικού υλικού) οι οποίες δημιουργούν ένα μαθησιακό περιβάλλον μέσα στο οποίο οι μαθητές μπορούν να λειτουργήσουν με ένα αρκετά υψηλό επίπεδο προσδοκιών.</p>	<p>Έχει άριστη γνώση των πλέον κατάλληλων στρατηγικών διδασκαλίας και διαχείρισης της τάξης (Μεγιστοποίηση του διδακτικού χρόνου, εκμετάλλευση χώρου και αθλητικού υλικού) δημιουργώντας με αυτό τον τρόπο ένα αποτελεσματικό μαθησιακό περιβάλλον το οποίο επιτρέπει τους μαθητές να λειτουργήσουν με ένα υψηλό επίπεδο προσδοκιών.</p>
<p>4.2 Διαθέτει τις γνώσεις για να δημιουργήσει ευπροσάρμοστους κανόνες και πρακτικές διδασκαλίας (γνωρίζει πότε να διαθέσει περισσότερο χρόνο και πότε να διακόψει μια αναποτελεσματική δραστηριότητα) που ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες των μαθητών και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις των δραστηριοτήτων</p>	<p>Δεν φαίνεται να διαθέτει γνώσεις δημιουργίας κανόνων και πρακτικών διδασκαλίας (δεν γνωρίζει πότε να διαθέσει περισσότερο χρόνο και πότε να διακόψει μια αναποτελεσματική δραστηριότητα) που ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες των μαθητών και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις των δραστηριοτήτων.</p>	<p>Έχει ικανοποιητική γνώση στη δημιουργία κανόνων και πρακτικών διδασκαλίας (γνωρίζει πότε να διαθέσει περισσότερο χρόνο και πότε να διακόψει μια αναποτελεσματική δραστηριότητα) που ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες των μαθητών και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις των δραστηριοτήτων.</p>	<p>Διαθέτει όλες εκείνες τις γνώσεις που απαιτούνται για την δημιουργία ευπροσάρμοστων κανόνων και πρακτικών διδασκαλίας (γνωρίζει πότε να διαθέσει περισσότερο χρόνο και πότε να διακόψει μια αναποτελεσματική δραστηριότητα) που ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις ατομικές ανάγκες των μαθητών και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις των δραστηριοτήτων.</p>
<p>4.3 Γνωρίζει πώς να δημιουργήσει ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης, υπευθυνότητας και αμοιβαίου σεβασμού έτσι ώστε οι μαθητές να συμμετέχουν στην μαθησιακή διαδικασία απολαμβάνοντας τις φυσικές δραστηριότητες και έχοντας σημαντικές</p>	<p>Δεν διαθέτει γνώσεις που αφορούν την δημιουργία ενός μαθησιακού περιβάλλοντος εμπιστοσύνης, υπευθυνότητας και αμοιβαίου σεβασμού και έτσι οι μαθητές συμμετέχουν στη μαθησιακή διαδικασία χωρίς να απολαμβάνουν τις φυσικές δραστηριότητες</p>	<p>Έχει αρκετές γνώσεις έτσι ώστε να σχεδιάσει ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης, υπευθυνότητας και αμοιβαίου σεβασμού για να συμμετέχουν με ευχαρίστηση οι μαθητές στη μαθησιακή διαδικασία.</p>	<p>Έχει άριστη γνώση του τρόπου με τον οποίο θα σχεδιάσει με μεγάλη επιτυχία ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης, υπευθυνότητας και αμοιβαίου σεβασμού έτσι ώστε οι μαθητές να συμμετέχουν στην μαθησιακή διαδικασία απολαμβάνοντας τις φυσικές</p>

<p>ευκαιρίες να βελτιωθούν στις κινητικές δεξιότητες.</p>	<p>και χωρίς να έχουν σημαντικές ευκαιρίες να βελτιωθούν στις κινητικές δεξιότητες.</p>	<p>Αντιλαμβάνεται ικανοποιητικά τις διαφορές μεταξύ των μαθητών και γι αυτό σχεδιάζει μετριοπαθή και κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα ασκήσεων και δραστηριοτήτων ώστε να εξασφαλίσει την πρόοδο και την επιτυχία όλων.</p>	<p>δραστηριότητες και έχοντας σημαντικές ευκαιρίες να βελτιωθούν στις κινητικές δεξιότητες.</p>
<p>Όσο πρόθυμος παρατηρητής έχει επίγνωση των διαφορών μεταξύ των μαθητών και γι αυτό σχεδιάζει εκπαιδευτικά κατάλληλα ασκήσεις και δραστηριότητες ώστε να εξασφαλίσει την πρόοδο και την επιτυχία όλων.</p>	<p>Δεν αντιλαμβάνεται σε ικανοποιητικό βαθμό τις διαφορές μεταξύ των μαθητών και γι αυτό δεν σχεδιάζει εκπαιδευτικά κατάλληλα ασκήσεις και δραστηριότητες για να εξασφαλίσει την πρόοδο και την επιτυχία των μαθητών.</p>	<p>Αντιλαμβάνεται ικανοποιητικά τις διαφορές μεταξύ των μαθητών και γι αυτό σχεδιάζει αρκετά καλά εκπαιδευτικά κατάλληλα ασκήσεις και δραστηριότητες ώστε να εξασφαλίσει την πρόοδο και την επιτυχία των μαθητών.</p>	<p>Έχει άριστη επίγνωση των διαφορών μεταξύ των μαθητών και γι αυτό σχεδιάζει μέσα από ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων εκπαιδευτικά κατάλληλα ασκήσεις ώστε να εξασφαλίσει την πρόοδο και την επιτυχία των μαθητών.</p>
<p>Γνωρίζει πως να χρησιμοποιήσει την ομαδική εργασία και να εξασφαλίσει ευκαιρίες στους μαθητές να αλληλεπιδράσουν και να αναδείξουν την ικανότητά τους στις δεξιότητες που παρουσιάζονται μια αποδεκτή κοινωνική συμπεριφορά</p>	<p>Δεν γνωρίζει να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά την ομαδική εργασία και δεν εξασφαλίζει έτσι ευκαιρίες στους μαθητές να αλληλεπιδράσουν και να αναδείξουν την ικανότητά τους στις δεξιότητες που παρουσιάζονται μια αποδεκτή κοινωνική συμπεριφορά.</p>	<p>Γνωρίζει ικανοποιητικά πως θα οργανώσει συνθήκες ομαδικής εξάσκησης εξασφαλίζοντας έτσι ευκαιρίες στους μαθητές να αλληλεπιδράσουν και να αναδείξουν την ικανότητά τους στις δεξιότητες που παρουσιάζονται μια αποδεκτή κοινωνική συμπεριφορά</p>	<p>Γνωρίζει πολύ καλά τον τρόπο να οργανώνει με επιτυχία συνθήκες ομαδικής εξάσκησης εξασφαλίζοντας έτσι ευκαιρίες στους μαθητές να αλληλεπιδράσουν και να αναδείξουν την ικανότητά τους στις δεξιότητες που παρουσιάζονται μια αποδεκτή κοινωνική συμπεριφορά.</p>
<p>4.6 Έχει τις γνώσεις δημιουργίας και οργάνωσης ενός μαθησιακού περιβάλλοντος το οποίο διασφαλίζει στο μέγιστο την ασφάλεια των μαθητών και την θέτει ως πρώτη προτεραιότητα σε κάθε μάθημα έτσι ώστε οι μαθητές να είναι και να αισθάνονται φυσικά, συναισθηματικά και κοινωνικά ασφαλείς.</p>	<p>Δεν φαίνεται να γνωρίζει τρόπους οργάνωσης του μαθησιακού περιβάλλοντος και δεν διασφαλίζει την ασφάλεια των μαθητών σε κάθε μάθημα ώστε οι μαθητές να αισθάνονται φυσικά, συναισθηματικά και κοινωνικά ασφαλείς.</p>	<p>Έχει ικανοποιητικές γνώσεις να δημιουργήσει ένα μαθησιακό περιβάλλον το οποίο διασφαλίζει την ασφάλεια των μαθητών σε κάθε μάθημα ώστε αισθάνονται φυσικά, συναισθηματικά και κοινωνικά ασφαλείς.</p>	<p>Διαθέτει όλες εκείνες τις γνώσεις για τη δημιουργία ενός μαθησιακού περιβάλλοντος το οποίο διασφαλίζει σε μέγιστο βαθμό την ασφάλεια των μαθητών και την θέτει ως πρώτη προτεραιότητα σε κάθε μάθημα έτσι ώστε οι μαθητές να είναι και να αισθάνονται φυσικά, συναισθηματικά και κοινωνικά ασφαλείς.</p>

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5 : Στρατηγικές διδασκαλίας

Ο διδάσκων γνωρίζει άριστα τις θεμελιώδεις αρχές της Φυσικής Αγωγής και τις συναφείς (σχετικές) αρχές και θεωρίες στις οποίες στηρίζει την διδασκαλία του για ένα ευπροσάρμοστο και αποτελεσματικό πρόγραμμα διδασκαλίας που ανταποκρίνεται με υπευθυνότητα στις ανάγκες και τα αναπτυξιακά επίπεδα των μαθητών.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
Χρησιμοποιεί την πολύ καλή γνώση και επεξεργασία των θεμελιωδών αρχών της Φυσικής Αγωγής για να αποδώσει στους μαθητές την σημασία και το πραγματικό νόημα του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής	Δεν γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές της Φυσικής Αγωγής και ως εκ τούτου δεν μπορεί αποδώσει στους μαθητές τη σημασία και πραγματικό το νόημα του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής	Γνωρίζει ικανοποιητικά τις θεμελιώδεις αρχές της Φυσικής Αγωγής και είναι σε θέση να αποδώσει μερικώς στους μαθητές την σημασία και το πραγματικό νόημα του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής	Γνωρίζει και κατανοεί απόλυτα τις θεμελιώδεις αρχές της Φυσικής Αγωγής και είναι σε θέση να αποδώσει στους μαθητές την σημασία και το πραγματικό νόημα του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής
5.2 Γνωρίζει και χρησιμοποιεί τεχνικές διδασκαλίας με τις οποίες προκαλεί το ενδιαφέρον των μαθητών για τα διδασκόμενα αντικείμενα.	Δεν γνωρίζει τεχνικές διδασκαλίας που θα μπορούσαν να προκαλέσουν το ενδιαφέρον των μαθητών για τα διδασκόμενα αντικείμενα.	Γνωρίζει σε ικανοποιητικό βαθμό τεχνικές διδασκαλίας που προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών για τα διδασκόμενα αντικείμενα.	Γνωρίζει πολύ καλά ένα μεγάλο φάσμα από τεχνικές διδασκαλίας με τις οποίες προκαλεί αποτελεσματικά το ενδιαφέρον των μαθητών για τα διδασκόμενα αντικείμενα.
5.3 Γνωρίζει πώς να αναπτύξει ένα πλούσιο ρεπερτόριο μεθόδων με τις οποίες εμπλέκει τους μαθητές στην παραγωγική διαδικασία της μάθησης και προχωρεί σε προσεκτικές και κατάλληλες αποφάσεις σχετικά με το πότε και το πώς θα τις χρησιμοποιήσει.	Δεν διαθέτει τις κατάλληλες γνώσεις για να μπορεί να εφαρμόσει αποτελεσματικές μεθόδους οι οποίες θα εμπλέκουν τους μαθητές στην παραγωγική διαδικασία της μάθησης.	Διαθέτει ικανοποιητικές γνώσεις και μπορεί να επιλέξει κάποιες μεθόδους ώστε να εμπλέξει τους μαθητές στην παραγωγική διαδικασία της μάθησης και επίσης να προχωρήσει σε προσεκτικές και κατάλληλες αποφάσεις σχετικά με το πότε και το πώς θα τις χρησιμοποιήσουν.	Διαθέτει όλες τις απαραίτητες γνώσεις για να χρησιμοποιήσει μια μεγάλη ποικιλία μεθόδων οι οποίες θα εμπλέξουν τους μαθητές στην παραγωγική διαδικασία της μάθησης. Γνωρίζει επίσης πως να προχωρεί σε προσεκτικές και κατάλληλες αποφάσεις σχετικά με το πότε και το πώς θα τις χρησιμοποιήσουν.

<p>Γνωρίζει τρόπους ενημέρωσης των μαθητών σχετικά με το τι πρόκειται να μάθουν ώστε να εκπληρώσουν την αξία και τη σημασία της Φυσικής Αγωγής στη ζωή τους.</p>	<p>Δεν φαίνεται να γνωρίζει πως θα παράσχει ενημέρωση στους μαθητές σχετικά με το τι πρόκειται να μάθουν και δεν τον απασχολεί αν αυτοί εκπληρώσουν την αξία της Φυσικής Αγωγής και την σημασία της στη ζωή τους.</p>	<p>Γνωρίζει ικανοποιητικά πώς ενημερώνει τους μαθητές σχετικά με το τι πρόκειται να μάθουν ώστε να εκπληρώσουν την αξία και τη σημασία της Φυσικής Αγωγής στη ζωή τους.</p>	<p>Διαθέτει όλες τις γνώσεις για να παρέχει πάντα σωστή και έγκυρη ενημέρωση στους μαθητές σχετικά με το τι πρόκειται να μάθουν γνωρίζοντας ότι αυτοί θα εκπληρώσουν την αξία και τη σημασία της Φυσικής Αγωγής στη ζωή τους.</p>
<p>5.5 Διαθέτει τις γνώσεις για να συνδυάζει πολλές μορφές αποτελεσματικής πρακτικής και χρησιμοποιεί ποικιλία από στρατηγικές διδασκαλίας για να συνδέσει το περιεχόμενο του μαθήματος με τις ανάγκες των μαθητών. Τροποποιεί όπου κρίνει απαραίτητο τους σκοπούς και τις στρατηγικές του για να ικανοποιήσει το ενδιαφέρον, την επιδεξιότητα, την ηλικία και το επίπεδο ικανότητας των παιδιών.</p>	<p>Δεν διαθέτει γνώσεις χρησιμοποίησης μορφών και στρατηγικών διδασκαλίας για να συνδέσει το περιεχόμενο του μαθήματος με τις ανάγκες των μαθητών και δεν είναι σε θέση να τροποποιεί τους σκοπούς και τις στρατηγικές του για να ικανοποιήσει το ενδιαφέρον, την επιδεξιότητα, την ηλικία και το επίπεδο ικανότητας των παιδιών.</p>	<p>Γνωρίζει και συνδυάζει ικανοποιητικά πολλές μορφές αποτελεσματικής πρακτικής και χρησιμοποιεί στρατηγικές διδασκαλίας για να συνδέσει το περιεχόμενο του μαθήματος με τις ανάγκες των μαθητών. Τροποποιεί αρκετά ικανοποιητικά τους σκοπούς και τις στρατηγικές του για να ικανοποιήσει το ενδιαφέρον, την επιδεξιότητα, την ηλικία και το επίπεδο ικανότητας των παιδιών</p>	<p>Έχει τις κατάλληλες γνώσεις για να χρησιμοποιεί μια ποικιλία από αποτελεσματικές πρακτικές και στρατηγικές διδασκαλίας ώστε να συνδέει το περιεχόμενο του μαθήματος με τις ανάγκες των μαθητών. Τροποποιεί αποτελεσματικά, όπου κρίνει απαραίτητο, τους σκοπούς και τις στρατηγικές του για να ικανοποιήσει το ενδιαφέρον, την επιδεξιότητα, την ηλικία και το επίπεδο ικανότητας των παιδιών.</p>
<p>5.6 Γνωρίζει πώς να χρησιμοποιεί στη διδασκαλία του τις κατάλληλες κατά περίπτωση παρουσιάσεις για να βοηθήσει τους μαθητές να δουν στην πράξη την εκτέλεση μιας δεξιότητας και διαχωρίζει δύσκολες (σύνθετες) δεξιότητες σε δύο ή τρία κομμάτια για να τις εξηγήσει και να τις παρουσιάσει καλύτερα.</p>	<p>Δεν γνωρίζει πως να παρουσιάσει με κατάλληλο τρόπο τις δεξιότητες στους μαθητές έτσι ώστε αυτοί να δουν την σωστή εκτέλεση της δεξιότητας που διδάσκεται και δεν σχεδιάζει τεχνικές απλοποίησης σύνθετων δεξιότητων για να τις εξηγήσει και να τις παρουσιάσει καλύτερα στους μαθητές.</p>	<p>Διαθέτει ικανοποιητική γνώση για να παρουσιάσει τις δεξιότητες και να βοηθήσει τους μαθητές να δουν στην πράξη την εκτέλεσή τους. Σχεδιάζει αρκετές φορές το διαχωρισμό δύσκολων (σύνθετων) δεξιότητων σε δύο ή τρία κομμάτια για να τις εξηγήσει και να τις παρουσιάσει καλύτερα.</p>	<p>Γνωρίζει επαρκώς πώς να χρησιμοποιεί συστηματικά κατάλληλες παρουσιάσεις για να βοηθήσει τους μαθητές να δουν στην πράξη την εκτέλεση μιας δεξιότητας και σχεδιάζει αποτελεσματικά το διαχωρισμό δύσκολων (σύνθετων) δεξιότητων σε δύο ή τρία κομμάτια για να τις εξηγήσει και να τις παρουσιάσει καλύτερα.</p>

<p>Διαθέτει τις κατάλληλες γνώσεις για το περιεχόμενο στρατηγικών διδασκαλίας τόσο για ατομική όσο και για ομαδική εξάσκηση για να πραγματοποιήσει τα οφέλη των μαθητών.</p>	<p>Παρουσιάζει ανεπαρκείς γνώσεις σχεδιασμού στρατηγικών διδασκαλίας για την ατομική και την ομαδική εξάσκηση των μαθητών με αποτέλεσμα να αποτυγχάνει να μεγιστοποιήσει τα οφέλη των μαθητών.</p>	<p>Γνωρίζει ικανοποιητικά τις στρατηγικές διδασκαλίας τόσο για ατομική όσο και για ομαδική εξάσκηση ώστε να αυξάνει τα οφέλη των μαθητών.</p>	<p>Γνωρίζει επακριβώς πώς να σχεδιάζει συστηματικά μια ποικιλία από αποτελεσματικές στρατηγικές διδασκαλίας τόσο για ατομική όσο και για ομαδική εξάσκηση για να μεγιστοποιήσει τα οφέλη των μαθητών.</p>
<p>5.6. Αναγνωρίζει ότι η εφαρμογή αποτελεσματικών στρατηγικών ομαδικής εξάσκησης διασφαλίζει την αξιοπρέπεια και τον σεβασμό των μαθητών και τους ωφελεί καθώς αυξάνει την κοινωνική αλληλεπίδραση, σέβεται τα διαφορετικά αναπτυξιακά τους επίπεδα, διευκολύνει την μεγιστοποίηση της συμμετοχής και δημιουργεί αέχαστες εμπειρίες μάθησης.</p>	<p>Αννοεί ότι η εφαρμογή αποτελεσματικών στρατηγικών ομαδικής εξάσκησης διασφαλίζει την αξιοπρέπεια και το σεβασμό των μαθητών και ότι τους ωφελεί καθώς αυξάνει την κοινωνική αλληλεπίδραση, σέβεται τα διαφορετικά αναπτυξιακά τους επίπεδα, διευκολύνει την μεγιστοποίηση της συμμετοχής και δημιουργεί αέχαστες εμπειρίες μάθησης.</p>	<p>Γνωρίζει ικανοποιητικά ότι οι στρατηγικές ομαδικής εξάσκησης διασφαλίζουν την αξιοπρέπεια και τον σεβασμό των μαθητών καθώς αυξάνουν την κοινωνική αλληλεπίδραση, σέβονται τα διαφορετικά αναπτυξιακά τους επίπεδα, διευκολύνουν τη μεγιστοποίηση της συμμετοχής και δημιουργούν αέχαστες εμπειρίες μάθησης.</p>	<p>Γνωρίζει πολύ καλά ότι οι στρατηγικές ομαδικής εξάσκησης διασφαλίζουν την αξιοπρέπεια και τον σεβασμό των μαθητών καθώς αυξάνουν την κοινωνική αλληλεπίδραση, σέβονται τα διαφορετικά αναπτυξιακά τους επίπεδα, διευκολύνουν τη μεγιστοποίηση της συμμετοχής και δημιουργούν αέχαστες εμπειρίες μάθησης.</p>
<p>5.6. Έχει τις κατάλληλες γνώσεις για να επιλέξει δραστηριότητες οι οποίες εκτελούνται από πολλούς μαθητές για να προάγει την συνεργασία και για να αναδείξει στη συνέχεια τόσο για το άτομο όσο και για την ομάδα ευκαιρίες επίλυσης προβλημάτων, ανάλυσης του ρόλου τους στην ομάδα και ευκαιρίες βελτίωσης της θέσης τους ως προς την ηγεσία της ομάδας.</p>	<p>Παρουσιάζει ανεπαρκείς γνώσεις όταν επιλέγει ομαδικές δραστηριότητες οι οποίες αποτυγχάνουν να προάγουν την συνεργασία μεταξύ των μαθητών και δεν δημιουργούν ευκαιρίες επίλυσης προβλημάτων, ανάλυσης του ρόλου τους στην ομάδα και ευκαιρίες βελτίωσης της θέσης τους ως προς την ηγεσία της ομάδας.</p>	<p>Γνωρίζει αρκετά καλά να επιλέγει δραστηριότητες οι οποίες εκτελούνται από πολλούς μαθητές για να προάγει την συνεργασία και για να αναδείξει στη συνέχεια τόσο για το άτομο όσο και για την ομάδα ευκαιρίες επίλυσης προβλημάτων, ανάλυσης του ρόλου τους στην ομάδα και ευκαιρίες βελτίωσης της θέσης τους ως προς την ηγεσία της ομάδας.</p>	<p>Γνωρίζει πολύ καλά να επιλέγει δραστηριότητες οι οποίες εκτελούνται από πολλούς μαθητές για να προάγει την συνεργασία και για να αναδείξει στη συνέχεια τόσο για το άτομο όσο και για την ομάδα ευκαιρίες επίλυσης προβλημάτων, ανάλυσης του ρόλου τους στην ομάδα και ευκαιρίες βελτίωσης της θέσης τους ως προς την ηγεσία της ομάδας.</p>

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6: Δεξιότητες επικοινωνίας.

Ο διδάσκων χρησιμοποιεί τη γνώση για έναν αποτελεσματικό προφορικό και γραπτό λόγο και δεξιότητες επικοινωνίας για να αυξήσει την μάθηση και την δέσμευση των μαθητών στην φυσική δραστηριότητα.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
Γνωρίζει αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας (χρήση της γλώσσας, σαφήνεια, περιεκτικό-μεστό λόγο, ρυθμό στην ομιλία, παροχή και λήψη ανατροφοδότησης, χρήση του λόγου ανάλογα με την ηλικία των μαθητών, επικοινωνία με νοήματα-χειρονομίες).	Δεν γνωρίζει αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας (χρησιμοποιεί ακατάλληλους γραμματικούς όρους, μιλά πολύ γρήγορα, χρησιμοποιεί ακατάλληλο λεξιλόγιο σε σχέση με την ηλικία των μαθητών).	Γνωρίζει ικανοποιητικά αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας (χρήση της γλώσσας, σαφήνεια, περιεκτικό-μεστό λόγο, ρυθμό στην ομιλία, παροχή και λήψη ανατροφοδότησης, χρήση του λόγου ανάλογα με την ηλικία των μαθητών, επικοινωνία με νοήματα-χειρονομίες).	Γνωρίζει πολύ καλά αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας (χρήση της γλώσσας, σαφήνεια, περιεκτικό-μεστό λόγο, ρυθμό στην ομιλία, παροχή και λήψη ανατροφοδότησης, χρήση του λόγου ανάλογα με την ηλικία των μαθητών, επικοινωνία με νοήματα-χειρονομίες), για να δημιουργεί ένα θετικό και προσανατολισμένο στη μάθηση περιβάλλον.
6.2 Γνωρίζει πώς να επικοινωνεί και να διδάσκει χρησιμοποιώντας μια μεγάλη ποικιλία μέσων (πίνακες, poster, μουσική, αφίσες, video και διαδικτυο).	Διαθέτει γνώσεις ενός πολύ μικρού ρεπερτορίου στρατηγικών επικοινωνίας για να μεταδώσει διδακτικές και διοικητικές πληροφορίες (περιαρτισμένη προφορική επικοινωνία). Παρουσιάζει μειωμένο ενδιαφέρον και δημιουργικότητα.	Γνωρίζει ικανοποιητικά πώς να επικοινωνεί διοικητικά και διδακτικά με μια ποικιλία από μεθόδους (πίνακες, poster, μουσική, αφίσες, χρήση video και διαδικτυο).	Γνωρίζει πολύ καλά και χρησιμοποιεί τις πλέον κατάλληλες καινοτόμες και πολυποικίλες μεθόδους για να επικοινωνήσει διοικητικά και διδακτικά με τους μαθητές.
6.3 Γνωρίζει να επικοινωνεί με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι διακριτικός και να λειτουργεί με ευαισθησία σε θέματα όπως η εθνικότητα, η πολιτιστική ταυτότητα, η κοινωνικο-οικονομική κατάσταση, η ικανότητα και επίσης οι διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα.	Διαθέτει ελάχιστες γνώσεις επικοινωνίας που τον εμποδίζουν να είναι διακριτικός και να λειτουργεί με ευαισθησία σε θέματα όπως η εθνικότητα των μαθητών, η πολιτιστική τους ταυτότητα, η κοινωνικο-οικονομική τους κατάσταση, η ικανότητα τους και επίσης οι διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα.	Διαθέτει αρκετές γνώσεις σχετικά με το πώς πρέπει να επικοινωνεί με τους μαθητές του ώστε να είναι διακριτικός και να λειτουργεί με ευαισθησία σε θέματα όπως η εθνικότητα των μαθητών, η πολιτιστική τους ταυτότητα, η κοινωνικο-οικονομική τους κατάσταση, η ικανότητα τους και επίσης οι διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα.	Γνωρίζει πολύ καλά για το πώς πρέπει να επικοινωνεί με ευαισθησία, σεβασμό και ενδιαφέρον για όλους τους μαθητές του σχολείου χρησιμοποιώντας διακριτικές, λεπτές, κατάλληλες και ποικίλες μεθόδους επικοινωνίας.

Γνωρίζει πολύ καλά πως να χρησιμοποιεί ποικίλες αποτελεσματικές στρατηγικές για να ενισχύσει την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών κατά την ενασχόλησή τους με τις φυσικές δραστηριότητες. Η επικοινωνία μεταξύ των μαθητών μπορεί να οφείλεται και στον τρόπο διαχείρισης της τάξης αλλά και στην διδασκαλία.

Είναι σε θέση και γνωρίζει ικανοποιητικά πως να εφαρμόζει στρατηγικές για να ενισχύσει την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών κατά την ενασχόλησή τους με τις φυσικές δραστηριότητες.

Δεν φαίνεται να διαθέτει γνώσεις στρατηγικών που θα ενισχύσουν την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών κατά την ενασχόλησή τους με τις φυσικές δραστηριότητες.

Γνωρίζει καλά στρατηγικές που θα ενισχύουν την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών κατά την ενασχόλησή τους με τις φυσικές δραστηριότητες.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7: Προσαρμοστικότητα

Ο διδάσκων κατανοεί και αναγνωρίζει την διαφορετικότητα των μαθητών και προσαρμόζει με τέτοιο τρόπο την διδασκαλία του έτσι ώστε να δημιουργήσει το κατάλληλο περιβάλλον μάθησης που θα ανταποκρίνεται και θα απαντά στις ατομικές ανάγκες, τις απαιτήσεις και τις διαφορές των μαθητών.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
7.1 Γνωρίζει πως πρέπει να αναγνωρίζει, να επιλέγει και να σχεδιάζει αναπτυξιακά κατάλληλη διδασκαλία η οποία ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες και ικανότητες των μαθητών.	Παρουσιάζει ανεπαρκείς γνώσεις στην επιλογή και τον σχεδιασμό αναπτυξιακά κατάλληλης διδασκαλίας η οποία ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες και ικανότητες των μαθητών.	Διαθέτει αρκετές γνώσεις έτσι ώστε να επιλέγει και να σχεδιάζει αναπτυξιακά κατάλληλη διδασκαλία η οποία ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες και ικανότητες των μαθητών.	Γνωρίζει πολύ καλά να επιλέγει και να σχεδιάζει αποτελεσματικά αναπτυξιακά κατάλληλη διδασκαλία η οποία ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες και ικανότητες των μαθητών.
7.2 Γνωρίζει πως πρέπει να χρησιμοποιεί τις κατάλληλες διευκολύνσεις (τροποποίηση των συνθηκών συμμετοχής, αλλαγή των απαιτήσεων της άσκησης) σε συνδυασμό με το ανάλογο προσαρμοσμένο υλικό για να ανταποκριθεί στις	Δεν γνωρίζει πως να χρησιμοποιήσει τις κατάλληλες διευκολύνσεις (τροποποίηση των συνθηκών συμμετοχής, αλλαγή των απαιτήσεων της άσκησης) σε συνδυασμό με το ανάλογο προσαρμοσμένο υλικό για να ανταποκριθεί στις διαφορετικές απαιτήσεις	Έχει αρκετές γνώσεις για το πώς να χρησιμοποιήσει τις κατάλληλες διευκολύνσεις (τροποποίηση των συνθηκών συμμετοχής, αλλαγή των απαιτήσεων της άσκησης) σε συνδυασμό με το ανάλογο προσαρμοσμένο υλικό για να ανταποκριθεί στις	Γνωρίζει επακριβώς μέσα από μια μεγάλη ποικιλία μεθόδων τις κατάλληλες διευκολύνσεις (τροποποίηση των συνθηκών συμμετοχής, αλλαγή των απαιτήσεων της άσκησης) σε συνδυασμό με το ανάλογο προσαρμοσμένο υλικό για να ανταποκριθεί στις

<p>διαφορετικές απαιτήσεις των μαθητών.</p> <p>Γνωρίζει πώς να επιλέξει με προσοχή και να χρησιμοποιήσει το κατάλληλο και ορισμένες φορές εξειδικευμένο αθλητικό υλικό για να βοηθήσει τους μαθητές με ιδιαίτερότητες να έχουν ουσιαστική συμμετοχή και αυξημένο βαθμό ανεξαρτησίας και αυτοελέγχου στο μάθημα.</p>	<p>των μαθητών.</p> <p>Αν γνωρίζει πώς να επιλέξει με προσοχή το αθλητικό υλικό που απευθύνεται σε άτομα με ιδιαίτερότητες.</p>	<p>διαφορετικές απαιτήσεις των μαθητών.</p> <p>Διαθέτει αρκετές γνώσεις έτσι ώστε να επιλέγει με προσοχή και να χρησιμοποιεί το κατάλληλο και ορισμένες φορές εξειδικευμένο αθλητικό υλικό για να βοηθήσει τους μαθητές με ιδιαίτερότητες να έχουν ουσιαστική συμμετοχή και αυξημένο βαθμό ανεξαρτησίας και αυτοελέγχου στο μάθημα.</p>	<p>διαφορετικές απαιτήσεις των μαθητών.</p> <p>Γνωρίζει πολύ καλά πώς να επιλέγει με προσοχή και να χρησιμοποιεί το πλέον κατάλληλο και το εξειδικευμένο αθλητικό υλικό για να βοηθήσει τους μαθητές με ιδιαίτερότητες να έχουν ουσιαστική συμμετοχή και αυξημένο βαθμό ανεξαρτησίας και αυτοελέγχου στο μάθημα.</p>
<p>7.6 Γνωρίζει πώς να επιζητεί και να δημιουργεί ένα περιβάλλον μάθησης το οποίο σεβεται τις δυνατότητες, τα ποικίλα ταλέντα και τις αξίες των μαθητών και ενσωματώνει σε αυτό τις εμπειρίες που κουβαλούν οι μαθητές από την οικογένεια τους από τις πολιτιστικές παραδόσεις τους και γενικότερα από την κοινωνία στην οποία ζουν.</p>	<p>Αν φαίνεται να γνωρίζει πώς να δημιουργήσει ένα περιβάλλον μάθησης το οποίο σεβεται τις δυνατότητες, τα ποικίλα ταλέντα και τις αξίες των μαθητών και ενσωματώνει σε αυτό τις εμπειρίες που κουβαλούν οι μαθητές από την οικογένεια τους από τις πολιτιστικές παραδόσεις τους και γενικότερα από την κοινωνία στην οποία ζουν.</p>	<p>Διαθέτει κάποιες γνώσεις σχετικά με το πώς πρέπει να δημιουργήσει ένα περιβάλλον μάθησης το οποίο σεβεται τις δυνατότητες, τα ποικίλα ταλέντα και τις αξίες των μαθητών και ενσωματώνει σε αυτό τις εμπειρίες που κουβαλούν οι μαθητές από την οικογένεια τους από τις πολιτιστικές παραδόσεις τους και γενικότερα από την κοινωνία στην οποία ζουν.</p>	<p>Γνωρίζει επακριβώς πώς να δημιουργήσει ένα αποτελεσματικό περιβάλλον μάθησης το οποίο σεβεται τις δυνατότητες, τα ποικίλα ταλέντα και τις αξίες των μαθητών και ενσωματώνει σε αυτό τις εμπειρίες που κουβαλούν οι μαθητές από την οικογένεια τους από τις πολιτιστικές παραδόσεις τους και γενικότερα από την κοινωνία στην οποία ζουν.</p>
<p>7.5 Γνωρίζει πώς να δημιουργεί και να τροποποιεί ανάλογα τα παιχνίδια και τις δραστηριότητες για να διασφαλίσει ότι όλοι οι μαθητές θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, μάθησης, επιτυχίας και ευχαρίστησης από τη φυσική δραστηριότητα.</p>	<p>Αν φαίνεται να έχει επαρκείς γνώσεις έτσι ώστε να δημιουργήσει δραστηριότητες ή να τροποποιήσει έτσι τα παιχνίδια ώστε να διασφαλίσει ότι όλοι οι μαθητές θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, μάθησης, επιτυχίας και ευχαρίστησης από τη φυσική δραστηριότητα.</p>	<p>Διαθέτει κάποιες γνώσεις σχετικά με το πώς πρέπει να δημιουργήσει δραστηριότητες ή να τροποποιήσει έτσι τα παιχνίδια ώστε να διασφαλίσει ότι όλοι οι μαθητές θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, μάθησης, επιτυχίας και ευχαρίστησης από τη φυσική δραστηριότητα.</p>	<p>Γνωρίζει πολύ καλά πώς να δημιουργήσει δραστηριότητες ή να τροποποιήσει έτσι τα παιχνίδια μέσα από μια μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων για να διασφαλίσει ότι όλοι οι μαθητές θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, μάθησης, επιτυχίας και ευχαρίστησης από τη φυσική δραστηριότητα.</p>

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8: Ανατροφοδότηση

Ο δάσκαλος γνωρίζει τον τρόπο μέσω του οποίου παρέχει στους μαθητές τις απαραίτητες πληροφορίες έτσι ώστε να επιτύχουν τους εκπαιδευτικούς στόχους του μαθήματος. Με την ανατροφοδότηση εξασφαλίζει την γνώση, το κίνητρο και τον τρόπο που θα επιτρέψει τη βελτίωση των μαθητών.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
8.1 Αναγνωρίζει την αξία της ανατροφοδότησης και πως μέσω αυτής οι μαθητές οδηγούνται με ασφάλεια στην επίτευξη του μαθησιακού στόχου.	ΔΕΝ αναγνωρίζει την αξία της ανατροφοδότησης και πως με την βοήθεια της οι μαθητές οδηγούνται με ασφάλεια και ακρίβεια στην επίτευξη του μαθησιακού στόχου.	Αναγνωρίζει σε ικανοποιητικό βαθμό την αξία της ανατροφοδότησης και πως μέσω αυτής οι μαθητές οδηγούνται με ασφάλεια και ακρίβεια στην επίτευξη του μαθησιακού στόχου	Αναγνωρίζει σε μέγιστο βαθμό την αξία της ανατροφοδότησης και τον τρόπο με τον οποίο μέσω αυτής οι μαθητές οδηγούνται με ασφάλεια και ακρίβεια στην επίτευξη του μαθησιακού στόχου.
8.2 Διαθέτει τις γνώσεις για να παράσχει ανατροφοδότηση βοηθώντας τους μαθητές να εκτιμήσουν από μόνοι τους την απόδοσή τους στις φυσικές δραστηριότητες.	ΔΕΝ φαίνεται να έχει επαρκείς γνώσεις σχετικά με τον τρόπο παροχής ανατροφοδότησης και έτσι δεν μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να εκτιμήσουν από μόνοι τους την απόδοσή τους στις φυσικές δραστηριότητες.	Διαθέτει αρκετές γνώσεις σχετικά με την παροχή και λήψη ανατροφοδότησης βοηθώντας έτσι τους μαθητές να εκτιμήσουν από μόνοι τους την απόδοσή τους στις φυσικές δραστηριότητες.	Γνωρίζει πολύ καλά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο παροχής ανατροφοδότησης βοηθώντας έτσι τους μαθητές να εκτιμήσουν από μόνοι τους την απόδοσή τους στις φυσικές δραστηριότητες.
8.3 Γνωρίζει πώς να ενθαρρύνει τους μαθητές με πληροφορίες και συμβουλές για την απόδοσή τους για να συνεχίσουν να εξασκούνται γνωρίζοντας ότι υπάρχει κάποιος που τους παρατηρεί και τους διορθώνει.	ΔΕΝ γνωρίζει τον τρόπο να παράσχει στους μαθητές πληροφορίες και συμβουλές για την απόδοσή τους.	Διαθέτει αρκετές γνώσεις έτσι ώστε να ενθαρρύνει τους μαθητές με πολύτιμες πληροφορίες και συμβουλές για την απόδοσή τους.	Γνωρίζει πολύ καλά να ενθαρρύνει τους μαθητές με μια ποικιλία από πληροφορίες και συμβουλές για την απόδοσή τους για να συνεχίσουν να εξασκούνται, γνωρίζοντας ότι υπάρχει κάποιος που τους παρατηρεί και τους διορθώνει.

<p>8.4 Έχει την ικανότητα με την ανατροφοδότηση που παρέχει να εκτιμήσει αν και σε ποιο βαθμό οι μαθητές τη δεξιάτητα που διδάσκαται.</p>	<p>Δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει αν και σε ποιο βαθμό έμαθαν οι μαθητές τη δεξιάτητα που διδάσκαται καθώς η απουσία της ανατροφοδότησης είναι εμφανής.</p>	<p>Παρουσιάζει ικανοποιητική ικανότητα, με την ανατροφοδότηση που παρέχει, να εκτιμήσει επαρκώς αν και σε ποιο βαθμό έμαθαν οι μαθητές την δεξιάτητα που διδάσκαται.</p>	<p>Παρουσιάζει την ικανότητα με την ανατροφοδότηση που παρέχει να εκτιμήσει πλήρως αν και σε ποιο βαθμό έμαθαν οι μαθητές την δεξιάτητα που διδάσκαται.</p>
<p>8.5 Γνωρίζει πώς να επιδοκιμάζει τις επιτυχίες των μαθητών και τους επιβραβεύει παρέχοντάς τους θετική ανατροφοδότηση.</p>	<p>Δεν γνωρίζει τον τρόπο με τον οποίο θα επιδοκιμάσει τις επιτυχίες των μαθητών ούτε πώς θα τους επιβραβεύει.</p>	<p>Διαθέτει αρκετές γνώσεις έτσι ώστε να ξέρει πώς να επιδοκιμάζει αποτελεσματικά τις επιτυχίες των μαθητών και τους επιβραβεύει δίνοντας τους θετική ανατροφοδότηση.</p>	<p>Γνωρίζει πολύ καλά πώς να επιδοκιμάζει συστηματικά και με συνέπεια τις επιτυχίες των μαθητών και τους επιβραβεύει δίνοντας τους θετική ανατροφοδότηση.</p>
<p>8.6 Γνωρίζει τους τρόπους με τους οποίους βοηθά τους μαθητές διατηρώντας ένα προσανατολισμένο στο μαθησιακό στόχο περιβάλλον και παρέχει στοχευόμενες και εστιασμένες διευκρινήσεις και παρουσιάσεις κατά την διδασκαλία έτσι ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν μια ξεκάθαρη και ακριβή εικόνα.</p>	<p>Δεν έχει επαρκείς γνώσεις για να βοηθήσει τους μαθητές και να διατηρήσει ένα προσανατολισμένο στο μαθησιακό στόχο περιβάλλον και δεν παρέχει στοχευόμενες και εστιασμένες διευκρινήσεις και παρουσιάσεις κατά την διδασκαλία έτσι ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν μια ξεκάθαρη και ακριβή εικόνα.</p>	<p>Είναι σε θέση και γνωρίζει ικανοποιητικά πώς να βοηθήσει τους μαθητές και να διατηρήσει ένα προσανατολισμένο στο μαθησιακό στόχο περιβάλλον και επίσης να παρέχει αρκετά ικανοποιητικά στοχευόμενες και εστιασμένες διευκρινήσεις και παρουσιάσεις κατά την διδασκαλία έτσι ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν μια ξεκάθαρη και ακριβή εικόνα.</p>	<p>Γνωρίζει πολύ καλά πώς να βοηθή τους μαθητές διατηρώντας ένα προσανατολισμένο στο μαθησιακό στόχο περιβάλλον και να παρέχει στοχευόμενες και εστιασμένες διευκρινήσεις και παρουσιάσεις κατά την διδασκαλία έτσι ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν μια ξεκάθαρη και ακριβή εικόνα.</p>

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9: Αξιολόγηση Μαθητών

Ο διδάσκων γνωρίζει επίσημες και ανεπίσημες μεθόδους αξιολόγησης για να διαπιστώσει την φυσική, γνωστική και συναισθηματική βελτίωση και μάθηση των μαθητών.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
<p>9. Έχει τις κατάλληλες γνώσεις για να προσδιορίσει βασικά συστατικά από διάφορες μεθόδους αξιολόγησης και να περιγράψει αν η χρήση τους είναι κατάλληλη ή ακατάλληλη ή αναγνωρίζοντας τα στοιχεία μεροληψίας, αξιοπιστίας και εγκυρότητας.</p>	<p>Δεν έχει τις γνώσεις να αναγνωρίσει τα βασικά συστατικά από διάφορες μεθόδους αξιολόγησης και να περιγράψει αν η χρήση τους είναι κατάλληλη ή ακατάλληλη και επίσης να προσδιορίζει τα στοιχεία μεροληψίας, αξιοπιστίας και εγκυρότητας.</p>	<p>Διαθέτει ικανοποιητικές γνώσεις για να αναγνωρίσει τα βασικά συστατικά από διάφορες μεθόδους αξιολόγησης και να περιγράψει ικανοποιητικά αν η χρήση τους είναι κατάλληλη ή ακατάλληλη και επίσης να προσδιορίσει τα στοιχεία μεροληψίας, αξιοπιστίας και εγκυρότητας.</p>	<p>Διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις βασικών συστατικών αξιολόγησης για να επιλέξει και να αναπτύξει τα απαραίτητα εργαλεία για την αξιολόγηση των μαθητών του. Αυτά τα εργαλεία θα είναι έγκυρα, αξιόπιστα και απαλλαγμένα από προκαταλήψεις. Οι αξιολογήσεις αντανακλούν της ποικίλες εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών τόσο σε ατομικό όσο και σε επίπεδο τάξης και σχετίζονται με τους καθορισμένους εκπαιδευτικούς στόχους.</p>
<p>9.2 Γνωρίζει πολύ καλά μια ποικιλία από κατάλληλες, αυθεντικές και παραδοσιακές τεχνικές αξιολόγησης για να αξιολογήσει την απόδοση των μαθητών, για να παράσχει ανατροφοδότηση και για να μεταφέρει (αποδώσει) την πρόοδο των μαθητών.</p>	<p>Γνωρίζει να χρησιμοποιεί μόνο παραδοσιακές τεχνικές αξιολόγησης για να αξιολογήσει την απόδοση των μαθητών, να παράσχει ανατροφοδότηση και να μεταφέρει (αποδώσει) την πρόδο τους.</p>	<p>Διαθέτει ικανοποιητική γνώση για αρκετές κατάλληλες αυθεντικές και παραδοσιακές τεχνικές αξιολόγησης ώστε να αξιολογήσει την απόδοση των μαθητών, να παράσχει ανατροφοδότηση και για να μεταφέρει (αποδώσει) την πρόδο τους.</p>	<p>Διαθέτει τις απαιτούμενες γνώσεις για να χρησιμοποιεί μια ποικιλία από κατάλληλες αυθεντικές και παραδοσιακές τεχνικές αξιολόγησης για να αξιολογήσει την απόδοση των μαθητών, να παράσχει ανατροφοδότηση και για να μεταφέρει (αποδώσει) την πρόδο τους. Με την τρέχουσα αξιολόγηση θα εκτιμήσει τη μάθηση σε όλες τις περιοχές (γνωστική, ψυχοκινητική και συναισθηματική).</p>

<p>Γνωρίζει πώς να εμπλέκει τους μαθητές σε αυτοαξιολόγηση και αξιολόγηση των συμμαθητών τους. (self and peer assessment).</p>	<p>Γνωρίζει μόνο παραδοσιακές αξιολογήσεις και δεν εμπλέκει τους μαθητές σε αυτοαξιολόγηση και αξιολόγηση των συμμαθητών τους.</p>	<p>Έχει ικανοποιητικές γνώσεις για να εμπλέξει τους μαθητές σε αυτοαξιολόγηση και αξιολόγηση των συμμαθητών τους.</p>	<p>Γνωρίζει ποικιλία από κατάλληλες αυθεντικές και παραδοσιακές τεχνικές αξιολόγησης για να εμπλέξει τους μαθητές του σε αυτοαξιολόγηση και αξιολόγηση των συμμαθητών τους δεσμεύοντας με αυτόν τον τρόπο τους μαθητές του σε αυτοανάπτυξη και περισυλλογή.</p>
<p>Γνωρίζει ότι τα στοιχεία απόδοσης των μαθητών αποτελούν πρωτογενή πηγή ενημέρωσης που βασίζονται στη λήψη διδακτικών και εκπαιδευτικών αποφάσεων.</p>	<p>Ανναεί ότι τα στοιχεία απόδοσης των μαθητών αποτελούν πρωτογενή πηγή ενημέρωσης για διδακτικές και εκπαιδευτικές αποφάσεις.</p>	<p>Έχει ικανοποιητική γνώση σχετικά με τον πώς να ερμηνεύει και να χρησιμοποιεί τα στοιχεία απόδοσης των μαθητών για να ενημερώσει διδακτικές και εκπαιδευτικές αποφάσεις.</p>	<p>Γνωρίζει πολύ καλά να σχεδιάζει βραχυπρόθεσμες αλλαγές στη διδασκαλία και στο αναλυτικό πρόγραμμα ανάλογα με την απόδοση των μαθητών και επίσης εξετάζει τις επιπτώσεις στην απόδοση των μαθητών για μεγάλο χρονικό διάστημα κατά το οποίο αναπτύσσεται το αναλυτικό πρόγραμμα.</p>

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1: Εφαρμογή του περιεχομένου της Φυσικής Αγωγής.

Ο διδάσκων εφαρμόζει το περιεχόμενο της φυσικής αγωγής και τις έννοιες και τις μεθόδους που απαιτούνται για την βελτίωση ενός φυσικά εκπαιδευμένου ατόμου.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
1.1. Επιδεικνύει ικανοποιητική εκτέλεση στις κινητικές δραστηριότητες σε μία μεγάλη ποικιλία φυσικών δραστηριοτήτων.	Βρίσκεται σε επίπεδο αχαριού κατά την εκτέλεση κινητικών δεξιοτήτων στις περισσότερες φυσικές δραστηριότητες.	Επιδεικνύει ικανοποιητική εκτέλεση των κινητικών δεξιοτήτων σε αρκετές από τις φυσικές δραστηριότητες.	Επιδεικνύει άριστη εκτέλεση των κινητικών δεξιοτήτων σε ποικιλία φυσικών δραστηριοτήτων.
1.2. Διδάσκει τεχνικές εκτέλεσης και στρατηγικές σχετικές με την επιδέξια κίνηση και τη φυσική δραστηριότητα (π.χ. τεχνικές φυσικής κατάστασης, τοκτικής, κανόνων σε εκπαιδευτικά και αθλητικά παιχνίδια).	Παρουσιάζει ανεπάρκειες στη διδασκαλία τεχνικών και στρατηγικών που αφορούν την επιδέξια κίνηση.	Διδάσκει ικανοποιητικά τεχνικές και στρατηγικές σχετικές με την επιδέξια κίνηση μέσω ανάλυσης της απόδοσης σε αρκετές δραστηριότητες.	Διδάσκει άριστα τεχνικές και στρατηγικές σχετικές με την επιδέξια κίνηση μέσω πολύ καλής ανάλυσης της απόδοσης σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων. Επίσης παρέχει συστάσεις για τη βελτίωση απόδοσης.
1.3. Εφαρμόζει στοιχεία από τις επιστήμες της ανατομίας, φυσιολογίας, βιομηχανικής, ψυχολογίας και κινητικής μάθησης που συντελούν στην επιδέξια κίνηση και τη φυσική δραστηριότητα.	Δεν εφαρμόζει στοιχεία από τις επιστήμες της βιολογίας, ανατομίας, φυσιολογίας, βιομηχανικής στο μάθημά του.	Εναρμονώνει ορισμένες φορές στο μάθημά του (στην επιδέξια κίνηση, φυσική δραστηριότητα και φυσική κατάσταση) στοιχεία από άλλες επιστήμες (π.χ. ανατομία, φυσιολογία, κινητική μάθηση κλπ).	Εμπλουτίζει το μάθημά του με στοιχεία από τις επιστήμες (π.χ. ανατομία, φυσιολογία, κινητική μάθηση).
1.4. Εμπλουτίζει την διδασκαλία του, προσπαθώντας να αντιμετωπίσει σύγχρονα προβλήματα που αφορούν τη φυσική δραστηριότητα (διατροφή, υποκινητικότητα, παχυσαρκία, κάπνισμα, ουσίες και στρες).	Καταδεικνύει ανεπάρκειες στη διδασκαλία σύγχρονων θεμάτων που αφορούν τη διατροφή, την υποκινητικότητα κλπ.	Καταδεικνύει ικανοποιητική ικανότητα διδασκαλίας σύγχρονων θεμάτων σχετικών με τη φυσική δραστηριότητα όπως διατροφή, υποκινητικότητα, παχυσαρκία, κάπνισμα, ουσίες και στρες.	Διδάσκει σωστά σύγχρονα θέματα που αφορούν την φυσική δραστηριότητα όπως διατροφή, υποκινητικότητα, παχυσαρκία, κάπνισμα, ουσίες και στρες.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2: Εφαρμογή του σχεδιασμού της διδασκαλίας

Ο δάσκαλος εφαρμόζει μια ποικιλία από αναπτυξιακά κατάλληλες στρατηγικές διδασκαλίας οι οποίες βασίζονται στο αναλυτικό πρόγραμμα Φυσικής Αγωγής που θέτει ως στόχο την πολύπλευρη ανάπτυξη των μαθητών. Σχεδιάζει και εφαρμόζει ασφαλείς εμπειρίες μάθησης, αναπτυξιακά κατάλληλες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες, τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών και βασίζονται στις πιο πρόσφατες αναφορές για την αποτελεσματική διδασκαλία.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
Εφαρμόζει το μάθημά του σε συνδυασμό με το αναλυτικό πρόγραμμα (βάσει των σκοπών, των στόχων (βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων), των επιδιώξεων και τον τρόπο υλοποίησή τους για κάθε τάξη.	Δεν προκύπτουν από τη διδασκαλία του σαφείς ενδείξεις εφαρμογής των σκοπών, των στόχων (βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων), των επιδιώξεων και της μεθοδολογίας για κάθε τάξη. Επίσης, απουσιάζει η λογική ακολουθία από τα μαθήματα.	2.1 Εφαρμόζει ικανοποιητικά αρκετές φορές το μάθημά του σε συνδυασμό με το αναλυτικό πρόγραμμα (βάσει των σκοπών, των στόχων (βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων), των επιδιώξεων και τον τρόπο υλοποίησή τους για κάθε τάξη και από τάξη σε τάξη.	2.1 Εφαρμόζει πολύ καλά το μάθημά του σε συνδυασμό με το αναλυτικό πρόγραμμα (βάσει των σκοπών, των στόχων (βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων), των επιδιώξεων και τον τρόπο υλοποίησή τους για κάθε τάξη και από τάξη σε τάξη.
Στο μάθημά του αξιοποιεί το υπάρχον αθλητικό υλικό, τις εγκαταστάσεις του σχολείου και λαμβάνει υπόψη του τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες με στόχο τη μεγιστοποίηση του χρόνου συμμετοχής των μαθητών στη φυσική δραστηριότητα.	Δεν φαίνεται να αξιοποιεί την διαθεσιμότητα του αθλητικού υλικού, των εγκαταστάσεων του σχολείου και να λαμβάνει υπόψη του τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες με στόχο την μεγιστοποίηση του χρόνου συμμετοχής των μαθητών στη φυσική δραστηριότητα.	Αξιοποιεί ορισμένες φορές ικανοποιητικά το αθλητικό υλικό, τις εγκαταστάσεις του σχολείου και λαμβάνει υπόψη του τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες με στόχο τη μεγιστοποίηση του χρόνου συμμετοχής των μαθητών στη φυσική δραστηριότητα.	Διδάσκει λαμβάνοντας πάντα σοβαρά υπόψη το υπάρχον αθλητικό υλικό τις εγκαταστάσεις του σχολείου και τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες με στόχο την μεγιστοποίηση του χρόνου συμμετοχής των μαθητών στη φυσική δραστηριότητα.
Εφαρμόζει στην καθημερινή του διδασκαλία εναλλακτικές μορφές άσκησης, υπενθυμίσεις, προτάσεις, διευκρινήσεις για δύσκολες ασκήσεις, πρακτικές εξηγήσεις, σημεία έμφασης, αξιολόγηση, εξοφελίζοντας την επίτευξη των επιδιώξεων και την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος	Δεν εφαρμόζει κατά την καθημερινή του διδασκαλία εναλλακτικές μορφές άσκησης, υπενθυμίσεις, προτάσεις, διευκρινήσεις για δύσκολες ασκήσεις, πρακτικές εξηγήσεις, σημεία έμφασης, αξιολόγηση, σχετικά με τις επιδιώξεις.	Εφαρμόζει ορισμένες φορές ικανοποιητικά στην καθημερινή του διδασκαλία εναλλακτικές μορφές άσκησης, υπενθυμίσεις, προτάσεις, διευκρινήσεις για δύσκολες ασκήσεις, πρακτικές εξηγήσεις, σημεία έμφασης, αξιολόγηση.	Εφαρμόζει συστηματικά και με ακρίβεια και υπευθυνότητα στην καθημερινή του διδασκαλία εναλλακτικές μορφές άσκησης, υπενθυμίσεις, προτάσεις, διευκρινήσεις για δύσκολες ασκήσεις, πρακτικές εξηγήσεις, σημεία έμφασης, αξιολόγηση) βοηθώντας στην επίτευξη των

<p>Εφαρμόζει ένα αναπτυξιακό κατάλληλο πρόγραμμα που υλοποιείται με σκοπούς, στόχους και επιδιώξεις.</p>	<p>Εφαρμόζει ένα αναπτυξιακό κατάλληλο πρόγραμμα χωρίς συγκεκριμένους σκοπούς, στόχους και επιδιώξεις.</p>	<p>Εφαρμόζει ορισμένες φορές ένα αναπτυξιακό κατάλληλο πρόγραμμα με διδακτικούς στόχους.</p>	<p>επιδιώξεων και εξασφαλίζοντας την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος</p> <p>Εφαρμόζει αποτελεσματικά ένα αναπτυξιακό κατάλληλο πρόγραμμα με διδακτικούς σκοπούς, στόχους και επιδιώξεις ανά μάθημα και ανά τάξη χρησιμοποιώντας μια μεγάλη ποικιλία φυσικών δραστηριοτήτων.</p>
<p>Τροποποιεί τα σχέδια μαθημάτων του (τα οποία συνδέονται άμεσα με τους διδακτικούς σκοπούς και τις επιδιώξεις του μαθήματος) για να εξασφαλίσει (εγγυηθεί) την πρόοδο, την παρακίνηση και την ασφάλεια των μαθητών.</p>	<p>Δεν τροποποιεί τα σχέδια μαθημάτων του ώστε να ανταποκρίνονται στους μαθησιακούς σκοπούς και τις επιδιώξεις και να βοηθούν την πρόοδο, την παρακίνηση και την ασφάλεια των μαθητών.</p>	<p>Τροποποιεί ικανοποιητικά ορισμένες φορές τα σχέδια μαθημάτων του ώστε να συνδέονται άμεσα με τους διδακτικούς σκοπούς και τις επιδιώξεις και να βοηθούν την πρόοδο, την παρακίνηση και την ασφάλεια των μαθητών.</p>	<p>Τροποποιεί πάντα πολύ καλά τα σχέδια μαθημάτων του ώστε να συνδέονται άμεσα με τους διδακτικούς σκοπούς και τις επιδιώξεις για να εξασφαλίσει (εγγυηθεί) την πρόοδο, την παρακίνηση και την ασφάλεια των μαθητών.</p>
<p>Εφαρμόζει στρατηγικές διδασκαλίας και μεθόδους ανάλογα με το περιεχόμενο του μαθήματος, τις ανάγκες και την ασφάλεια των μαθητών.</p>	<p>Επιλέγει και εφαρμόζει στρατηγικές διδασκαλίας οι οποίες αποτυγχάνουν να ανταποκριθούν στις ανάγκες και στην ασφάλεια των μαθητών.</p>	<p>Επιλέγει και εφαρμόζει ικανοποιητικά στρατηγικές διδασκαλίας οι οποίες βασίζονται σε επιλεγμένο περιεχόμενο που καλύπτει τις ανάγκες των μαθητών και την ασφάλεια τους διευκολύνοντας έτσι τη μάθηση τους.</p>	<p>Είναι σε θέση να εφαρμόζει αποτελεσματικές στρατηγικές διδασκαλίας οι οποίες βασίζονται σε επιλεγμένο περιεχόμενο που καλύπτει τις ανάγκες των μαθητών και την ασφάλειά τους διευκολύνοντας έτσι τη μάθηση τους μέσα από μια μεγάλη ποικιλία πρακτικών φυσικής δραστηριότητας.</p>
<p>Παρέχει εμπειρίες μάθησης οι οποίες είναι ασφαλείς, αναπτυξιακά κατάλληλες και σχετικές με τους σκοπούς, τους στόχους και τις επιδιώξεις του μαθήματος.</p>	<p>Παρέχει εμπειρίες μάθησης οι οποίες δείχνουν ανεπάρκειες ως προς την ασφάλεια των μαθητών την καταλληλότητά τους και την σχέση τους με τις αρχές της αποτελεσματικής διδασκαλίας</p>	<p>Παρέχει ικανοποιητικά ορισμένες φορές εμπειρίες μάθησης οι οποίες είναι ασφαλείς, αναπτυξιακά κατάλληλες και βασίζονται στις αρχές μιας αποτελεσματικής διδασκαλίας</p>	<p>Παρέχει αποτελεσματικά ποικίλες εμπειρίες μάθησης οι οποίες είναι ασφαλείς, αναπτυξιακά κατάλληλες και βασίζονται στις αρχές μιας αποτελεσματικής διδασκαλίας.</p>

<p>Εφαρμόζει κανόνες, ρουτίνες και πρωτόκολλα συμπεριφοράς που βοηθούν στην πειθαρχία της τάξης.</p>	<p>Δεν χρησιμοποιεί πειθαρχικά μέτρα και γνώσεις παιδαγωγικής για να αναπτύξει ένα περιβάλλον μάθησης και εμπειριών.</p>	<p>Εφαρμόζει ορισμένες φορές πειθαρχικά μέτρα και γνώσεις παιδαγωγικής για να αναπτύξει ένα περιβάλλον μάθησης και εμπειριών.</p>	<p>Χρησιμοποιεί με συνέπεια και συστηματικά πειθαρχικά μέτρα και γνώσεις παιδαγωγικής για να αναπτύξει ένα περιβάλλον μάθησης και εμπειριών μέσα στο αναμφισβήτητο μεγάλο πεδίο δράσης του περιεχομένου της Φυσικής Αγωγής.</p>
<p>Εφαρμόζει δραστηριότητες οι οποίες επιτρέπουν στους μαθητές να ενσωματώσουν (αφομοιώσουν) γνώσεις και δεξιότητες από διάφορες επιστήμες όπως βιολογίας, ανατομίας, φυσιολογίας, κινητικής μάθησης και ψυχολογίας.</p>	<p>Δεν εφαρμόζει δραστηριότητες οι οποίες παρέχουν στους μαθητές την δυνατότητα να ενσωματώσουν και άλλα στοιχεία επιστημών στις εμπειρίες μάθησης.</p>	<p>Επιδεικνύει, μέσα από την εφαρμογή του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, ότι μπορεί να εξασφαλίσει ένα διεπιστημονικό περιβάλλον με εμπειρίες οι οποίες θα μπορούν να μεταφερθούν και να λειτουργήσουν θετικά για τους μαθητές και μέσα στην τάξη.</p>	<p>Εφαρμόζει με συνέπεια διεπιστημονικές εμπειρίες μάθησης με μια αναπτυξιακά κατάλληλη χρήση του περιεχομένου φυσικής αγωγής.</p>
<p>Εφαρμόζει δραστηριότητες οι οποίες επιτρέπουν τους μαθητές να ενσωματώσουν (αφομοιώσουν) γνώσεις και δεξιότητες από άλλα γνωστικά αντικείμενα (π.χ. γλώσσα, μαθηματικά, γεωγραφία, ιστορία).</p>	<p>Δείχνει ανεπάρκεια στην εφαρμογή δραστηριοτήτων οι οποίες επιτρέπουν τους μαθητές να ενσωματώσουν (αφομοιώσουν) γνώσεις και δεξιότητες από άλλα γνωστικά αντικείμενα (π.χ. γλώσσα, μαθηματικά, γεωγραφία, ιστορία).</p>	<p>Είναι σε θέση να σχεδιάσει ικανοποιητικά δραστηριότητες οι οποίες επιτρέπουν τους μαθητές να ενσωματώσουν (αφομοιώσουν) γνώσεις και δεξιότητες από άλλα γνωστικά αντικείμενα (π.χ. γλώσσα, μαθηματικά, γεωγραφία, ιστορία).</p>	<p>Σχεδιάζει αποτελεσματικά δραστηριότητες οι οποίες επιτρέπουν τους μαθητές να ενσωματώσουν (αφομοιώσουν) γνώσεις και δεξιότητες από άλλα γνωστικά αντικείμενα (π.χ. γλώσσα, μαθηματικά, γεωγραφία, ιστορία).</p>
<p>Εφαρμόζει τα καταλληλότερα μέσα και περιεχόμενα από το αναλυτικό πρόγραμμα και τα προσαρμόζει ή τα τροποποιεί ανάλογα.</p>	<p>Δεν εφαρμόζει τα καταλληλότερα διδακτικά μέσα και περιεχόμενα από το αναλυτικό πρόγραμμα.</p>	<p>Εφαρμόζει ορισμένες φορές αναπτυξιακά κατάλληλα (παικτικά, ακριβή, χρήσιμα και ασφαλή) διδακτικά μέσα και το κατάλληλο υλικό από το αναλυτικό πρόγραμμα.</p>	<p>Επιδεικνύει την ικανότητα να εφαρμόζει αναπτυξιακά κατάλληλα (παικτικά, ακριβή, χρήσιμα και ασφαλή) διδακτικά μέσα και το καταλληλότερο υλικό από το αναλυτικό πρόγραμμα σε μεγάλη ποικιλία φυσικών δραστηριοτήτων.</p>

<p>22. Παρέχει επεξηγήσεις και επιδεικνύει τα αντικείμενα με ασφάλεια και μεθοδικότητα.</p>	<p>Χρησιμοποιεί αναποτελεσματικές παρουσιάσεις και δίνει απελέσφορες εξηγήσεις καταδεικνύοντας έτσι αδυναμία σύνδεσης των εννοιών της φυσικής δραστηριότητας με τις κατάλληλες εμπειρίες μάθησης.</p>	<p>Ορισμένες φορές χρησιμοποιεί αποτελεσματικές παρουσιάσεις και δίνει εξηγήσεις για να μπορέσει να συνδέσει τις έννοιες της φυσικής δραστηριότητας με τις πιο κατάλληλες εμπειρίες φυσικές δραστηριότητες.</p>	<p>Κάνει πάντα αποτελεσματικές παρουσιάσεις και παρέχει επεξηγήσεις με τις οποίες συνδέει τις έννοιες της φυσικής δραστηριότητας με τις πιο κατάλληλες εμπειρίες φυσικής δραστηριότητας μέσα από ένα ευρύ φάσμα που εμπεριέχεται στα περιεχόμενα της Φυσικής Αγωγής.</p>
<p>23. Χρησιμοποιεί κατάλληλες εκπαιδευτικές υποδείξεις και οδηγίες που διευκολύνουν την εκτέλεση των κινητικών δεξιοτήτων.</p>	<p>Δεν χρησιμοποιεί εκπαιδευτικές οδηγίες και υποδείξεις για την εκτέλεση των κινητικών δεξιοτήτων.</p>	<p>Είναι σε θέση να χρησιμοποιεί ικανοποιητικά κατάλληλες εκπαιδευτικές υποδείξεις και οδηγίες και την εκτέλεση των κινητικών δεξιοτήτων.</p>	<p>Παρέχει οδηγίες και υποδείξεις διδασκαλίας οι οποίες διευκολύνουν την εκτέλεση. Αυτές οι υποδείξεις είναι σχεδιασμένες έτσι ώστε να προκαλέσουν υψηλού επιπέδου εκτελέσεις και να βελτιώσουν την απόδοση στις δεξιότητες.</p>
<p>24. Εφαρμόζει άμεσους και έμμεσους τρόπους διδασκαλίας για να διευκολύνει την μάθηση (π.χ. θέτει ερωτήσεις, αναπτύσσει σεσνάρια, προωθεί μεθόδους επίλυσης προβλημάτων και προάγει την κριτική σκέψη).</p>	<p>Δεν εφαρμόζει άμεσους και έμμεσους τρόπους διδασκαλίας για να διευκολύνει την μάθηση.</p>	<p>Εφαρμόζει ικανοποιητικά ορισμένες φορές άμεσους και έμμεσους τρόπους διδασκαλίας για να διευκολύνει την μάθηση (π.χ. θέτει ερωτήσεις, αναπτύσσει σεσνάρια, προωθεί μεθόδους επίλυσης προβλημάτων και προάγει την κριτική σκέψη).</p>	<p>Εφαρμόζει πολύ καλά άμεσους και έμμεσους τρόπους διδασκαλίας για να διευκολύνει την μάθηση (π.χ. θέτει ερωτήσεις, αναπτύσσει σεσνάρια, προωθεί μεθόδους επίλυσης προβλημάτων και προάγει την κριτική σκέψη) σε ένα ευρύ φάσμα εφαρμογών της φυσικής δραστηριότητας.</p>

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3: Οργάνωση και διοίκηση

Ο διδάσκων εφαρμόζει τις αρχές που διέπουν την ατομική και κοινωνική συμπεριφορά για να δημιουργήσει ένα ασφαλές περιβάλλον μάθησης το οποίο θα διασφαλίζει θετική κοινωνική αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών και την ενεργητική τους συμμετοχή στο μάθημα. Εφαρμόζει επίσης μια ποικιλία ειδικών προγραμμάτων τα οποία στοχεύουν στη διατήρηση του ελέγχου και της πειθαρχίας στην τάξη και της μείωσης των ανεπιθύμητων συμπεριφορών.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
Χρησιμοποιεί ρουτίνες (τεχνικές διοίκησης) με τις οποίες δημιουργεί ομαλές και λειτουργικές συνθήκες μάθησης.	Ο διδάσκων χρησιμοποιεί ρουτίνες (τεχνικές διοίκησης) οι οποίες δεν δημιουργούν ομαλές και λειτουργικές συνθήκες μάθησης. Οι ρουτίνες δεν είναι εμφανείς και τα μαθήματα δεν φαίνεται να διεξάγονται με κάποια σειρά.	Ο διδάσκων είναι σε θέση να εφαρμόσει ικανοποιητικά ρουτίνες (τεχνικές διοίκησης) με τις οποίες δημιουργεί ομαλές και λειτουργικές συνθήκες μάθησης.	Ο διδάσκων εφαρμόζει πολύ καλά ρουτίνες (τεχνικές διοίκησης) με τις οποίες πραγματοποιεί την ενεργή συμμετοχή των μαθητών και εξασφαλίζει την βέλτιστη μάθηση των παιδιών.
Οργανώνει, κατανέμει και διαχειρίζεται το έμφυχο και μη υλικό (μαθητές, χρόνο, χώρο, όργανα, δραστηριότητες) για να εξασφαλίσει μια ενεργή και δικαιοεμπειρία μάθησης.	Δεν είναι σε θέση να οργανώσει να κατανέμει και να διαχειριστεί το έμφυχο και μη υλικό του (μαθητές, χρόνο, χώρο, όργανα, δραστηριότητες) για να εξασφαλίσει μια ενεργή και δικαιοεμπειρία μάθησης. Στα μαθήματα δεν φαίνεται να υπάρχει μια λογική ακολουθία όταν περνούν οι μαθητές από την μια δραστηριότητα στην άλλη.	Είναι σε θέση να οργανώσει να κατανέμει και να διαχειριστεί το έμφυχο και μη υλικό του (μαθητές, χρόνο, χώρο, όργανα, δραστηριότητες) ικανοποιητικά για να εξασφαλίσει μια ενεργή και δικαιοεμπειρία μάθησης.	Είναι σε μέγιστο βαθμό αποτελεσματικός στο να οργανώνει, να κατανέμει και να διαχειρίζεται το έμφυχο και μη υλικό του, πραγματοποιεί το χρόνο συμμετοχής στη δραστηριότητα και διασφαλίζει ότι όλοι οι μαθητές του έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής και μάθησης.

<p>Χρησιμοποιεί μια ποικιλία αναπτυξιακά κατάλληλων μεθόδων (πρακτικών) (π.χ. επίλογη περιεχομένου, στυλ διδασκαλίας, χρήση μουσικής, κατάλληλα κίνητρα και εργαλεία) για να παρακινήσει τους μαθητές να συμμετέχουν σε φυσικές δραστηριότητες εντός και εκτός σχολείου.</p>	<p>Δεν χρησιμοποιεί αναπτυξιακά κατάλληλες μεθόδους για να παρακινήσει τους μαθητές να συμμετέχουν σε φυσικές δραστηριότητες εντός και εκτός σχολείου.</p>	<p>Χρησιμοποιεί ικανοποιητικά ορισμένες κατάλληλες μεθόδους και πρακτικές για να παρακινήσει τους μαθητές να συμμετέχουν σε φυσικές δραστηριότητες εντός και εκτός σχολείου.</p>	<p>Έχει αρκετή εμπειρία στο να αναγνωρίσει τις ανάγκες των μαθητών. Χρησιμοποιεί μια μεγάλη ποικιλία αναπτυξιακά κατάλληλων μεθόδων και πρακτικών για να παρακινήσει τους μαθητές να συμμετέχουν σε φυσικές δραστηριότητες τόσο εντός όσο και εκτός σχολείου.</p>
<p>3.4 Χρησιμοποιεί στρατηγικές για να βοηθήσει τους μαθητές να παρουσιάσουν υπεύθυνες ατομικές και κοινωνικές συμπεριφορές (π.χ. αμοιβαίο σεβασμό, φροντίδα, υποστήριξη και βοήθεια των άλλων, ασφάλεια, συνεργασία) με τις οποίες καλλιεργεί θετικές σχέσεις μεταξύ των μαθητών και ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης.</p>	<p>Δεν χρησιμοποιεί στρατηγικές για να βοηθήσει τους μαθητές να παρουσιάσουν υπεύθυνες ατομικές και κοινωνικές συμπεριφορές (π.χ. αμοιβαίο σεβασμό, φροντίδα, υποστήριξη και βοήθεια των άλλων, ασφάλεια, συνεργασία) με τις οποίες καλλιεργεί θετικές σχέσεις μεταξύ των μαθητών και ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης.</p>	<p>Χρησιμοποιεί κάποιες στρατηγικές για να βοηθήσει τους μαθητές να παρουσιάσουν υπεύθυνες ατομικές και κοινωνικές συμπεριφορές (π.χ. αμοιβαίο σεβασμό, φροντίδα, υποστήριξη και βοήθεια των άλλων, ασφάλεια, συνεργασία) με τις οποίες καλλιεργεί θετικές σχέσεις μεταξύ των μαθητών και ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης.</p>	<p>Χρησιμοποιεί ένα ευρύ φάσμα στρατηγικών για να βοηθήσει τους μαθητές να παρουσιάσουν υπεύθυνες ατομικές και κοινωνικές συμπεριφορές (π.χ. αμοιβαίο σεβασμό, φροντίδα, υποστήριξη και βοήθεια των άλλων, ασφάλεια, συνεργασία) με τις οποίες καλλιεργεί θετικές σχέσεις μεταξύ των μαθητών και ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης. Τέτοιες στρατηγικές είναι εμφανείς στην καθημερινή διδασκαλία.</p>
<p>3.5 Σχεδιάζει και εφαρμόζει πρωτόκολλα-κανόνες συμπεριφοράς και ρουτίνες οι οποίες στοχεύουν στη διατήρηση της πειθαρχίας στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής.</p>	<p>Παρουσιάζει ανεπάρκεια στην εφαρμογή πρωτόκολλων-κανόνων συμπεριφοράς, ρουτινών) οι οποίες στοχεύουν στη διατήρηση της πειθαρχίας στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής.</p>	<p>Είναι σε θέση να εφαρμόζει ικανοποιητικά πρωτόκολλα-κανόνες συμπεριφοράς, ρουτίνες οι οποίες στοχεύουν στη διατήρηση της πειθαρχίας στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής.</p>	<p>Εφαρμόζει αποτελεσματικά πρωτόκολλα-κανόνες συμπεριφοράς, ρουτίνες οι οποίες στοχεύουν στη διατήρηση της πειθαρχίας στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής.</p>
<p>3.6 Εφαρμόζει κανόνες και πρακτικές πρόληψης ανεπιθύμητων συμπεριφορών στο μάθημα.</p>	<p>Παρουσιάζει ανεπάρκεια στην ανάπτυξη και εφαρμογή κανόνων και πρακτικών πρόληψης ανεπιθύμητων συμπεριφορών στο μάθημα.</p>	<p>Είναι σε θέση να αναπτύσσει και να εφαρμόζει ικανοποιητικά κανόνες και πρακτικές πρόληψης ανεπιθύμητων συμπεριφορών στο μάθημα.</p>	<p>Αναπτύσσει και εφαρμόζει με συνέπεια κανόνες και πρακτικές πρόληψης ανεπιθύμητων συμπεριφορών στο μάθημα.</p>

Εφαρμόζει ποικιλία από στρατηγικές αντιμετώπισης και μείωσης των ανεπιθύμητων συμπεριφορών στο μάθημα.	Παρουσιάζει ανεπάρεκτα στην εφαρμογή στρατηγικών αντιμετώπισης και μείωσης των ανεπιθύμητων συμπεριφορών στο μάθημα.	Εφαρμόζει ικανοποιητικά στρατηγικές αντιμετώπισης και μείωσης των ανεπιθύμητων συμπεριφορών στο μάθημα.	Εφαρμόζει με συνέπεια μια ποικιλία από αποτελεσματικές στρατηγικές αντιμετώπισης και μείωσης των ανεπιθύμητων συμπεριφορών στο μάθημα.
Διδάσκει πρακτικές και στρατηγικές με τις οποίες οι μαθητές μαθαίνουν να διατηρούν υπεύθυνη συμπεριφορά που προάγει την ασφάλεια κατά τη διάρκεια του μαθήματος και να επιλύουν ειρηνικά τις διαφορίες τους αν και όταν παρουσιαστούν.	Δεν διδάσκει πρακτικές και στρατηγικές με τις οποίες οι μαθητές θα μάθουν να διατηρούν υπεύθυνη συμπεριφορά που προάγει την ασφάλεια κατά τη διάρκεια του μαθήματος και θα επιλύουν ειρηνικά τις διαφορίες τους αν και όταν παρουσιαστούν	Διδάσκει ικανοποιητικά κάποιες φορές πρακτικές και στρατηγικές με τις οποίες οι μαθητές θα μάθουν να διατηρούν υπεύθυνη συμπεριφορά που προάγει την ασφάλεια κατά τη διάρκεια του μαθήματος και θα επιλύουν ειρηνικά τις διαφορίες τους αν και όταν παρουσιαστούν.	Διδάξει με συνέπεια πρακτικές και στρατηγικές με τις οποίες οι μαθητές μαθαίνουν να διατηρούν υπεύθυνη συμπεριφορά που προάγει την ασφάλεια κατά τη διάρκεια του μαθήματος και επιλύουν ειρηνικά τις διαφορίες τους αν και όταν παρουσιαστούν.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4: Περιβάλλον μάθησης

Ο δάσκαλος δημιουργεί ένα ευχάριστο, ασφαλές και προκλητικό (δημιουργικό) περιβάλλον μάθησης μέσα στο οποίο οι μαθητές δεσμεύονται και απολαμβάνουν την φυσική δραστηριότητα.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
4.1 Διδάσκει έχοντας στην διάθεσή του ένα μεγάλο ρεπερτόριο στρατηγικών διδασκαλίας και δεξιοτήτων (μεθόδων) διαχείρισης της τάξης, δημιουργώντας με αυτό τον τρόπο ένα μαθησιακό περιβάλλον το οποίο επιτρέπει τους μαθητές να λειτουργήσουν σε ένα υψηλό επίπεδο προσδοκιών.	Εφαρμόζει στρατηγικές διδασκαλίας και διαχείρισης της τάξης οι οποίες αποτυγχάνουν να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον υψηλών προσδοκιών για τους μαθητές.	Εφαρμόζει ορισμένες φορές ικανοποιητικές στρατηγικές διδασκαλίας και διαχείρισης της τάξης οι οποίες δημιουργούν ένα μαθησιακό περιβάλλον μέσα στο οποίο οι μαθητές μπορούν να λειτουργήσουν σε ένα αρκετά υψηλό επίπεδο προσδοκιών.	Εφαρμόζει τις πλέον κατάλληλες στρατηγικές διδασκαλίας και διαχείρισης της τάξης δημιουργώντας με αυτό τον τρόπο ένα αποτελεσματικό μαθησιακό περιβάλλον το οποίο επιτρέπει τους μαθητές να λειτουργήσουν σε ένα υψηλό επίπεδο προσδοκιών.

<p>Καθιερώνει ευπροσάρμοστους κανόνες και πρακτικές διδασκαλίας που ανταποκρίνονται στις αναγκές των μαθητών και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις των δραστηριοτήτων.</p>	<p>Καθιερώνει ανυποτέλεστικους κανόνες και ανεπαρκείς πρακτικές διδασκαλίας που δεν ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες των μαθητών και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις των δραστηριοτήτων.</p>	<p>Καθιερώνει ορισμένες φορές ευπροσάρμοστους κανόνες και πρακτικές διδασκαλίας που ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες των μαθητών και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις των δραστηριοτήτων.</p>	<p>Καθιερώνει με συνέπεια ευπροσάρμοστους κανόνες και πρακτικές διδασκαλίας που ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις ατομικές ανάγκες των μαθητών και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις των δραστηριοτήτων.</p>
<p>4.3 Καθιερώνει και διδάσκει με μεθοδικότητα εύκολες στην εκτέλεση τους ρουτίνες και διαχειρίζεται με μεγάλη ευθύνη τον χρόνο, τον χώρο και το αθλητικό υλικό για να μεγιστοποιήσει τον χρόνο ενασχόλησης και συμμετοχής των μαθητών στις φυσικές δραστηριότητες.</p>	<p>Δεν είναι σε θέση καθιερώνει και να διδάξει εύκολες στην εκτέλεση τους ρουτίνες και να διαχειριστεί με μεγάλη ευθύνη τον χρόνο, τον χώρο και το αθλητικό υλικό για να μεγιστοποιήσει έτσι τον χρόνο ενασχόλησης και συμμετοχής των μαθητών στις φυσικές δραστηριότητες.</p>	<p>Καθιερώνει και διδάσκει ορισμένες φορές εύκολες στην εκτέλεση τους ρουτίνες και να διαχειριστεί με μεγάλη ευθύνη τον χρόνο, τον χώρο και το αθλητικό υλικό για να μεγιστοποιήσει έτσι τον χρόνο ενασχόλησης και συμμετοχής των μαθητών στις φυσικές δραστηριότητες.</p>	<p>Καθιερώνει και διδάσκει πάντα εύκολες στην εκτέλεση τους ρουτίνες και διαχειρίζεται αποτελεσματικά τον χρόνο, τον χώρο και το αθλητικό υλικό για να μεγιστοποιήσει έτσι τον χρόνο ενασχόλησης και συμμετοχής των μαθητών στις φυσικές δραστηριότητες.</p>
<p>4.4 Δημιουργεί ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης, υπευθυνότητας και αμοιβαίου σεβασμού έτσι ώστε οι μαθητές να συμμετέχουν στην μαθησιακή διαδικασία απαλαμβάνοντας τις φυσικές δραστηριότητες και έχοντας σημαντικές ευκαιρίες να βελτιωθούν στις κινητικές δεξιότητες.</p>	<p>Παρουσιάζει ανεπάρκειες στην δημιουργία ενός μαθησιακού περιβάλλοντος εμπιστοσύνης, υπευθυνότητας και αμοιβαίου σεβασμού με αποτέλεσμα οι μαθητές να συμμετέχουν στην μαθησιακή διαδικασία χωρίς να απολαμβάνουν τις φυσικές δραστηριότητες και χωρίς να έχουν σημαντικές ευκαιρίες κινητικής βελτίωσης.</p>	<p>Δημιουργεί ορισμένες φορές ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης, υπευθυνότητας και αμοιβαίου σεβασμού έτσι ώστε οι μαθητές να συμμετέχουν στην μαθησιακή διαδικασία απολαμβάνοντας τις φυσικές δραστηριότητες και έχοντας σημαντικές ευκαιρίες να βελτιωθούν στις κινητικές δεξιότητες.</p>	<p>Δημιουργεί με μεγάλη επιτυχία ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης, υπευθυνότητας και αμοιβαίου σεβασμού. Οι μαθητές συμμετέχουν στην μαθησιακή διαδικασία απαλαμβάνοντας τις φυσικές δραστηριότητες και βελτιώνοντας τις κινητικές τους δεξιότητες.</p>
<p>4.5 Χρησιμοποιεί αναπτυξιακά κατάλληλες ασκήσεις και δραστηριότητες για να εξασφαλίσει την πρόοδο και την επιτυχία των μαθητών, βάσει των ατομικών διαφορών τους.</p>	<p>Δεν χρησιμοποιεί αναπτυξιακά κατάλληλες ασκήσεις και δραστηριότητες για να εξασφαλίσει την πρόοδο και την επιτυχία των μαθητών βάσει των ατομικών διαφορών τους.</p>	<p>Χρησιμοποιεί ορισμένες φορές ικανοποιητικά αναπτυξιακά κατάλληλες ασκήσεις και δραστηριότητες για να εξασφαλίσει την πρόοδο και την επιτυχία των μαθητών, βάσει των ατομικών διαφορών τους.</p>	<p>Χρησιμοποιεί αποτελεσματικά μέσα από ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων αναπτυξιακά κατάλληλες ασκήσεις για να εξασφαλίσει την πρόοδο και την επιτυχία των μαθητών, βάσει των ατομικών διαφορών τους.</p>

<p>Χρησιμοποιεί την ομαδική εξάσκηση και εξασφαλίζει ευκαιρίες στους μαθητές να αναδείξουν την ικανότητά τους στις δεξιότητες που μαθαίνουν, να αλληλεπιδράσουν και να επιδείξουν αποδεκτή κοινωνική συμπεριφορά</p>	<p>Δεν χρησιμοποιεί αναποτελεσματικά την ομαδική εξάσκηση και δεν εξασφαλίζει ευκαιρίες στους μαθητές να αναδείξουν την ικανότητά τους στις δεξιότητες που μαθαίνουν, να αλληλεπιδράσουν και να επιδείξουν αποδεκτή κοινωνική συμπεριφορά.</p>	<p>Χρησιμοποιεί αρκετές φορές την ομαδική εξάσκηση και εξασφαλίζει ικανοποιητικές ευκαιρίες στους μαθητές να αναδείξουν την ικανότητά τους στις δεξιότητες που μαθαίνουν, να αλληλεπιδράσουν και να επιδείξουν αποδεκτή κοινωνική συμπεριφορά.</p>	<p>Χρησιμοποιεί με συνέπεια και επιτυχία την ομαδική εξάσκηση και εξασφαλίζει ευκαιρίες στους μαθητές να αναδείξουν την ικανότητά τους στις δεξιότητες που μαθαίνουν, να αλληλεπιδράσουν και να επιδείξουν αποδεκτή κοινωνική συμπεριφορά.</p>
<p>Δημιουργεί ένα μαθησιακό περιβάλλον στο οποίο οι μαθητές σε κάθε μάθημα τίθεται ως προτεραιότητα και διασφαλίζεται στο μέγιστο με αποτέλεσμα οι μαθητές να είναι και να αισθάνονται φυσικά, συναισθηματικά και κοινωνικά ασφαλείς.</p>	<p>Δημιουργεί ένα μαθησιακό περιβάλλον το οποίο δεν διασφαλίζει την ασφάλεια των μαθητών σε κάθε μάθημα και έτσι οι μαθητές δεν είναι και να αισθάνονται φυσικά, συναισθηματικά και κοινωνικά ασφαλείς.</p>	<p>Δημιουργεί ορισμένες φορές ένα μαθησιακό περιβάλλον το οποίο διασφαλίζει την ασφάλεια των μαθητών οι οποίοι είναι και αισθάνονται φυσικά, συναισθηματικά και κοινωνικά ασφαλείς.</p>	<p>Δημιουργεί με συνέπεια και αποτελεσματικότητα ένα μαθησιακό περιβάλλον στο οποίο η ασφάλεια των μαθητών σε κάθε μάθημα τίθεται ως πρώτη προτεραιότητα και διασφαλίζεται σε μέγιστο βαθμό με αποτέλεσμα οι μαθητές να είναι και να αισθάνονται φυσικά, συναισθηματικά και κοινωνικά ασφαλείς.</p>

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5 : Στρατηγικές διδασκαλίας

Ο διδάσκων θέτει σε εφαρμογή ένα ευπροσάρμοστο και αποτελεσματικό πρόγραμμα διδασκαλίας που ανταποκρίνεται με υπευθυνότητα στις ανάγκες και τα αναπτυξιακά επίπεδα των μαθητών, και ακολουθεί σε μέγιστο βαθμό τις θεμελιώδεις αρχές της Φυσικής Αγωγής και τις συναφείς αρχές και θεωρίες στις οποίες στηρίζει την διδασκαλία του.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
<p>5.1 Μεταφέρει στους μαθητές τη σημασία και το πραγματικό νόημα του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, λαμβάνοντας υπόψη τις θεμελιώδεις αρχές της.</p>	<p>Δεν μπορεί αποδώσει στους μαθητές τη σημασία και πραγματικό το νόημα του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής</p>	<p>Μεταφέρει ικανοποιητικά στους μαθητές τη σημασία και το πραγματικό νόημα του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής.</p>	<p>Μεταφέρει αποτελεσματικά στους μαθητές τη σημασία και το πραγματικό νόημα του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, στηρίζοντας στις θεμελιώδεις αρχές της.</p>

<p>Χρησιμοποιεί τεχνικές διδασκαλίας με τις οποίες προκαλεί το ενδιαφέρον των μαθητών για τα διδασκόμενα αντικείμενα.</p>	<p>Παρουσιάζει ανεπάρκεια στην χρησιμοποίηση τεχνικών διδασκαλίας που προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών για τα διδασκόμενα αντικείμενα.</p>	<p>Χρησιμοποιεί ορισμένες φορές ικανοποιητικά τεχνικές διδασκαλίας προκαλώντας το ενδιαφέρον των μαθητών για τα διδασκόμενα αντικείμενα.</p>	<p>Χρησιμοποιεί αποτελεσματικά ένα μεγάλο φάσμα από τεχνικές διδασκαλίας με τις οποίες προκαλεί το ενδιαφέρον των μαθητών για τα διδασκόμενα αντικείμενα.</p>
<p>Χρησιμοποιεί με τον κατάλληλο τρόπο και στον κατάλληλο χρόνο ποικίλες μεθόδους με τις οποίες εμπλέκει τους μαθητές στην παραγωγική διαδικασία της μάθησης.</p>	<p>ΑΕΥ μπορεί να εφαρμόσει αποτελεσματικές μεθόδους οι οποίες θα εμπλέκουν τους μαθητές στην παραγωγική διαδικασία της μάθησης.</p>	<p>Χρησιμοποιεί ορισμένες φορές και ικανοποιητικά μεθόδους για να εμπλέξει τους μαθητές στην παραγωγική διαδικασία της μάθησης.</p>	<p>Χρησιμοποιεί αποτελεσματικά στον κατάλληλο χρόνο και με τον κατάλληλο τρόπο μια μεγάλη ποικιλία μεθόδων για να εμπλέξει τους μαθητές στην παραγωγική διαδικασία της μάθησης.</p>
<p>Ενημερώνει τους μαθητές σχετικά με το τι πρόκειται να μάθουν, για να εκτιμήσουν την αξία και τη σημασία της Φυσικής Αγωγής στη ζωή τους.</p>	<p>ΑΕΥ παρέχει καμία ενημέρωση στους μαθητές σχετικά με το τι πρόκειται να μάθουν.</p>	<p>Ενημερώνει ορισμένες φορές τους μαθητές σχετικά με το τι πρόκειται να μάθουν έτσι ώστε να εκτιμήσουν την αξία και τη σημασία της Φυσικής Αγωγής στη ζωή τους.</p>	<p>Παρέχει πάντα σωστή και έγκυρη ενημέρωση στους μαθητές σχετικά με το τι πρόκειται να μάθουν και τους οδηγεί στην εκτίμηση της αξίας και της σημασίας της Φυσικής Αγωγής για τη ζωή τους.</p>
<p>Συνδυάζει πολλές μορφές αποτελεσματικής πρακτικής και στρατηγικών διδασκαλίας για να συνδέσει το περιεχόμενο του μαθήματος με τις ανάγκες των μαθητών. Τροποποιεί, όπου κρίνει απαραίτητο, τις στρατηγικές του για να ικανοποιήσει το ενδιαφέρον, την επιδεξιότητα, την ηλικία και το επίπεδο ικανότητας των παιδιών.</p>	<p>ΑΕΥ δείχνει την ικανότητα συνδυασμού πολλών μορφών και στρατηγικών διδασκαλίας για να συνδέσει το περιεχόμενο του μαθήματος με τις ανάγκες των μαθητών και δεν είναι σε θέση να τροποποιεί, όπου κρίνει απαραίτητο, τις στρατηγικές του για να ικανοποιήσει το ενδιαφέρον, την ηλικία και το επίπεδο ικανότητας των παιδιών.</p>	<p>Συνδυάζει ορισμένες φορές ικανοποιητικά αρκετές μορφές αποτελεσματικής πρακτικής και στρατηγικών διδασκαλίας για να συνδέσει το περιεχόμενο του μαθήματος με τις ανάγκες των μαθητών. Τροποποιεί ικανοποιητικά, όπου κρίνει απαραίτητο, τις στρατηγικές αυτές για να ικανοποιήσει το ενδιαφέρον, την επιδεξιότητα, την ηλικία και το επίπεδο ικανότητας των παιδιών.</p>	<p>Συνδυάζει αποτελεσματικά και με συνέπεια ποικιλία από αποτελεσματικές πρακτικές και στρατηγικές διδασκαλίας για να συνδέσει το περιεχόμενο του μαθήματος με τις ανάγκες των μαθητών. Τροποποιεί επίσης αποτελεσματικά, όπου είναι απαραίτητο τις στρατηγικές αυτές για να ικανοποιήσει το ενδιαφέρον, την επιδεξιότητα, την ηλικία και το επίπεδο ικανότητας των παιδιών.</p>

<p>Χρησιμοποιεί στη διδασκαλία του τις κατάλληλες κατάλληλες παρουσιάσεις για να βοηθήσει τους μαθητές να δουν στην πράξη την εκτέλεση μιας δεξιάτητας και διαχωρίζει δύσκολες (σύνθετες) δεξιότητες σε δύο ή τρία κομμάτια για να τις εξηγήσει και να τις παρουσιάσει καλύτερα.</p>	<p>Δεν είναι σε θέση να παρουσιάσει με κατάλληλο τρόπο τις δεξιότητες στους μαθητές έτσι ώστε αυτοί να δουν την σωστή εκτέλεση της δεξιάτητας που διδάσκεται και δεν χρησιμοποιεί τεχνικές απλοποίησης σύνθετων δεξιάτητων για να τις εξηγήσει και να τις παρουσιάσει καλύτερα στους μαθητές.</p>	<p>Χρησιμοποιεί συχνά κατάλληλες παρουσιάσεις για να βοηθήσει τους μαθητές να δουν στην πράξη την εκτέλεση μιας δεξιάτητας και διαχωρίζει δύσκολες (σύνθετες) δεξιότητες σε δύο ή τρία κομμάτια για να τις εξηγήσει και να τις παρουσιάσει καλύτερα.</p>	<p>Χρησιμοποιεί συστηματικά και αποτελεσματικά κατάλληλες παρουσιάσεις για να βοηθήσει τους μαθητές να δουν στην πράξη την εκτέλεση μιας δεξιάτητας και διαχωρίζει δύσκολες (σύνθετες) δεξιότητες σε δύο ή τρία κομμάτια για να τις εξηγήσει και να τις παρουσιάσει καλύτερα.</p>
<p>Εφαρμόζει μια ποικιλία από στρατηγικές διδασκαλίας τόσο για ατομική όσο και για ομαδική εξάσκηση για να μεγιστοποιήσει τα οφέλη των μαθητών.</p>	<p>Εφαρμόζει ανεπισημασμένες στρατηγικές διδασκαλίας για την ατομική και την ομαδική εξάσκηση των μαθητών με αποτέλεσμα να αποτυγχάνει να μεγιστοποιήσει τα οφέλη των μαθητών.</p>	<p>Εφαρμόζει συχνά στρατηγικές διδασκαλίας τόσο για ατομική όσο και για ομαδική εξάσκηση για να μεγιστοποιήσει τα οφέλη των μαθητών.</p>	<p>Εφαρμόζει συστηματικά και αποτελεσματικά μια ποικιλία από αποτελεσματικές στρατηγικές διδασκαλίας τόσο για ατομική όσο και για ομαδική εξάσκηση για να μεγιστοποιήσει τα οφέλη των μαθητών.</p>
<p>Εφαρμόζει αποτελεσματικές στρατηγικές ομαδικής εξάσκησης και διασφαλίζει την αξιολόγηση και τον σεβασμό των μαθητών, αυξάνει την κοινωνική τους αλληλεπίδραση, σέβεται τα διαφορετικά αναπτυξιακά τους επίπεδα, διευκολύνει τη μεγιστοποίηση της συμμετοχής και δημιουργεί αξεχαστες εμπειρίες μάθησης.</p>	<p>Δεν εφαρμόζει αποτελεσματικές στρατηγικές ομαδικής εξάσκησης και αποτυγχάνει να διασφαλίσει την αξιολόγηση και τον σεβασμό των μαθητών, την κοινωνική τους αλληλεπίδραση, και αδυνατεί να διευκολύνει την μεγιστοποίηση της συμμετοχής και να δημιουργήσει αξεχαστες εμπειρίες μάθησης.</p>	<p>Εφαρμόζει ορισμένες φορές ικανοποιητικά στρατηγικές ομαδικής εξάσκησης οι οποίες διασφαλίζουν την αξιολόγηση και τον σεβασμό των μαθητών και αυξάνει την κοινωνική τους αλληλεπίδραση. Σέβεται επίσης τα διαφορετικά αναπτυξιακά τους επίπεδα, διευκολύνει τη μεγιστοποίηση της συμμετοχής και δημιουργεί θετικές εμπειρίες μάθησης.</p>	<p>Εφαρμόζει συστηματικά αποτελεσματικές στρατηγικές ομαδικής εξάσκησης οι οποίες διασφαλίζουν την αξιολόγηση και τον σεβασμό των μαθητών, αυξάνει την κοινωνική τους αλληλεπίδραση, σέβεται τα διαφορετικά αναπτυξιακά τους επίπεδα, διευκολύνει τη μεγιστοποίηση της συμμετοχής και δημιουργεί αξεχαστες εμπειρίες μάθησης.</p>

Εφαρμόζει δραστηριότητες οι οποίες εκτελούνται από πολλούς μαθητές για να προάγει την συνεργασία και να παρέχει στη συνέχεια τόσο για το άτομο όσο και για την ομάδα ευκαιρίες επίλυσης προβλημάτων.	Εφαρμόζει ομαδικές δραστηριότητες οι οποίες αποτυγχάνουν να προάγουν τη συνεργασία και την επίλυση προβλημάτων μεταξύ των μαθητών.	Εφαρμόζει ορισμένες φορές ικανοποιητικά δραστηριότητες οι οποίες εκτελούνται από πολλούς μαθητές, προάγει ικανοποιητικά τη συνεργασία και παρέχει στη συνέχεια τόσο για το άτομο όσο και για την ομάδα ευκαιρίες επίλυσης προβλημάτων.	Εφαρμόζει συστηματικά και αποτελεσματικά δραστηριότητες οι οποίες εκτελούνται από πολλούς μαθητές για να προάγει την συνεργασία και για να παρέχει τόσο για το άτομο όσο και για την ομάδα ευκαιρίες επίλυσης προβλημάτων.
--	---	--	--

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6: Δεξιότητες επικοινωνίας.

Ο διδάσκων παρουσιάζει αποτελεσματικό προφορικό και γραπτό λόγο και δεξιότητες επικοινωνίας για να αυξήσει την μάθηση και την δέσμευση των μαθητών στην φυσική δραστηριότητα.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
6.1. Επιδεικνύει αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας (χρήση της γλώσσας, σαφήνεια, περιεκτικό-μεστό λόγο, ρυθμό στην ομιλία, παροχή και λήψη ανατροφοδότησης, χρήση του λόγου ανάλογα με την ηλικία των μαθητών, επικοινωνία με νοήματα-χειρονομίες).	Παρουσιάζει αναποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας (χρησιμοποιεί ακατάλληλους γραμματικούς όρους, μιλά πολύ γρήγορα, χρησιμοποιεί ακατάλληλο λεξιλόγιο σε σχέση με την ηλικία των μαθητών).	Παρουσιάζει ορισμένες φορές ικανοποιητικά τις δεξιότητες επικοινωνίας (χρήση της γλώσσας, αρκετή σαφήνεια, περιεκτικό λόγο, ικανοποιητικό ρυθμό στην ομιλία, καλή παροχή και λήψη ανατροφοδότησης και χρήση του λόγου ανάλογα με την ηλικία των μαθητών, επαρκή επικοινωνία με νοήματα-χειρονομίες).	Επιδεικνύει με συνέπεια αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας (άρτια χρήση της γλώσσας, σαφήνεια, περιεκτικό-μεστό λόγο, ρυθμό στην ομιλία, πολύ καλή παροχή και λήψη ανατροφοδότησης, αποτελεσματική χρήση του λόγου ανάλογα με την ηλικία των μαθητών και επικοινωνία με νοήματα-χειρονομίες), για να δημιουργήσει ένα θετικό και προσανατολισμένο στη μάθηση περιβάλλον.
6.2. Επικοινωνεί και διδάσκει χρησιμοποιώντας μια μεγάλη ποικιλία μέσων (πίνακες, poster, μουσική, αφίσες, video και διαδίκτυο).	Χρησιμοποιεί ένα πολύ μικρό ρεπερτόριο στρατηγικών επικοινωνίας για να μεταδώσει διδακτικές και οργανωτικές πληροφορίες (περιορισμένη προφορική επικοινωνία). Παρουσιάζει μειωμένο ενδιαφέρον και δημιουργικότητα.	Επικοινωνεί ικανοποιητικά για οργανωτικά και διδακτικά θέματα χρησιμοποιώντας αρκετές μεθόδους (πίνακες, poster, μουσική, αφίσες, χρήση video και διαδίκτυο).	Χρησιμοποιεί τις πλέον κατάλληλες, καινοτόμες και πολυποικίλες μεθόδους για να επικοινωνήσει για οργανωτικά και διδακτικά θέματα με τους μαθητές.

<p>Επικοινωνεί με διακριτικότητα και διαχειρίζεται με ευαισθησία θέματα όπως η εθνικότητα, η πολιτιστική ταυτότητα, η κοινωνικο-οικονομική κατάσταση και το φύλο των μαθητών.</p>	<p>Επικοινωνεί με τρόπο που δεν είναι διακριτικός και δεν διαχειρίζεται με ευαισθησία θέματα όπως η εθνικότητα, η πολιτιστική ταυτότητα, η κοινωνικο-οικονομική κατάσταση και το φύλο των μαθητών.</p>	<p>Επικοινωνεί και διαχειρίζεται ορισμένες φορές ικανοποιητικά θέματα όπως η εθνικότητα, η πολιτιστική ταυτότητα, η κοινωνικο-οικονομική κατάσταση και το φύλο των μαθητών.</p>	<p>Επιδεικνύει στο μέγιστο ευαισθησία, σεβασμό και ενδιαφέρον για όλους τους μαθητές του σχολείου, ανεξάρτητα από τις διαφορές τους, χρησιμοποιώντας διακριτικές, λεπτές, κατάλληλες και ποικίλες μεθόδους επικοινωνίας.</p>
<p>Περιγράφει και εφαρμόζει στρατηγικές για να ενισχύσει την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών κατά την ενασχόλησή τους με τις φυσικές δραστηριότητες.</p>	<p>Δεν εφαρμόζει στρατηγικές για να ενισχύσει την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών κατά την ενασχόλησή τους με τις φυσικές δραστηριότητες.</p>	<p>Εφαρμόζει ορισμένες φορές ικανοποιητικά στρατηγικές για να ενισχύσει την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών κατά την ενασχόλησή τους με τις φυσικές δραστηριότητες.</p>	<p>Χρησιμοποιεί συστηματικά και αποτελεσματικά ποικίλες αποτελεσματικές στρατηγικές για να ενισχύσει την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών κατά την ενασχόλησή τους με τις φυσικές δραστηριότητες. Η επικοινωνία μεταξύ των μαθητών μπορεί να οφείλεται και στον τρόπο διαχείρισης της τάξης αλλά και στην διδασκαλία.</p>

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7: Προσαρμοστικότητα

Ο διδάσκων προσαρμόζει τη διδασκαλία του και δημιουργεί ένα κατάλληλο περιβάλλον μάθησης που ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες, τις απαιτήσεις και τις διαφορές των μαθητών.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
<p>7.1 Προσαρμόζει τη διδασκαλία του στις ατομικές ανάγκες και ικανότητες των μαθητών.</p>	<p>Παρουσιάζει ανεπάρκεια στην προσαρμογή της διδασκαλίας του στις ατομικές ανάγκες και ικανότητες των μαθητών.</p>	<p>Προσαρμόζει ορισμένες φορές ικανοποιητικά τη διδασκαλία του ώστε να ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες και ικανότητες των μαθητών.</p>	<p>Προσαρμόζει συστηματικά και αποτελεσματικά τη διδασκαλία του στις ατομικές ανάγκες και ικανότητες των μαθητών.</p>
<p>7.2 Χρησιμοποιεί τις κατάλληλες διευκολύνσεις σε</p>	<p>Δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει τις κατάλληλες</p>	<p>Χρησιμοποιεί ορισμένες φορές διευκολύνσεις και</p>	<p>Χρησιμοποιεί αποτελεσματικά και συστηματικά μέσα</p>

<p>συνδυασμό με το ανάλογο προσαρμοσμένο υλικό για να ανταποκριθεί στις διαφορετικές απαιτήσεις των μαθητών.</p>	<p>δευκολύνσεις ούτε το ανάλογο υλικό για να ανταποκριθεί στις διαφορετικές απαιτήσεις των μαθητών.</p>	<p>προσαρμόζει το υλικό για να ανταποκριθεί στις διαφορετικές απαιτήσεις των μαθητών.</p>	<p>από μια μεγάλη ποικιλία μεθόδων τις κατάλληλες διευκολύνσεις σε συνδυασμό με το ανάλογο προσαρμοσμένο υλικό για να ανταποκριθεί στις διαφορετικές απαιτήσεις των μαθητών.</p>
<p>Χρησιμοποιεί το κατάλληλο και εξειδικευμένο σχολικό υλικό ώστε να βοηθά τους μαθητές με ιδιαίτερες ώστε να έχουν ουσιαστική συμμετοχή και αυξημένο βαθμό ανεξαρτησίας και αυτοελέγχου στο μάθημα.</p>	<p>ΑΕΥ επιλέγει με προσοχή το σχολικό υλικό που απευθύνεται σε άτομα με ιδιαίτερες.</p>	<p>Χρησιμοποιεί ορισμένες φορές το κατάλληλο και εξειδικευμένο σχολικό υλικό για να βοηθήσει τους μαθητές με ιδιαίτερες να έχουν ουσιαστική συμμετοχή και αυξημένο βαθμό ανεξαρτησίας και αυτοελέγχου στο μάθημα.</p>	<p>Χρησιμοποιεί συστημικά και αποτελεσματικότητα το πλέον κατάλληλο και ορισμένες φορές εξειδικευμένο σχολικό υλικό που βοηθά τους μαθητές με ιδιαίτερες να έχουν ουσιαστική συμμετοχή και αυξημένο βαθμό ανεξαρτησίας και αυτοελέγχου στο μάθημα.</p>
<p>Δημιουργεί ένα περιβάλλον μάθησης το οποίο σέβεται τις δυνατότητες, τα ποικίλα ταλέντα και τις αξίες των μαθητών και ενσωματώνει σε αυτό τις εμπειρίες που κουβαλούν οι μαθητές από τις πολιτιστικές παραδόσεις τους και γενικότερα από την κοινωνία στην οποία ζουν.</p>	<p>ΑΕΥ είναι σε θέση να δημιουργήσει ένα περιβάλλον μάθησης το οποίο σέβεται τις δυνατότητες, τα ποικίλα ταλέντα και τις αξίες των μαθητών και ενσωματώνει σε αυτό τις εμπειρίες που κουβαλούν οι μαθητές από την κοινωνία στην οποία ζουν.</p>	<p>Δημιουργεί ορισμένες φορές ένα περιβάλλον μάθησης το οποίο σέβεται τις δυνατότητες, τα ποικίλα ταλέντα και τις αξίες των μαθητών και ενσωματώνει σε αυτό τις εμπειρίες που κουβαλούν οι μαθητές από την κοινωνία στην οποία ζουν.</p>	<p>Δημιουργεί συστημικά ένα αποτελεσματικό περιβάλλον μάθησης το οποίο σέβεται τις δυνατότητες, τα ποικίλα ταλέντα και τις αξίες των μαθητών και ενσωματώνει σε αυτό τις εμπειρίες που κουβαλούν οι μαθητές από την κοινωνία στην οποία ζουν.</p>
<p>Εφαρμόζει και τροποποιεί ανάλογα τα παιχνίδια και τις δραστηριότητες για να έχουν όλοι οι μαθητές ευκαιρίες συμμετοχής, μάθησης, επιτυχίας και ευχαρίστησης από τη φυσική δραστηριότητα.</p>	<p>ΑΕΥ είναι σε θέση να εφαρμόσει ή να τροποποιήσει έτσι τις δραστηριότητες και τα παιχνίδια με αποτέλεσμα να μην έχουν όλοι οι μαθητές ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, μάθησης, επιτυχίας και ευχαρίστησης από τη φυσική δραστηριότητα.</p>	<p>Εφαρμόζει ή τροποποιεί ορισμένες φορές δραστηριότητες παιχνίδια και διευκολύνει αρκετά όλους τους μαθητές να έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, μάθησης, επιτυχίας και ευχαρίστησης από τη φυσική δραστηριότητα.</p>	<p>Εφαρμόζει ή τροποποιεί συστημικά και αποτελεσματικά δραστηριότητες και παιχνίδια μέσα από μια μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων, παρέχοντας ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, μάθησης, επιτυχίας και ευχαρίστησης από τη φυσική δραστηριότητα σε όλους τους μαθητές.</p>

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8: Ανατροφοδότηση

Ο διδάσκων παρέχει στις μαθητές τις απαραίτητες πληροφορίες για να πετύχουν τους εκπαιδευτικούς στόχους του μαθήματος. Με την ανατροφοδότηση τους παρέχει την γνώση, το κίνητρο και τον τρόπο που θα τους επιτρέψει να βελτιωθούν στις δεξιότητες.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
8.1 Προτείνει τρόπους μέσω των οποίων οι μαθητές οδηγούνται με ασφάλεια και ακρίβεια στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων.	Δεν προτείνει τρόπους μέσω των οποίων οι μαθητές βοηθούνται να πετύχουν τους μαθησιακούς στόχους.	Προτείνει ορισμένες φορές ικανοποιητικά τρόπους μέσω των οποίων οι μαθητές βοηθούνται να πετύχουν τους μαθησιακούς στόχους.	Προτείνει συστηματικά και αποτελεσματικά τρόπους με τους οποίους οι μαθητές οδηγούνται με ασφάλεια και ακρίβεια στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων.
8.2 Παρέχει ανατροφοδότηση βοηθώντας τους μαθητές να εκτιμήσουν από μόνοι τους την απόδοσή τους στις φυσικές δραστηριότητες.	Δεν είναι σε θέση να παράσχει ανατροφοδότηση και να βοηθήσει έτσι τους μαθητές να εκτιμήσουν από μόνοι τους την απόδοσή τους στις φυσικές δραστηριότητες.	Παρέχει ορισμένες φορές ικανοποιητικά ανατροφοδότηση βοηθώντας τους μαθητές να εκτιμήσουν από μόνοι τους την απόδοσή τους στις φυσικές δραστηριότητες.	Παρέχει με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο ανατροφοδότηση καθιστώντας τους μαθητές ικανούς να εκτιμήσουν από μόνοι τους την απόδοσή τους στις φυσικές δραστηριότητες.
8.3 Ενθαρρύνει τους μαθητές με πληροφορίες και συμβουλές για την απόδοσή τους να συνεχίσουν να εξασκούνται γνωρίζοντας ότι υπάρχει κάποιος που τους παρατηρεί και τους διορθώνει.	Δεν είναι σε θέση να παράσχει στους μαθητές πληροφορίες και συμβουλές για την απόδοσή τους.	Ενθαρρύνει τους μαθητές ορισμένες φορές με πληροφορίες και συμβουλές για την απόδοσή τους ώστε να συνεχίσουν να εξασκούνται, γνωρίζοντας ότι υπάρχει κάποιος που τους παρατηρεί και τους διορθώνει.	Ενθαρρύνει τους μαθητές συστηματικά και αποτελεσματικά με ποικιλία πληροφοριών και συμβουλών για την απόδοσή τους και αυτοί, γνωρίζοντας ότι υπάρχει κάποιος που τους παρατηρεί και τους διορθώνει, συνεχίσουν να εξασκούνται.
8.4 Μέσω της ανατροφοδότησης που παρέχει, εκτιμά αν και σε ποιο βαθμό έμαθαν οι μαθητές την δεξιάτητα που διδάσκεται.	Δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει αν και σε ποιο βαθμό έμαθαν οι μαθητές την δεξιάτητα που διδάσκεται και η απουσία της ανατροφοδότησης είναι εμφανής.	Παρουσιάζει ορισμένες φορές, μέσω της ανατροφοδότησης που παρέχει, να εκτιμήσει σε ικανοποιητικό βαθμό αν και σε ποιο βαθμό έμαθαν οι μαθητές την δεξιάτητα που διδάσκεται.	Εκτιμά συστηματικά και αποτελεσματικά, μέσω της ανατροφοδότησης που παρέχει, αν και σε ποιο βαθμό έμαθαν οι μαθητές την δεξιάτητα που διδάσκεται.

Ο δίδασκων επιδοκιμάζει τις επιτυχίες των μαθητών και τους επιβραβεύει παρέχοντάς τους θετική ανατροφοδότηση.	Δεν επιδοκιμάζει τις επιτυχίες των μαθητών και δεν τους επιβραβεύει με θετική ανατροφοδότηση.	Επιδοκιμάζει τις επιτυχίες των μαθητών και τους επιβραβεύει με θετική ανατροφοδότηση ορισμένες φορές.	Επιδοκιμάζει συστηματικά και με συνέπεια τις επιτυχίες των μαθητών και τους επιβραβεύει παρέχοντάς τους θετική ανατροφοδότηση.
Βοηθά τους μαθητές διατηρώντας ένα προσανατολισμένο στο μαθησιακό στόχο περιβάλλον και παρέχει στοχευόμενες και εστιασμένες διευκρινήσεις και παρουσιάσεις κατά τη διδασκαλία έτσι ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν μια ξεκάθαρη και ακριβή εικόνα για την δεξιάτητα που διδάσκεται.	Δεν βοηθά τους μαθητές και δεν διατηρεί ένα προσανατολισμένο στο μαθησιακό στόχο περιβάλλον και δεν παρέχει στοχευόμενες και εστιασμένες διευκρινήσεις και παρουσιάσεις κατά τη διδασκαλία έτσι ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν μια ξεκάθαρη και ακριβή εικόνα για την δεξιάτητα που διδάσκεται.	Βοηθά τους μαθητές και να διατηρήσει ένα προσανατολισμένο στο μαθησιακό στόχο περιβάλλον και επίσης να παρέχει στοχευόμενες και εστιασμένες διευκρινήσεις και παρουσιάσεις κατά τη διδασκαλία έτσι ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν μια ξεκάθαρη και ακριβή εικόνα για την δεξιάτητα που διδάσκεται.	Βοηθά συστηματικά τους μαθητές διατηρώντας ένα προσανατολισμένο στο μαθησιακό στόχο περιβάλλον και παρέχει στοχευόμενες και εστιασμένες διευκρινήσεις και παρουσιάσεις κατά τη διδασκαλία με αποτέλεσμα οι μαθητές να αποκτήσουν μια ξεκάθαρη και ακριβή εικόνα για την δεξιάτητα που διδάσκεται.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9: Αξιολόγηση Μαθητών

Ο διδάσκων χρησιμοποιεί την αξιολόγηση για να ενθαρρύνει την φυσική, γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών μέσω της φυσικής δραστηριότητας.

Επιθυμητό-προσδοκώμενο Αποτέλεσμα	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Στόχος
9.1 Εφαρμόζει διάφορες αντικειμενικές, αξιόπιστες και έγκυρες μεθόδους αξιολόγησης.	Δεν εφαρμόζει αντικειμενικές, αξιόπιστες και έγκυρες μεθόδους αξιολόγησης.	Εφαρμόζει αρκετές φορές ορισμένες κατάλληλες μεθόδους αξιολόγησης.	Εφαρμόζει συστηματικά και αποτελεσματικά αντικειμενικές, αξιόπιστες και έγκυρες μεθόδους αξιολόγησης. Οι αξιολογήσεις αντανακλούν της ποικίλες εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών τόσο σε στομικό όσο και σε επίπεδο τάξης και σχετίζονται με τους καθορισμένους εκπαιδευτικούς στόχους και επιδιώξεις.

<p>Χρησιμοποιεί μια ποικιλία από κατάλληλες, αυθεντικές και παραδοσιακές τεχνικές αξιολόγησης για να αξιολογήσει την απόδοση των μαθητών, να παράσχει ανατροφοδότηση και να αποδώσει την πρόοδο των μαθητών.</p>	<p>Χρησιμοποιεί μόνο παραδοσιακές τεχνικές αξιολόγησης για να αξιολογήσει την απόδοση των μαθητών, να παράσχει ανατροφοδότηση και να αποδώσει την πρόοδο των μαθητών.</p>	<p>Χρησιμοποιεί αρκετές κατάλληλες αυθεντικές και παραδοσιακές τεχνικές αξιολόγησης για να αξιολογήσει την απόδοση των μαθητών, να παράσχει ανατροφοδότηση και να αποδώσει την πρόοδο των μαθητών.</p>	<p>Χρησιμοποιεί μια ποικιλία από κατάλληλες αυθεντικές και παραδοσιακές τεχνικές αξιολόγησης για να αξιολογήσει την απόδοση των μαθητών, να παράσχει ανατροφοδότηση και να αποδώσει την πρόοδο των μαθητών. Με την τρέχουσα αξιολόγηση εκτιμά τη μέθηση σε όλες τις περιοχές (γνωστική, ψυχοκινητική και συναισθηματική).</p>
<p>Εμπλέκει τους μαθητές σε ατομική και κοινωνική αξιολόγηση.</p>	<p>Χρησιμοποιεί αξιολογήσεις που δεν εμπλέκουν τους μαθητές σε ατομική και κοινωνική αξιολόγηση.</p>	<p>Εμπλέκει ορισμένες φορές ικανοποιητικά τους μαθητές σε ατομική και κοινωνική αξιολόγηση.</p>	<p>Χρησιμοποιεί συστηματικά μια ποικιλία από κατάλληλες αυθεντικές και παραδοσιακές τεχνικές ατομικής και κοινωνικής αξιολόγησης που τους δεσμεύουν σε αυτοαξιολόγηση και περιουλογή.</p>
<p>Χρησιμοποιεί τα στοιχεία της απόδοσης των μαθητών στη λήψη διδακτικών και εκπαιδευτικών αποφάσεων.</p>	<p>Δεν χρησιμοποιεί τα στοιχεία απόδοσης των μαθητών στη λήψη διδακτικών και εκπαιδευτικών αποφάσεων.</p>	<p>Χρησιμοποιεί ορισμένες φορές τα στοιχεία απόδοσης των μαθητών στη λήψη διδακτικών και εκπαιδευτικών αποφάσεων.</p>	<p>Χρησιμοποιεί τα στοιχεία της απόδοσης των μαθητών και πραγματοποιεί βραχυπρόθεσμες αλλαγές στη διδασκαλία και στο αναλυτικό πρόγραμμα. Επίσης, εξετάζει τις επιδράσεις αυτών των αλλαγών στην απόδοση των μαθητών.</p>